Amigoe

Uitgever		Uitgeverij Amigoe N.V	
Drukker		: Rotaprint N.V.	
Kantoren	Aruba	: Nassaustraat 160	tel. 4333
	Bonaire	: Entrejol 153A	tel. 4222
	Curaçao	: Scherpenheuvel z/n	tel. 672000
	St. Maarten	Papergarden	tel. 2282

95STE JAARGANG No.: 227

VRIJDAG 6 OCTOBER 1978

STRIJD IN BEIROET NEEMT IN HEVIGHEID TOE

Bemiddelingspogingen hebben geen resultaat

Israel beschiet Libanese kust

BEIROET — De strijd tussen Syriers en christenen in Beiroet neemt met het uur in hevigheid toe en daarmee ook de internationale spanning over hetgeen eventueel daarvan de gevolgen zal zijn op de akkoorden van Camp David. Alle oproepen voor een staakt het vuren zijn tot vanochtend vruchteloos geweest. Voorstanders van actie door de Veiligheidsraad menen dat partijen misschien nog gehoor zullen geven aan een resolutie van de raad. Een aantal Arabische leden heeft zich echter tot nog toe verzet. Israel mengde zich gisteravond metterdaad in de strijd en liet zijn marineschepen doelwitten beschieten in het westen van Beiroet. Men liet naderhand weten, dat deze actie tot doel had een voorgenomen operatie van de Palestijnense guerilla-beweging El Fatah te voorkomen, en niet zozeer verband houdt met de strijd tussen Syriers en christenen. Vast staat evenwel, dat de Israeliers de waarschuwing hebben laten horen, dat zij niet werkeloos zullen toezien, dat de Libanese christenen worden uitgeroeid door de Syrische overmacht. Van hun kant hebben de christenen gedreigd met vérdragend geschut, hun door Israel ter beschikking gesteld, doelen in Syrie te zullen aanvallen als de Syriers hun beschieting van de christelijke wijken in Beiroet niet zouden staken.

Op de vierde dag van de onophoudelijke, zware Syrische beschietingen leek de christelijke wijk van Beiroet gisteren op een luguber landschap van verbrijzeld beton, versplinterd glas en resten van menselijke lijken. Exacte cijfers van aantallen slachtoffers waren in de algemene chaos niet te krijgen. De politie van Beiroet schatte het aantal doden aan Libanese kant sinds maandag op 350. Volgens de radiozender van de rechtse Falange -partij werden alleen al donderdagmorgen 60 Libanezen gedood en 120 gewond. De behandeling van de gewonden stuit op grote moeilijkheden aangezien de Syrische artillerie ook ziekenhuizen niet ontziet.

De Syriers hebben tot nu geen verliescijfers gepubliceerd. Volgens militaire berichten zouden ze echter zeer hoog zijn. Drie vrachtwagenladingen met gedode Syriers zouden in de nacht van woensdag op donderdag naar Damascus zijn vervoerd. Terwijl beide partijen hun stellingen poogden te versterken zwoeren de Syriers binnen de Arabische vredesmacht geen wapens ongebruikt te laten om het (christelijke) vuur tot zwijgen te brengen. De militie antwoordde dat de wil van het volk om verder te strijden niet kan worden onderdrukt. Vanuit de plaatselijk slechts 50 meter van elkaar verwijderde stellingen slingeren ze elkaar vloeken en schimscheuten toe.

De Amerikaanse ambassade in Beiroet is vanochtend onder mortiervuur komen te liggen., Verscheidene mensen zouden zijn gewond.

Het gebouw ligt in het westen van de Libanese hoofdstad aan de kust, op ongeveer drie kilometer van het gebied waar Syrische troepen en leden van rechtse christelijke militie-eenheden al zes dagen slaags zijn in het zwaar gehavende oostelijke stadsdeel. Volgens een politieman liepen bij de Amerikaanse ambassade drie of vier personen verwondingen op.

De Arabische vredesmacht in Libanon die voornamelijk uit Syrische militairen bestaat, maakte vandaag bekend dat zij gisteravond in oost-Beiroet een aanval met tanks op twee strategisch belangrijke bruggen had afgeslagen en dat daarbij twee Shermantanks waren vernield. Het was de eerste maal dat officieel melding werd gemaakt van het gebruik van tanks door de christelijke militie. Doordat de Syriers de twee genoemde bruggen bezet houden, is de voornaamste bevoorradingsweg van de christenen afgesneden.

Secretaris-generaal Kurt Waldheim van de Verenigde Naties heeft met het oog op de verergerende toestand in Libanon de voormalige commissaris voor de vluchtelingen prins Sadruddin Aga Khan belast met een bijzondere missie naar dat land.

KAAPSTAD — De nieuwe Zuidafrikaanse premier, Mr. Pieter Willem Botha, neemt hier felicitaties in ontvangst, na zijn verkiezing, als opvolger van Vorster. Botha zal voorlopig eveneens de portefeuille van defensie beheren. In politiek opzicht zou hij rechter dan zijn voorganger staan.

Cholera in West-Bengalen

CALCUTTA — De cholera-epidemie in West-Bengalen, die zich ten gevolge van de hevige overstromingen steeds meer uitbreidt, heeft tot nu toe zeker driehonderd levens geeist. De epidemie wordt volgens medici veroorzaakt doordat cadavers van verdronken dieren, die niet geborgen kunnen worden, het water besmetten.

Subwerkgroep WIO tot BC:

Trabow pa Tanten heeft geen zin bij uitbreiding AWV

WILLEMSTAD — De subwerkgroep van WIO heeft het BC van Curacao gisteren te verstaan gegeven dat oprichting van de stichting Trabow pa Tanten geen zin heeft wanneer ook het personeel van de AWV wordt uitgebreid. Naar verluidt heeft het BC te kennen gegeven nu over voldoende informatie te beschikken en de WIO-aanbevelingen te zullen bestuderen.

De subwerkgroep van WIO (Werkgroep Integrale Ontwikkelingsplanning) afdeling Curacao vergaderde gistermorgen van half tien tot half twaalf met het bestuurscollege van Curacao over de aanbevelingen die de werkgroep begin van het jaar heeft gedaan aan de centrale overheid inzake verlichting van het werkloosheidsprobleem op korte termijn. De centrale regering heeft de aanbevelingen doorgespeeld aan de eilandgebieden.

Van de kant van de subwerkgroep werd kenbaar gemaakt dat oprichting van de stichting Trabow pa Tanten voor het scheppen van werkgelegenheid alleen zin heeft als niet wordt overgegaan tot uitbreiding van de Aanvullende werkvoorziening (AWV), zoals deze week nog aangekondigd bij de presentatie van de eilandsbegroting voor volgend jaar. Deze afdeling wil het eilandgebied uitbreiden van 800 naar 1000 man. Hoewel het BC het besluit schijnt te hebben genomen de stichting op te richten is van WIO meegedeeld dat dit geen nut zal hebben als daarnaast de AWV blijft bestaan.

Het BC heeft als reactie daarop gegeven dat bestudeerd zal worden of de AWV dan nog wel uitgebreid zal worden. In elk geval zullen voor de oprichting van de stichting de andere sociale partners, te weten de vakbonden en de werkgeversorganisaties benaderd worden om kandidaten te benoemen voor het stichtingsbestuur.

Gesteld werd ook dat in de begroting blijkbaar geen rekening gehouden is met de aanbevelingen gedaan door WIO, aangezien hiervoor geen gelden zijn gevoteerd. Tijdens de persconferentie eerder deze week verklaarde het BC dat bij de vaststelling van de begroting rekening is gehouden met hetgeen voorhanden is en dat eventueel later wijzigingen kunnen worden aangebracht ter wille van projecten ten behoeve van de werkgelegenheid.

De West sceptisch over resultaat bezoek Arron

PARAMARIBO — Het dagblad De West leverde het navolgende commentaar over het bezoek van premier Arron aan Willemstad:

"Het is gebruikelijk, dat men bij dergelijke bezoeken allerlei plannen oppert, waarvan in de praktijk heel vaak bitter weinig terecht komt.

Toch kan het zin hebben in te gaan op de toezeggingen, welke in Willemstad werden gedaan. Premier Arron had het over producten van landbouw, veeteelt en visserij, welke wij de Antillen kunnen leveren. Zulks vindt nu plaats. Wij leveren de Antillen hoofdzakelijk rijst en hout-producten.

Suriname zou kunnen betrekken zout, kalk, asfalt en fosfaat. Dan zullen de Antillen rekening moeten houden met de eisen, welke men stelt aan de verpakking van het zout.

Met kalk zal het moeilijker gaan. De Suralco gebruikt veel "limestone" doch vervoert dit product met haar eigen schepen uit de Verenigde Staten naar Suriname, hetgeen goedkoper is.

Asfalt zullen wij zeer waarschijnlijk tegen een lagere prijs kunnen kopen op Trinidad o.a. vanwege de kortere afstand.

Premier Arron sprak ook over de opleiding van medici. Er is voor onze eigen studenten niet voldoende plaats op de universiteit. Hoe wil premier Arron dan nog Antilliaanse studenten toelaten tot de medische faculteit?

Er werd gesproken over de benoeming van een Surinaamse consul-generaal in Willemstad en een Antilliaanse gevolmachtigd minister in Suriname. Zal de Surinaamse consul-generaal wel voldoende werk hebben in de Nederlandse Antillen? Aangezien de Antillen (nog) niet onafhankelijk zijn zal de Antilliaanse vertegenwoordiger moeten behoren tot de Nederlandse ambassade.

Premier Arron heeft zijn collega Rozendal uitgenodigd tot een bezoek aan Suriname ter gelegenheid van de derde verjaardag van de onafhankelijkheid van Suriname.

Wij hadden gedacht, dat men dit feit uiterst sober zou vieren, gezien de precaire toestand van 's lands financien.

Het schijnt echter, dat wij ons vergist hebben.

Krotopruiming in Zuid-Afrika

EAST-LONDON (ZUID-AFRIKA) — Bestuursfunctionarissen van East London zijn begonnen met het verwijderen van bouwseltjes van hout en blik in de buitenwijken van de stad om de honderden negers die de dingen als onderkomen hadden gebouwd te verdrijven, zo heeft een woordvoerder meegedeeld.

De Johannesburg Rand Daily mail schreef in een commentaar op een geheim regeringsplan tot vestiging van ongeveer 20.000 negers van een kamp te Kaapstad naar elders in het land dat dit kan uitgroeien tot „een internationaal schandaal zoals dat van Biko".

Een woordvoerder van de bestuursraad voor negerzaken van de provincie Oost-Kaap zei dat de wijk vroeg werd vernietigd en dat het werk zal doorgaan totdat East Londen „volkomen gezuiverd" is van nederzetters. De afgelopen weken waren honderden nederzetters gearresteerd en beschuldigd van illegaal verblijf in het gebied, zo zei hij.

Slow down actie bij Gebe op St. Maarten

WILLEMSTAD — De vakbond UFA heeft sedert woensdag een slow down actie afgekondigd bij het energiebedrijf GEBE op St. Maarten. Landsbemiddelaar S. de Windt is op de hoogte van de actie. Hij vertelde de Amigoe dat hij tijdens zijn verblijf van maandag tot woensdag op St. Maarten de UFA diverse malen heeft gevraagd om over het cao-probleem bij de Gebe te praten. De UFA-leiders vonden dit probleem echter minder urgent en wilden onderhandelen over de erkenning van de bond bij een restaurant. Na afronding van de besprekingen hierover stelde de landsbemiddelaar voor dat hij, gezien de tijdnood, eerst een gesprek zou hebben met de directie van GEBE. Hij zou dan terug moeten keren naar Curacao waar ook een aantal arbeidsconflicten waren gerezen.

De UFA ging hiermee akkoord. Vlak voor zijn vertrek naar Curacao kreeg de landsbemiddelaar echter een telefoontje dat de UFA-leiders een onmiddellijk onderhoud met de GEBE-directie eisten, waarop de directie negatief reageerde. De UFA besloot daarop een slow down actie af te kondigen.

Landsbemiddelaar De Windt vertelde de Amigoe dat hij op korte termijn tot een definitieve oplossing van het conflict zal komen. Hij wilde hierover verder geen mededelingen doen.

Frente-voorzitter W. (Papa) Godett verbleef aan het begin van deze week ook op St. Maarten waar hij als adviseur optrad van de UFA.

Londen speculeert op devaluatie van gulden

AMSTERDAM — In Londen wordt gespeculeerd op een devaluatie van de gulden. Dit blijkt uit een verlaging van de koers van de Nederlandse munt voor levering op langere termijn. De devaluatie van de gulden zou alleen van toepassing zijn ten opzichte van de andere valuta's die zijn verenigd in de „slang". Deze monetaire overeenkomst houdt de koersafwijking van de munten van West-Duitsland, de Benelux, Denemarken en Noorwegen ten opzichte van de spilkoers. Gezamenlijk zweven de slangmunten echter ten opzichte van de andere valuta's.

De maatregelen van de Zwitserse centrale bank om een verdere koersstijging van de Zwitserse franc te voorkomen heeft de afgelopen week geleid tot een forse toeloop op de Mark. Deze munt steeg zo snel in waarde dat er grond bestaat voor de speculatie over een revaluatie binnen de slang. De gulden zal echter gedevalueerd gaan worden, zo vinden de valutahandelaren in Londen. Deze mening wordt weerspiegeld in de koersverlaging van de gulden voor levering over drie maanden. De gulden sloot donderdag in Londen op 2,0580/0600 stuks per dollar. De korting per drie maanden steeg echter van 55/65 tot 100/120.

De goudprijs werd donderdagmiddag in Londen officieel vastgesteld op 222,70 dollar per ounce van 31,1 gram. Dat is 70 dollarcent lager dan woensdag.

Bij het vaststellen van de officiele koers nam de Westduitse Bundesbank 8,9 miljoen dollar uit de markt om te voorkomen, dat de „fixing" onder het dieptepunt van woensdag zou uitkomen. De officiele koers werd opnieuw vastgesteld op 1,8960 Mark per dollar.

Voor goed doel: in het hondehok

WICHITA, KANSAS — De Amerikaan Ben Prewitt heeft zich eens goed uitgerekt, nadat hij 125 uur had doorgebracht in een hondehok.

De 28-jarige Prewitt, directeur van een welzijnsinstantie in Wichita in Kansas, heeft het merkwaardige record gevestigd om geld bijeen te krijgen voor het africhten van honden voor hardhorenden, zodat ze reageren op het geluid van de wekker, het huilen van een baby en de deurbel.

Prewitt had 1.500 dollar nodig -- hij kreeg er 1.750.

Vandaag

F. (BROERTJE) JANGA
... versleten? ...

AGENDA CURAÇAO

NACHTDIENST EILANDSGENEESKUNDIGE v.w.b. het derde distrikt voor de dienstdoende arts gelieve tel.: 88058 op te bellen en dan het antwoord van het antwoordapparaat af te wachten.

(dit geldt uitsluitend voor gouvernementspatienten van Banda abao)

* * *

WEEKEINDE DIENST
Eilandgeneeskundigen van 7 okt 1978 van 08.00 uur — 9 okt. 1978 om 06.00 uur:
Stads- en 2de district Oost: dokter D.A. Nassy, Gezondheidscentrum Janwé, spreekuren: 11.00-12.00/17.00-18.00 uur; voor spoedgevallen bereikbaar op tel.: 35380

Stads- en 2de district West: dokter H.W.A. Devid, Dokterswoning Briebengat, tel.: 79277

In het derde district: dokter J.H. Arendzen: Gezondheidscentrum Barber, tel.: 88058. spreekuren: 10.00-12.00 uur; voor spoedgevallen: Landhuis Dokterstuin, tel.: 88484.

* * *

WIT GELE KRUIS (wijkverpleging): Kantoor Santa Maria nr 17, tel.: 82947; kantoor geopend van 07.30 tot 12.00 en van 13.30 tot 17.00 uur; zuster Kuyt neemt waar van 06.00-07.30 uur en tel.: ook te bereiken op pageboy 027-149.

* * *

BOTICA's (nachtdienst)
Otrobanda: Coromoto, tel.: 23241; Punda: Juliana, tel.: 54500.

* * *

BOTICA BANDABAO
geopend maandag t/m vrijdag van 08.00-19.00 uur en zaterdag van 09.00-10.30 uur.

VERLOF BEGRAFENIS
Zat.: de heer F.H. Colinet, Andres Belloweg 23.
Zon.: de heer R.C. Rafael, Berg Altena 135.

* * *

WEEKEINDEDIENST
tandartsen: (zat. en zondag) van 11.00-12.00 uur dokter Brabander, Roode Kruisgebouw Fokkerweg.
(voor verdere inlichtingen na spreekuur, polikliniek hospitaal opbellen).

* * *

BIOSCOPEN
ROXY: 19.00-21.00 Something to hide; 24.00 Alice good body.

WEST-END: 19.00-21.00 The Willy conspiracy; 24.00 Doctor Justice.

CINELANDIA: 19.15-21.15 Karate Olympia; 24.00 Hold up in sunvalley.

DRIVE—IN: 19.00-21.00, 24.00 Pele

CINE-RIO: 20.00 Boxeo; 24.00 The town that dreads sundown.

* * *

CINE-TRUCK: Hedenavond te Barber en morgenavond te Marie Pompoen.

* * *

DIVERSEN
CUR. MUSEUM
20.30 expositie-schilderijen Ria Houwen en wandkleden Annie Jacobus.

HUBENTUD 70
20.00 forum - clubgebouw, Penstraat 55. (ond.: Ons hymne.)

* * *

ZATERDAG
DIVERSEN
EXPOSITIE
10.00-12.00/15.00-17.00 schilderijen (Ria Houwen) en wandkleden (Annie Jacobus) - Curacao-Museum.

* * *

TELECURACAO: 17.00 Felix the cat; 17.05 Call it macaroni; 17.35 after school specials; 18.35 bulletin tele-8; 18.45 telesistema; 18.50 deporte tele-8; 19.00 p.r. eilandgebied Curacao; 19.30 aktualidad tele-8; 20.00 noticiero tele-8; 20.30 lo inperdonable; 21.00 Starsky & Hutch; 22.00 Job show; 23.00 Wrestling; 24.00 Noticiero (repeat)

* * *

Broertje Janga aan het BC:

Vanwaar telefoon en stroomproblemen?

KRALENDIJK — Eilandsraadlid Broertje Janga heeft in een brief aan het BC van Bonaire vragen gesteld omtrent de grote onvrede die er momenteel heerst ten opzichte van de telefoonaanvragen en het steeds uitvallen van de electriciteit. Broertje Janga die zegt altijd op de hoogte te zijn wat er gaande is bij de Telefoondienst.

De mensen reclameren constant dat er het zo moeilijk is telefoonaansluiting te krijgen en degenen die telefoon hebben klagen dat het toestel niet goed functioneert. Geruchten doen de ronde dat Curacao ons eronder houdt, anderen zeggen dat er geen kabels zijn of dat er geen telefoonpalen zijn en weer anderen beweren dat het materiaal voor Bonaire naar de Bovenwinden is verstuurd, aldus Broertje die zegt precies te willen weten wat er nu aan de hand is.

Broertje vraagt: Is het waar dat er geen kabels of telefoonpalen zijn om aan de vragen van het volk te voldoen? Is het waar dat er 180 aanvragen voor telefoonaansluiting zijn binnengekomen? En wat heeft het BC deze mensen als antwoord gegeven indien er inderdaad 180 zijn? Tenslote vraagt Broertje of het BC van Bonaire bereid is de bevolking via haar radioprogramma te informeren opdat het volk weet wat hun te wachten staat? Tot zover de vragen van eilandsraadlid Broertje Janga van de Partido Obrero.

In een volgende brief reclameert Broertje over het steeds uitvallen van de stroom. Vooral nu gewerkt wordt aan de uitbreiding van de landingsbaan om meer toeristen naar Bonaire te trekken, is het niet verantwoord en niet rechtvaardig deze mensen zoveel ongemak aan te doen door het constante gebrek aan electriciteit. Levensmiddelen bederven in de supermarkets, winkeliers sluiten hun winkels omdat het donker wordt in de zaak en in de kantoren is het niet uit te houden omdat de airo's uitvallen en de meeste kantoren en moderne winkels worden gebouwd afgestemd op luchtkoeling.

Broertje vraagt aan onze bestuurders: Wat zijn de redenen dat de stroom steeds uitvalt?

Zijn alle motoren in goede staat of zijn ze versleten? Indien dit zo is worden er nieuwe aangeschaft ja of nee. Broertje wil zo spoedig mogelijk antwoord hierop krijgen opdat de hodige stappen ondernomen kunnen worden daar deze situatie niet langer zo kan blijven, aldus Broertje Janga, eilandsraadslid voor POB.

Regatta-nieuws:

Captain V/d Werf van de partij

KRALENDIJK — Capitan van der Werf die op Bonaire bekend staat als een trouwe Regatta-deelnemer is de laatste drie jaren niet meer bij de Regatta betrokken geweest wegens zijn verblijf in Nederland. Dezer dagen echter verbleef captain van der Werf op Bonaire waar hij het organiseerd comite mededeelde dit jaar wel aan de races mee te doen als bemanningslid van de jacht "Vrouwe Ana" van captain Dick Nebbeling.

Heer Bommel en de uitvalsels

0170- „Ik ben naar de stad gegaan om meer over het Kleine Volkje te weten te komen", zei Tom Poes. „Dat viel niet mee, maar ik heb iemand ontmoet, die er wat van wist. En die vertelde me, wat ik al dacht. Zo'n mannetje als Kwetal kan erg veel, maar voor ons is het niet te vertrouwen. Onze wereld is nu eenmaal anders dan de zijne". Heer Bommel zweeg. De duisternis begon te vallen, en hoewel het mooi weer was, liep er een rilling over zijn rug".

„Altijd zure praatjes", mompelde hij. Zijn stem klonk echter onzeker, en toen Tom Poes een andere weg insloeg om naar huis te gaan, keek hij hem bedrukt na. „Zo is de jeugd van tegenwoordig", sprak hij tot zichzelf. „Ze geloven nergens meer in. Al het goeds wat een heer in stilte doet, wordt daardoor in een kwaad daglicht gesteld. Avondlicht, bedoel ik".

Hij zuchtte en vervolgde zijn weg met gebogen hoofd. Zijn voldoening had plaats gemaakt voor bedruktheid, en toen hij slot Bommelstein uit de avondnevels zag oprijzen, voelde hij plotseling dat hij die dag nog niets anders gegeten had dan aangebrande pap. „Ik heb honger", hernam hij. „Maar Joost zit natuurlijk nog voor zijn televisie zonder aan een voedzame maaltijd te denken. Die is ook door Kwetal gemaakt. En neem nu die ambtsketen van de burgemeester. Misschien eh.. Misschien heeft de jonge vriend wel gelijk..."

Bij inter-eilandelijk vervoer 2 miljoen verlies

ALM: 3,4 miljoen winst

WILLEMSTAD — Over de periode 1 april 1977 tot en met 31 maart 1978 heeft de ALM een positief totaal resultaat geboekt van 3.4 miljoen gulden. De productie over genoemde periode werd verhoogd met 38%, terwijl het vervoer met 39.3% groeide. De vervoersinkomsten stegen met 34.2%, de bedrijfskosten met 35.2% en de beladings- en bezettingsgraad waren resp. 51.4% en 59.9%. De personeelsbezetting groeide in de laatste 12 maanden met 16% tot 1.047 werknemers per 1 oktober jl.

Per 1 november zal de ALM in gebruik hebben: 2 DC-8, 3 DC-9; 1 B-727, 1 DC-6 (vracht), 2 Short SD3-30 en 1 Beechcraft A-80. Zoals voorgaande jaren, was ook dit jaar de exploitatie van het inter-eilandenvervoer zwaar verliesgevend en wel twee miljoen gld over de periode. Hieronder volgt een aantal belangrijke cijfers van het bedrijf over de laatste 5 boekjaren (lopend van 1 april-31 maart).

	1977/78	1976/77	1975/76	1974/75	1973/74
Productie (in tonkm)	80.850	58.592	50.746	41.308	39.436
Vervoer (in tonkm)	41.538	29.823	24.980	22.025	21.284
Vervoersinkomsten (in 000 fls.)	60.721	45.247	35.734	29.937	24.293
Resultaat (in 000 fls)	W 3.375	W 6.584	W 2.837	V 808	W 1.222
Beladingsgraad	51.4%	50.9%	49.2%	53.3%	54%
Personeelsbezetting (per 31 maart)	948	836	800	815	784

Actie voor freezer voor het mortuarium

KRALENDIJK — "Comishon Freezer Montuario Bonaire" is vorige maand begonnen met een intekenlijst waarvan de opbrengst gebruikt wordt voor de aanschaf van een nieuwe freezer voor het mortuorium. De Commissie die ongeveer een bedrag van 30.000 gulden nodig heeft, heeft reeds van de bevolking van Aruba, Curacao en Bonaire goede medewerking gekregen in de vorm van donaties. De Commissie is hiervoor erg dankbaar. Alsnog wordt een beroep gedaan op degenen die hun bijdrage nog niet geleverd hebben, dit op de rekening 120.130.00 bij de Madurobank te storten.

Ten einde het nodige bedrag bij elkaar te krijgen wordt in de week van de Regatta, op de 20 e october een Feria gehouden in de Dominicusschool te Playa. Deze begint om zeven uur en er wordt om drie uur opgeheuden. De bar zowel als de keuken zijn goed voorzien, er zijn allerlei spelen en er kan op de muziek van drie bands gedanst worden.

De Commissie hoopt wederom op een goede medewerking van de bevolking en van de Regattagasten. De commissie is samengesteld uit de diverse damesclubs van Bonaire en het bestuur bestaat uit voorzitster Shon Lina Beukenboom, sekretaresse Monona Nicolaas en penningmeesteres Mona Martis.

Oprichting van Kiwanis club Bonaire

KRALENDIJK — Vandaag zal de Kiwanis-club Bonaire officieel geinstalleerd worden. De plechtigheid is in Hotel Bonaire om acht uur 's avonds terwijl de voorzitter van International Kiwanis voor het Oostelijk gedeelte van het Caribisch gebied en Canada de avond zal openen. Tevens zullen de heren Clinton Whitfield, Jan van Kouwen en Oscar Antoinette respectievelijk aanstaande voorzitter, vice-voorzitter en ex-voorzitter van de Kiwanis International de avond bijwonen.

De Bonaire Kiwanisclub bestaat uit 21 leden onder voorzitterschap van de heer Oswin Eleonora. Het hoofdkwartier van de Club is Hotel Bonaire waar elke woensdag om 19.00 uur vergaderingen gehouden zullen worden.

Delegaties uit Suriname, Martinique, Guadaloupe, Curacao, Aruba en St Maarten worden vandaag (vrijdag) op Bonaire verwacht om dit speciale evenement bij te wonen. Voor de gasten is een compleet programma samengesteld. De sponsor van de Kiwanis Club Bonaire is de Kiwanisclub Curacao en Aruba is de co-sponsoring club.

Eerste bespreking creche Bai Bini

WILLEMSTAD — Op zaterdag 14 oktober zal het bestuur van de Fundashon Bai Bini en dat van de vakbond CBV de eerste informatieve bespreking voeren. Bij die gelegenheid zal de bond naar alle waarschijnlijkheid een caopakket aanbieden waarover op een later tijdstip onderhandeld zal worden.

Het gaat hierbij om de eerste cao voor het 24-man tellend personeel

De meerderheid van dit personeel heeft zich aangesloten bij de CBV.

AGENDA BONAIRE

CORRESPONDENTE: Yolanda Croes, Entrejol z/n, tel.: 4220
bezorging: Esmeraldo George, Entrejol 153-A, tel.: 4222
aanname van advertenties en zoekertjes: BOMADECO n.v., hoek Breedestraat/Kerkstraat, tel.: 8939 of 8773
POLITIE: 8000
TAXICENTRALE: 8845
HOSPITAAL: 8900

WEEKEINDEDIENST
arts van 6 okt. 1978 om 18.00 uur t/m 9 okt. 1978 om 07.30 uur: dokter Cervantes, tel.: 8021.

ZATERDAG
DIVERSEN

BON. MUSEUM (oud politiewacht): openingstijden maandag, woensdag en vrijdag van 08.00-12.00 uur en zaterdag van 09.00-13.00 uur

LANDFILL te Lagoen: geopend van maandag t/m vrijdag van 08.00-16.00 uur en zaterdag van 08.00-12.00 uur.

CAO-VERLENGING NIET ACCEPTABEL VOOR LEDEN

Ultimatum tot woensdagmorgen

PWFC beschuldigt Shell Curacao van manipulatie

WILLEMSTAD — De absolute meerderheid van de algemene ledenvergadering van de PWFC heeft gisteravond het voorstel van landsbemiddelaar, S. de Windt, van een cao-verlenging bij de Shell-maatschappijen afgewezen. Staande de vergadering werd besloten een ultimatum te zenden aan de Shell-directie tot woensdagmorgen zes uur. Voor die tijd moet de Shell reageren op de cao-voorstellen die gedaan zijn door de bond, omdat het personeel anders overgaat tot acties. In een verklaring aan de Amigoe beschuldigde PWFC-voorzitter, R.Koeyers, de Shell-maatschappijen van manipulaties, maar voegde hieraan toe dat dit een normaal verschijnsel is bij alle multi-nationale bedrijven. De Shell wilde vanmorgen nog geen verklaringen uitgeven en landsbemiddelaar, De Windt, zei dat het woord nu aan de Shell-maatschappijen is. In een telegram dat vanmorgen de Shell-directie bereikte, zegt de bond dat een verlenging van de cao gepaard gaande met een achteruitstelling, nimmer acceptabel is voor het personeel en dat onderhandelingen geopend moeten worden over het door de PWFC ingediend pakket.

In de algemene ledenvergadering van gisteravond die werd bijgewoond door bijna duizend leden, gaf de onderhandelingscommissie van de PWFC een uitleg van de ontwikkelingen van de cao-onderhandelingen vanaf de vorige ledenvergadering van 25 augustus. Tijdens die vergadering kreeg de bond het mandaat mee van de leden dat er niet onderhandeld mocht worden over punten die een achteruitstelling zouden betekenen van de shell-werknemers in de nieuwe cao die per 1 oktober moet ingaan.

PWFC-voorzitter, R.Koeyers, vertelde dat tijdens de onderhandelingen in aanwezigheid van landsbemiddelaar Sixto de Windt, slechts is gesproken over de aanpassing van de lonen aan de gestegen kosten van levensonderhoud. De overige voorstellen van de PWFC zijn niet aan de orde gekomen omdat de onderhandelingscommissie van de Shell-maatschappijen slechts over de aanpassing bleven praten die voor hun van doorslaggevende aard zou zijn. De Shell wilde de aanpassing terug brengen tot 60 procent waardoor ruimte zou kunnen ontstaan voor onderhandeling over andere voorwaarden. De PWFC kon zich echter niet verenigen met dit voorstel en noemde dit een achteruitstelling, mede gezien in het kader van de andere voorstellen die nog niet aan de orde waren gekomen. Volgens de bond wil de Shell de aanpassing verminderen naast een verlenging van de vorige cao.

MANIPULATIE

Volgens de bondsvoorzitter manipuleert de Shell met gegevens maar dit bevreemdde hem niet omdat dit een normaal verschijnsel zou zijn bij multinationale bedrijven. "De Shell-directie verklaarde aan het begin van de onderhandelingen namens de Shell-maatschappijen te praten waaronder ook de COT, de SNAV en de CSM vallen", aldus de heer Koeyers. Hij vond dat waar de Shell zelf namens een groep praat, ook de bond geen rekening hoeft te houden met de verliescijfers van Shell Curacao nv terwijl daarnaast de andere drie maatschappijen wel met winst hebben gedraaid gedurende de afgelopen jaren.

Dit werd toegegeven door de onderhandelingscommissie van de Shell. Echter werden geen cijfers van deCOT overgelegd tijdens de besprekingen omdat de aandeelhouders van de COT dit geweigerd zouden hebben.

De uitleg van de verliesgevende situatie van de Shell sedert 1975 door de wnd. financiele manager J.R. La Cruz, noemde de PWFC wel duidelijk, maar niet geheel volgens waarheid. Hierbij werden cijfers gegeven over winsten en verliezen bij de maatschappij waarbij de winsten over de jaren vóór 1975 werden afgetrokken van de verliescijfers over 1975. De bondsvoorzitter vroeg zich af wat er gebeurd is met de winsten van de Shell die gemaakt zijn vóór 1975. "Daar komt nog bij", zo vertelde hij, "dat volgens de regels de Shellmaatschappijen een bepaald bedrag jaarlijks moeten reserveren. De Shell echter vertelde dat alle winsten moeten worden overgemaakt aan de Shell Petroleum nv in Den Haag die ook de dividenden berekent en uitkeert aan de aandeelhouders". Volgens Shell-verklaringen zou Shell Curacao indien dit nodig is, leningen kunnen opnemen bij de SPNV die tegen de normale rentevoet worden verstrekt. Dit noemde de PWFC-voorzitter een politiek van vestzak-broekzak. Mede gezien de gunstige positie van de COT, SNAV en CSM wilde de PWFC-commissie niet ingaan op het voorstel van de Shell om de aanpassing te verminderen.

TUSSENVOORSTEL

De landsbemiddelaar kwam daarop met een tussenvoorstel. Hierbij zou bij een verhoging van de kosten van levensonderhoud tot 7 procent, een volledige aanpassing plaatshebben. Bij een stijging tussen de 7 en 10 procent, de helft, terwijl bij een stijging boven de 10 procent partijen wederom zouden moeten onderhandelen. Ook dit voorstel was niet aanvaardbaar voor de PWFC. Omdat de aanpassing die momenteel wordt uitgekeerd aan het Shell-personeel altijd achteraf geschiedt, bedraagt de aanpassing momenteel nooit de volle 100 procent. Er bestaat bij de Shell geen reeele loonsverhoging noch een inflatie-correctie die deze situatie zou kunnen opvangen. De PWFC vond daarom een gedeeltelijke aanpassing een grotere achteruitgang en vond dat de koopkracht van het personeel daardoor verminderd zou worden. Bovendien zou dit voorstel met zich meebrengen dat de bond zou moeten marchanderen, wat de commissie niet accepteerde. Verder bracht de bond naar voren dat de inflatie niet wordt veroorzaakt door de werknemers, maar door de bedrijven, op de eerste plaats de oliemaatschappijen. De meeste produktiekosten zijn gestegen door een forse stijging van de olieprijzen, zo vond de PWFC.

Voorts vond de bond dat de aanpassing niet los gezien moest worden van het pakket van de PWFC waarover nog niet is onderhandeld. "Indien offers worden gevraagd van de werknemers", zo stelde de heer Koeyers, "dan mag op z'n minst een medezeggenschap worden verwacht in het beleid van de maatschappij".

Een garantie dat de kosten van levensonderhoud niet boven een bepaald plafond zou stijgen, bestaat volgens de bond ook niet.

VAGE ANTWOORDEN

De PWFC stelde een aantal vragen aan de Shell waarop volgens de bond niet of erg vaag werd geantwoord. De vragen hadden betrekking op de winst- en verliescijfers van de maatschappijen, de uitgaven en inkomsten, de verhouding tot andere maatschappijen, de groei van de Shell-groep in het Caribisch gebied en Latijns- en Midden-Amerika enz. Vragen over de uitgaven van Shell met betrekking tot uitgezonden krachten en employees, vond de Shell niet relevant. Evenmin werd antwoord gegeven op vragen over gemaakte overtime en kosten bij bedrijfsongevallen.

De heer Koeyers vertelde dat de landsbemiddelaar expliciet vroeg aan beide partijen of zijn tussenvoorstel een achteruitstelling betekende van het Shell-personeel, wat werd beaamd door de Shell. Toen de landsbemiddelaar daarop voorstelde om de cao te verlengen om uit de impasse te geraken, beschouwde de bond dat de onderhandelingen waren vastgelopen.

De Shell zal nu moeten reageren op de eis van het personeel om nog vóór woensdagmorgen zes uur te antwoorden op het cao-pakket dat door de bond werd ingediend en waarover nog niet is onderhandeld.

"Travolta"

WILLEMSTAD — De griep die nu eens niet met een loopneus begint maar even vervelend is heeft naar goed gebruik al zijn naam: "Travolta". Jammer voor de werkgevers dat hij zich niet tot de zaterdagnachten beperkt. Een van de verschijnselen is misselijkheid een algemeen ziektegevoel en koorts. Maar wij zeiden al die "fever" beperkt zich niet tot de "saterday night".

WILLEMSTAD — Bankdirecteur Lionel Capriles onderhoudt zich met de twee studenten die vanmorgen op het Radulphus College een plaquette onthulden als waardering voor een gekregen donatie en de heer Tevreden (IBM) overhandigd waarnemend rector Jopie Hart (uiterst rechts) een cheque.

Ingebruikname audio-visuele middelen

Radulphus dertig jaar

WILLEMSTAD — Gelijk met het feest van het dertigjarige bestaan van het Radulphus College werd vanmorgen op deze middelbare school in gebruik genomen het lokaal met audiovisuele middelen die zullen worden aangewend voor het onderwijs. Dit lokaal werd van de nodige apparatuur voorzien dankzij schenkingen van de Maduro en Curiel's Bank en IBM.

Verleden week bestond het betreffende instituut dertig jaar. In een toespraak vanmorgen zei de directeur van het departement van Onderwijs Rudy Naaldijk dat de school bekend staat om zijn traditie gebaseerd op religieuze grondslag waardoor de studenten een grote mate van discipline werd bijgebracht. Hij beschouwt de religieuze vorm als een basis van zekerheid zeker in een tijd waarin alles aan het schuiven is en er nog maar weinig aangrijpingspunten overblijven.

Waarnemend rector Jopie Hart zei dat deze traditie waarschijnlijk ondermeer mogelijk is geweest vanwege een geringe wisseling van rectoren, namelijk drie in de afgelopen dertig jaren. De huidige rector, frator Anton, is momenteel met vakantie.

BEKNOTTEN

Mevrouw Vigdis Jonckheer-Mensing van het RK Schoolbestuur bedankte voor de donaties en feliciteerde de school. Verder merkte zij op bezorgd te zijn over wensen die geuit worden om de vrijheden van de bijzondere scholen te beknotten. Ze waarschuwde dat de beknotting op een bepaald moment zijn terugslag kan hebben op die groeperingen die daar nu zo voor pleiten. "Wat zou er schuilen achter de kreet: de autonomie der schoolbesturen moet aan banden gelegd worden?", was haar vraag.

Zij benadrukte dat een schoolbestuur niet ongelimiteerd en ongereglementeerd over gemeenschapsgelden kan beschikken. Er zijn wetten en er is een stringente controle van overheidswege op de besteding van de subsidie. Het RK Schoolbestuur wil in elk geval de jeugd in de katholieke geest opvoeden. Dit is alleen mogelijk als bij haar in dienst zijnde leerkrachten deze stelling onderstrepen, wat een extra zware taak op hun schouder is. "Dat zij niettemin met ons de moed behouden om door te vechten voor de verheffing van dit volk vloeit voort uit het feit dat onze organisatie gebaseerd is op christelijke principes", zei mevrouw Jonckheer.

De heer Hart bedankte namens de school zowel de Maduro's Bank, vertegenwoordigd door directeur Lionel Capriles en de IBM, vertegenwoordigd door de heer Tevreden, voor hun gulle donaties en vertoonde enkele eerste resultaten van het gebruik van het lokaal. Een gedeelte van de verkregen gelden is eveneens aangewend voor de bibliotheek bij de school.

DISTANCIEREN

Een groep van zes docenten van de school heeft zich gedistancieerd van de wijze waarop dank wordt gebracht aan de bank en de IBM. "Wij zijn van mening dat deze gebeurtenis op deze wijze een toelaatbare mogelijkheid biedt voor een commerciele instelling tot het bedrijven van reclame in een onderwijsinstelling waar volgens de gangbare mening onderwijs onafhankelijk moet zijn. Bovendien is het de vraag in hoeverre het geschonken bedrag van de belastingen aftrekbaar is, dus in feite gemeenschapsgeld is"! Aldus een schriftelijke verklaring van de betrokken docenten aan hun collegae.

CALCUTTA — De televisie van Calcutta heeft gisteren meegedeeld dat daar dinsdag de tweede reageerbuisbaby geboren is. De omroeper had geen nadere bijzonderheden. De eerste is op 25 juli in een ziekenhuis bij Manchester in Brittannie ter wereld gekomen.

Frente niet naar topberaad op Bonaire

WILLEMSTAD - De oppositie-partij Frente Obrero laat via een vanmorgen verspreid communiqué weten niet van plan te zijn naar het overleg te gaan op Bonaire het komende weekeinde. Dit is tevens aan UPB-leider Rudy "Ruman" Ellis meegedeeld.

Dit weekeinde zou een tweede poging gedaan worden om de politieke partijen van Aruba en Curacao vertegenwoordigd in de eilandsraden tot een overeenkomst te krijgen inzake samenstelling en afvaardiging voor de Koninkrijkswerkgroep. "De voornaamste redenen is dat we niet de garantie hebben dat het gaat om een poging die serieus genomen moet worden en met wederzijdse toewijding en eerbied",. Dit laatste betwijfelt Frente ondermeer gezien recente uitlatingen van politieke partijen die de regering steunen. De "oranje" partij wil zich niet inlaten met spelletjes als die waarmee de coalitie zicht meent te moet bezighouden. Overigens blijft de partij bereid problemen te behandelen die de bevolking aangaan.

Muggen de overbrengers

Hartwormziekte neemt toe

WILLEMSTAD - Op Curacao wordt de laatste maanden een verhoging van het aantal gevallen van hartworm bij honden geconstateerd. Dit werd door dierenarts Van Baarn vanmorgen desgevraagd bevestigd. Volgens hem is hartworm al zo'n twee jaar op Curacao, maar bleef de ziekte beperkt tot enkele gevallen. Was het eerst zo dat men op Parera slechts eens per maand een hartwormgeval onder ogen kreeg, nu is het al enkele gevallen per week. De hartwormziekte is moeizaam te bestrijden en de behandeling is niet geheel zonder gevaar. Besmette honden moeten, wil de behandeling enig effect sorteren, drie dagen achter elkaar twee maal per dag worden ingespoten. Na drie maanden moeten zij dan weer gecontroleerd worden. De dieren kunnen steeds opnieuw besmet worden.

Hartworm, de naam zegt het al, tast het hart aan. De volwassen wormen nestelen zich in het hart. De verschijnselen bij de zieke hond zijn vaag. De hond is soms wat lusteloos, hoest wat, wil niet eten enzovoorts.

De besmetting kan door wel dertig soorten muggen worden overgebracht.

Wordt een gezonde hond gestoken door een mug die zich daarvoor ook aan het bloed van een met hartworm besmette hond tegoed heeft gedaan dan is de hartworm overgebracht. De larven van de worm zweven namelijk in het bloed van zieke dieren. Niet alleen honden kunnen het slachtoffer worden van de hartworm, ook bij katten wordt wel hartworm gevonden en zelfs bij paarden, zij het sporadisch. Volgens dokter Van Baarn is de hartworm hier enkele jaren geleden ingevoerd via een besmette illegaal uit het zuiden van de VS ingevoerde hond. Daar komt de hartworm namelijk erg veel voor. De beste remedie tegen de worm is eigenlijk de preventie.

Er bestaan medicijnen die gezonde dieren vrijwaren voor de gevaarlijke worm, maar die moeten dan wel elke dag worden toegediend.

Mensen kunnen, zover men weet, de worm niet krijgen.

Ruim zes ton voor Stivecu

WILLEMSTAD — Het BC heeft de eilandsraad van Curacao benaderd met het voorstel 626.320 gulden beschikbaar te stellen voor de Stichting Veeteelt Curacao (Stivecu). Met dit bedrag worden dan twee fokeenheden en vijf varkensmesterijen gebouwd die onder beheer van de stichting vallen. Daarnaast zal een NV onder de naam Curacarni worden opgezet die tot doel zal hebben inkoop, vervoer en slachting en verkoop van de Stivecu-varkens.

Medio april van dit jaar had de Amigoe een uitgebreid vraaggesprek met ir C.Berkouwer die in het kader van de technische bijstand van Nederland het BC van Curacao adviseerde over voornamelijk de varkensteelt op het eiland. Hiervoor is een foktechnisch programma opgesteld. De bestaande fokeenheid van de dienst LVV is hierin de eerste fase en komt ook onder de stichting te vallen.

Het doel van de stichting Stivecu is zo ruim gehouden, legt het BC uit, om naderhand ook andere veeteeltprojecten te kunnen opzetten. Ir. Berkouwer vertelde dat niet uitgesloten moet worden dat ook de geitenteelt hier later bij kan worden betrokken.

Daarnaast luidde het advies aan het BC de NV Curacarni op te zetten die zich zal bezig houden met inkoop en uiteindelijk verkoop ook van varkens en slachtproducten afkomstig van Stivecu. Ir Berkouwer vertelde dat Curacarni dit ook kan doen voor de andere bestaande varkensfokkerijen op Curacao. De afnemers zullen dezelfde blijven, namelijk de supermarkten, hotels, slagerijen en particulieren. De prijzen kunnen dan bepaald worden in samenspraak met het departement van Economische zaken zonder dat naar zijn mening de vleesimporteurs hun handel in gevaar gebracht hoeven te zien.

Het is de bedoeling dat Stivecu uiteindelijk zichzelf gaat bedruipen. Organisaties die zich met de veeteelt bezighouden zullen vertegenwoordigt worden in het bestuur. De bouw van de stallen zal ongeveer anderhalf jaar duren. De productie kan komen te liggen op ongeveer 3000 mestbiggen per jaar. De aandelen van Curacarni komen allemaal in handen van het eilandgebied.

Advent ziekenhuis

Referendum

WILLEMSTAD — De directie van het Advent Ziekenhuis heeft gisteren mondeling gereageerd op het ultimatum van de CBV over erkenning van de vakbond. De juridische adviseur van het ziekenhuis heeft de bond gisteren meegedeeld dat de directie in principe wel bereid is de CBV te erkennen mits middels een referendum wordt aangetoond dat de CBV inderdaad de meerderheid van het personeel vertegenwoordigt. Het referendum zal georganiseerd moeten worden door de landsbemiddelaar en moet gehouden worden onder het voltallige personeel. Vice-voorzitter van de CBV, G. Heuvel vertelde de Amigoe dat dit wel problemen zal kunnen opleveren voor de bond omdat slechts 18 werknemers van de 58 werknemers zich tot nu toe hebben durven aansluiten bij de bond. Hij sprak de hoop uit dat de overige personeelsleden, voornamelijk Adventisten, bij een geheime stemming wel stelling durven te nemen door voor de CBV te stemmen. De landsbemiddelaar zal naar verwachting de partijen de volgende week bijeen roepen.

"Interview" via Radio Hoyer 2

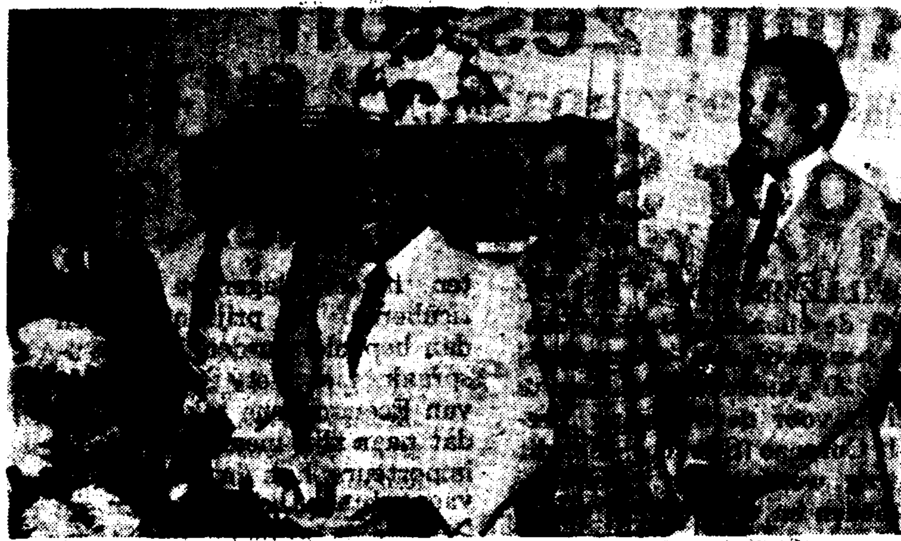
WILLEMSTAD — Via Radio Hoyer 2 is pas geleden een nieuw programma van start gegaan op de zaterdagmorgen getiteld "Interview" dat onder redactie staat van de heer Jacques Visser. In een van de eerdere programma's is ondermeer al aan het woord geweest de heer Harold Henriquez, nu gevolmachtigd minister in Washington.

Voor morgen is uitgenodigd procureur-generaal mr Luis Nahr, voor de volgende week zaterdag de heer Johan Oldenboom, hoofdcommissaris van politie tezamen met de heer Erwin Jamaloodin, terwijl op 21 october aan de beurt is de heer Dick Hoogerwerf, beheerder van het Christoffelproject. Het programma begint om tien over negen en duurt tot tien uur.

Nieuwe water fabriek op Sint Maarten

AMSTERDAM — Stork Werkspoor Water, het ingenieuesbureau van VMF - Stork dat gespecialiseerd is in waterbehandeling, heeft van het departement van Financien van de Nederlandse Antillen een opdracht van ruim NF 8 mln ontvangen voor de levering van een zeewater -ontziltingsinstallatie bestemd voor het eiland St. Maarten. De installatie, een meertrapsontspanningsverdamper met een capaciteit van 2.000 m3 per dag, die compleet en bedrijfsklaar zal worden opgeleverd, zal een aanzienlijke uitbreiding van de drinkwaterproduktie voor het eiland betekenen, aldus VMF-Stork.
den

WILLEMSTAD — De waarnemend minister van Volksgezondheid, Faustina Frank, heeft gistermiddag de directie en het bestuur van het St. Elisabeth Hospitaal uitgenodigd voor een gesprek over de huidige personeelsproblemen bij het ziekenhuis. Bij dit gesprek was ook de directeur van het departement van Volksgezondheid, dokter S.Buma, aanwezig. De betrokken partijen hebben hun standpunt in het gerezen conflict omtrent het benoemen van verpleegkundigen in het hospitaal aan de minister uiteengezet. Min Frank zegde toe op kort termijn een beslissing te nemen in deze.

WILLEMSTAD — De casino-controleurs hebben een eigen kantoor. Dit nieuwe onderkomen aan het Wilhelminaplein 6 werd gistermiddag door minister L. Chance geopend. De controleurs vijftien in getal hebben de moeilijke taak ingezetenen tegen zichzelf te beschermen. Zoals bekend mogen ingezetenen vier keer per maand een casino op de Antillen bezoeken. Worden zij meer gesignaleerd, dan krijgen zij een schriftelijke waarschuwing van de gezaghebber. Dit geldt voor iedereen van hoog tot laag.

Elke ingezetene dient zich ook bij het binnentreden van een casino te legitimeren. Niet alleen op het aantal bezoeken van ingezetenen wordt gelet ook op de hoeveelheid geld dat hij of zij verspeelt. Blijkt dat iemand zich niet aan de regels houdt dan krijgt hij een "casinoverbod" Foto: De heer G.E. Rosa rio hoofd casino-controleur met geheel links minister van Justitie L. Chance en rechts hoofdinspecteur F. Wit tijdens de openingsplechtigheid.

Cao afgerond van John's Sales

WILLEMSTAD — De directie van John's Sales & Services en de CFW hebben gisteren in aanwezigheid van landsbemiddelaar S. de Windt een aantal clausules uit de cao nader besproken. Naar de landsbemiddelaar vertelde konden partijen het eens worden over de interpretatie hiervan. Het protocol van de cao was al ondertekend door de directie van het bedrijf die echter onder voorbehoud tekende. De heer De Windt vertelde de Amigoe dat de cao-overeenkomst voor bijna 96 procent rond was, en dat de overige 5 procent gisteren is besproken.

VOORLICHTING BEDRIJFSKUNDE OPENBAAR BESTUUR

De Hogeschool van de Nederlandse Antillen maakt hierbij bekend, dat er op maandag 9 oktober a.s. wederom een voorlichtingsmiddag over de opleidingen Bedrijfskunde en Openbaar Bestuur (Bestuurskunde) zal worden gehouden door de heer Drs. W.J. Curiel, voorzitter afdeling Bedrijfskunde en de heer Dr. ... Verton, coördinator Bestuurskunde.

Plaats: Collegezaal Juridische Faculteit Aruba, Plaza Comercial ..., Oranjestad Aruba

Tijd: 17.00 - 19.00 uur.

De coördinator
Mr. N.E. Henriquez.

AGENDA ARUBA

BIOSCOPEN
ORANJESTAD: De Veer: 20.30 Fire (14 jr.); 24.00 In the Beachhouse (18 jr.). Rialto: 20.00 Airport (14 jr.); 22.30 Verleidster rapport (18 jr.).
MALASHI: Drive-in: 20.30 en 24.00 I love you Bruce Lee (18 jr.).

SAN NICOLAS: Principal: 20.30 Close encounters of the third kind (all); 24.00 Flossie (18 jr.).

WIT GELE KRUIS: Oranjestad: tel.: 3168; Noord: tel.: 425; Santa Cruz en Paradera: tel.: 8288; Savaneta en Brazil: tel.: 7020; San Nicolaas: tel.: 906.

BOTICA'S: Oranjestad: Aruba, tel.: 1081; San Nicolaas: San Lucas, tel.: 5119.

WACHTREGELING DOKTOREN
Oranjestad, Sta. Cruz, Paradera en Noord: Spreekuren: zat. en zondag van 09.30-10.30/17.30-18.30 uur: dokter J.I.V.Voditska, Flaciusstraat 14, tel.: 4281.
San Nicolaas en Savaneta: dokter C.E.Zaandam, Palisiaweg 2, tel.: 5816.

WEEKEINDEDIENST tandarts: van zat. 12.00 uur t/m maandag om 08.00 uur gelieve telefoniste dr. Horacio Oduber ziekenhuis op te bellen, tel.: 4300.

TELEARUBA: 17.00 Felix the cat; 17.05 call it macaroni; 17.30 after school days; 18.30 telesistema; 18.45 eng. nieuws; 19.00 cocktail musical; 20.00 telenoticias; 20.30 telenovela; 21.00 Aspen; 22.00 wrestling.

Meineed

DE HOUDING VAN de directie van het Kingcasino dreigt steeds meer een onbegrijpelijke zaak te worden. Na dagen hard werken door landsbemiddelaar Eddy Maduro kwam deze met een redelijk voorstel uit de bus, dat door de FTA reeds drie dagen geleden werd geaccepteerd, doch de directie van het casino kan geen beslissing nemen. Zogenaamd moest op de heer King worden gewacht, doch ondanks dat deze sinds gisteren op Aruba is, is er geen beslissing.

Des te vreemder is de houding van de casino-directie omdat uit het door Sociale zaken ingestelde onderzoek reeds overduidelijk is komen vast te staan, dat er geen dringende redenen waren voor een ontslag op staande voet. De directie is hierdoor over de schreef gegaan. Tevens meent de directie nog twee croupiers ook niet meer in dienst te moeten nemen omdat zij destijds beloofden niet meer aan een "walk out" deel te nemen, en de "moed" hadden zich ditmaal solidair te verklaren met hun collegas en toch het werk verlieten.

Straks zijn er nog enige gezichten die de directie niet aanstaan, of hebben enige croupiers hun haar niet gekamd of nagels niet geknipt en hebben ze kans ook zo maar ontslagen te worden.

Dit gaat te ver.

Een bijzonder kwalijke zaak - en wij hopen dat de justitie een onderzoek zal laten instellen -- is het bericht dat aan twee floormen het voorstel zou zijn gedaan om bij een rechtszaak als getuigen te willen optreden. Zij zouden moeten verklaren dat zij evenals de betrokken floorman, die alles alleen zag, ook "iets" gezien hadden, terwijl zij in feite niets gezien hadden. Zowel de adviseur van het BC als het bestuur van de FTA zouden over deze informatie beschikken.

Onbegrijpelijk dat de direcie van het casino zich "verlaagt" tot dergelijke activiteiten waardoor nog eens benadrukt wordt hoe "zwak" de positie van de directie in deze is.

Wij hopen dat de casino-directie nu zonder uitstel een einde zal maken aan zijn onbegrijpelijk beleid. Immers hierdoor dreigen alle casinos plat te gaan terwijl het nog wel eens verder zou kunnen escaleren. Indien men werkelijk Aruba en het toerisme is toegedaan --- zoals bij vele gelegenheden verteld en getoond - dan kan men dit tonen door het redelijke voorstel van de landsbemiddelaar te aanvaarden.

Vakbond waarschuwt BC niet te spelen met brood havenarbeiders

UPA doet geen zaken met Owel

ORANJESTAD — De UPA zal nooit of te nimmer toestaan, dat het BC politiek speelt met het brood van de havenarbeiders., aldus verklaarde UPA voorzitter Rubin Hoek vergezeld van penningmeester Alfredo Tromp en accountant van de UPA Theo Burleson gistermiddag in een onderhoud met de Amigoe. Ten aanzien van de aanbieding van de heer Owel om haven - equipment tot een bedrag van een miljoen Duitse mark voor de UPA te financieren (twaalf procent interest en in vijf jaar afbetalen) heeft de UPA de heer Owel twee maanden geleden reeds laten weten dat men met hem geen zaken wenst te doen". Wij zijn bang dat Owel ons wil gebruiken om politiek mee te spelen, zoals hij destijds met de Molukkers in Luxemburg de nodige moeilijkheden kreeg, aldus de UPA voorzitter.

Het UPA-drietal bracht gistermiddag uitgebreide dossiers mee met bewijzen vooral over het financieel beleid van het bestuur dat door een 196 leden -- die blindelings het verzoekschrift tekenden en niet wisten waarom het ging -- in ernstig diskrediet werd gebracht. Het resultaat was dan ook dat afgelopen maandag een informatie-vergadering werd gehouden waarbij ruim 160 aanwezige leden een bestuur voor zich vond en dat zich bijzonder goed gedocumenteerd verdedigde. Het grootste "bezwaar" van de leden was dat het bestuur het zogenaamde koffiegeld (UPA ontvangt per ingevoerde zak koffie negentig cent van de importeurs) ruim 76.000 gulden gebruikt zou hebben. Ter vergadering werd bewezen dat dit geld geleend werd aan leden van de UPA. Zestig procent van de leden hebben ruim 220.000 gulden aan schulden in verband met geleend geld van de UPA terwijl ruim zeventig procent van de leden niet eens een eigen dak boven het hoofd heeft. Het bestuur leent de leden dit geld -- tegen vijf procent -- opdat de leden niet naar de bank behoeven te gaan en twaalf procent intrest te betalen.

Oorzaak van al deze spanningen was volgens het UPA-bestuur het artikel enige maanden geleden in ATIA-news onder de kop "Quo vadis", waarover de Amigoe toen ook uitvoerig berichtte. Hierin werd toen verweten dat de UPA-gemakkelijk geld wil verdienen om zwaar materieel te kopen. Hierbij valt de naam van de rooie financier Hendrik Owel die destijds werd genoemd als mogelijke financier van de UPA. Inderdaad heeft de heer Owel (die geen vestigingsvergunning had, als toerist toegelaten werd en toch zaken deed, red.) op 19 juli 1978 een schriftelijke offerte aan de UPA gedaan voor financiering van zwaar materiaal. Via een handelaar -- waarvan de UPA de naam niet wenst te noemen -- werd de UPA in contact met de heer Owel gebracht.

De relatie met Owel is sinds twee maanden al kapot omdat op het allerlaatste moment Owel kleur bekende en duidelijk bleek dat hij de financiering van de UPA voor politieke doeleinden wilde gebruiken. Zo eiste de heer Owel een garantie van het BC, doch het UPA-bestuur wenste dit niet omdat het BC anders op het verkiezingspodium gaat staan schreeuwen dat zij de UPA geholpen heeft.

Uit een brief van de Bank van de Nederlandse Antillen dd 21 juli jl bleek dat de centrale regering de verrichtingen van de heer Owel nauwlettend gadeslaat en waarin gesteld werd dat voor een lening van de heer Owel -- als niet-ingezetene -- een vergunning vooraf van de BNA nodig is.

Ten aanzien van de financiering van het zwaar materiaal is de Aruba ports and transport company - de vennootschap van de UPA waarvoor 126 leden iedere week hun aandeel afbetalen -- in onderhandeling met een lokaal bedrijf.

De heren van de UPA zijn niet te spreken dat Nederland stelde voor de containerhaven dat dit diende te geschieden door de overheid, scheepvaartvereniging en UPA, maar dat de UPA nimmer in de onderhandelingen over dit project gekend werd. Uit de krant hebben wij destijds moeten lezen dat gedeputeerde Roland Lacle verklaarde dat Nederland het in principe eens was met de financiering van dit bedrijf.

Wij willen daarom nog eens duidelijk verklaren, aldus UPA-voorzitter Rubin Hoek tegenover de Amigoe dat door de verklaringen van ged. Roland Lacle wij bevreest zijn dat we een soort Somoza-systeem op Aruba krijgen.

De PPA heeft 25 jaar bestuurd en nimmer met de mensen van de haven gesproken. Als het BC nu denkt dat zij de mensen van de haven even kunnen nemen, dan komen zij bedrogen uit. Wij verklaren hierbij, aldus de UPA-voorzitter, dat er dan op Aruba ook een oppositiegroep komt zoals thans in Nicaragua het geval is. Wij zullen nooit of te nimmer toestaan dat het BC de UPA kapot wil maken, de haven op hun manier runnen en de arbeiders naar hun grootje laten lopen.

Wij weten dat het BC althans enige leden achter deze actie van de UPA zit, wij weten ook wie en waar de verzoekschriften en vragen tegen het bestuur werden opgesteld.. Men had gedacht dat afgelopen maandag mijn kop zou vallen, aldus voorzitter Hoek, maar men heeft ervaren dat men door enige personen voor de gek is gehouden.

Het BC zal bijzonder goed moeten uitkijken niet met ons brood te spelen. Wij zijn klaar om dood te gaan voor ons brood. Henny Eman aldus Rubin Hoek heeft indertijd duidelijk gesteld dat de haven er voor de havenarbeiders is zeker niet voor bestuursders om er politiek mee te spelen.

Ons materiaal zal er komen, koste wat kost, en er is geen BC dat ons kan stoppen.

Tenslotte deelde de UPA-voorzitter nog mede dat vanmiddag een vergadering zal worden gehouden van het bestuur waarbij de twee bestuursleden (secretaris Geronimo Tromp en vice voorzitter Minguel Boekhoudt) gevraagd zal worden hun valse beschuldigingen tegen hun bestuur in te trekken.

Indien zij hieraan niet voldoen zal de UPA een rechtszaak aanhangig maken wegens laster en in diskrediet brengen van de goede naam van het bestuur van de UPA.

ORANJESTAD — Met American Airlines kwam gisteren de nieuwe Kiwanis-gouverneur Clinton Whitfield met zijn echtgenote mevrouw Mosa Whitfield Davelaar op Aruba terug. Op de luchthaven werden zij begroet door Kiwanis voorzitter, PR-man Han Steenhuizen, en secretaris J. Nieuw. De dochter van de heer Steenhuizen bood mevrouw Whitfield bloemen aan. Dit weekeind zal de nieuwe gouverneur -- het is voor de eerste maal dat een Antilliaan een dergelijke hoge post in de Kiwanis-wereld bekleedt - de oprichting van de Kiwanis-club Bonaire bijwonen.

Melia bouwt ook hotel in Maracaibo

WILLEMSTAD — De Melia-president voor Latijns Amerika en het Caribisch gebied heeft in een toespraak tot toeristische autoriteiten in de Venezolaanse stad Maracaibo aangekondigd, dat zijn organisatie een vijfde hotel gaat bouwen in Venezuela. Dat zal het Melia Maracaibo-hotel worden met vierhonderd bedden. Men heeft op het ogenblik hotels in Puerto la Cruz met 220 kamers, Melia Caribe met 300 kamers, Melia Margarita met 400 bedden en Melia Caracas met 620 bedden. Zo wordt bericht door de Wereld toerisme organisatie.

DADER VAN SCHIETPARTIJ MELDT ZICH

ORANJESTAD — De 29-jarige dader J.Q van de schietpartij welke zich gistermorgen 11 uur afspeelde op de parkeerplaats tussen de kath. kerk en de pastorie te Oranjestad, is inmiddels voor verder onderzoek door de politie ingesloten.

Ruim een uur nadat hij drie schoten uit een kaliber revolver gelost had op de 36-jarige man G.C., die boven het hart, in de darmen en schouder geraakt werd, meldde de dader zich in gezelschap van een oom bij de politie aan. Ook de revolver werd hierbij in handen gesteld van de politie.

Over de toestand van het slachtoffer, op wie direkt operatief werd ingegrepen, was gistermiddag nog niet veel bekend.

ORANJESTAD — Op de Hogeschool van de Nederlandse Antillen juridische faculteit Aruba reikte rector prof. mr J. E Spruit (zie foto) gistermiddag de bul uit aan de heren Renee Sommer, Cornelio Emerencia, Edwin Ras en Albetico Lumenier die slaagden voor het kandidaatsexamen in de rechten. In totaal zijn er afgelopen collegajaar zes kandidaten die op Aruba het examen met goed gevolg aflegeden.

Marihuana gevonden

SAVANETA De politie-afdeling Narcotica-bestrijding heeft gisteren te Savaneta een jongeman aangehouden, waarvan het vermoeden bestond dat hij in het bezit was van marihuana. Bij huiszoeking werd inderdaad een redelijke hoeveelheid marihuana gevonden.

De jongeman werd ingesloten. In dit stadium konden geen verdere inlichtingen beschikbaar worden gesteld.

Suriname-activiteiten

SAN NICOLAS Vanavond wordt door Vereniging Suriname voor de leden en hun introducees een quiz avond georganiseerd.

De aanvang is nan negen.

Op zondag 8 oct. 1978 organiseert de vereniging in de discotheek van het clubgebouw speciaal voor de teenagers en hun introducees van de leden een teenage-dance-party met hedendaagse tophits.

Houding van directie vreemd geacht

Staking dreigt in andere casino's

WILLEMSTAD — Ondanks de komst gistermiddag van de eigenaar van King Casino, de heer Frank King, heeft de directie van dit casino nog steeds geen besluit genomen op het redelijk bemiddelingsvoorstel van landsbemiddelaar, Eddy Maduro, dat door de FTA reeds twee dagen geleden werd geaccepteerd. Gistermorgen hadden bestuursleden van de FTA en stewards op het bestuurskantoor een gesprek met algemene adviseur Betico Croes, die beloofde dat spoedig een vergadering van het BC bijeen geroepen zal worden om de houding van de heer King en casino-directies te bespreken. De heer Croes vertelde voorts over informaties te beschikken dat een of meer floorman van King Casino de indruk hebben dat de directie van hen verwacht dat zij bij een eventuele rechtszaak meineed plegen, waaraan zij geen medewerking wensen te geven. Door de houding van de casino-directie is de toestand zeer explosief geworden. Vanmorgen houdt de FTA een vergadering van het gehele casinopersoneel op Aruba, waarbij stemmen opgaan vanavond in alle casino's tot actie over te gaan.

Namens de betrokken croupier B.V. heeft de FTA-advocaat, Hubert Lopez, gisteren een verzoekschrift tot een kort geding ingediend. Indien de directie volhoudt dat de betrokken croupier ontslagen blijft en dat twee croupiers, die eerder aan een walk-out deelnamen en toen beloofden niet mee te doen, eveneens ontslagen blijven, zal dit kort geding morgenmiddag om één uur dienen. Indien de directie akkoord gaat met het voorstel van de landsbemiddelaar om de betrokken croupier te schorsen hangende het onderzoek en het gehele personeel — dus ook de twee andere croupiers weer in dienst te nemen — dan wordt het werk direct hervat en zal het kort geding dinsdagmorgen negen uur dienen. Overigens wordt het een vreemde zaak genoemd dat de directie nu ook de twee stakende croupiers wil ontslaan omdat zij toegezegd hadden niet meer aan een "walk-out" deel te nemen. Algemeen is men van mening dat de directie dit duidelijk in een clausule had moeten vastleggen hetgeen niet geschied is.

Uit het verzoekschrift voor het kort geding blijkt dat de ontslagen croupier verweten werd dat hij op de roulette een speler ten onrechte liet winnen. Hij protesteerde tegen dit verwijt en ontkende zich aan deze onregelmatigheid schuldig te hebben gemaakt. Degenen die de onregelmatigheid zou hebben geconstateerd heeft zijn bewering met geen enkele bewijs kunnen staven. De enkele mededeling van een superieur die juist eiser herhaaldelijk lastig valt, soms met bedreiging van ontslag, had niet tot de drastische maatregel van ontslag mogen leiden, zonder dat de beweegredenen daarvan objectief — desnoods door getuigen — zijn komen vast te staan. De reden van het kort geding is dat een spoedige uitspraak bij zal kunnen dragen tot terugkeer van de arbeidsrust in de casinowereld. De rechter wordt verzocht het ontslag bij voorlopig oordeel nietig te verklaren en de Aruba real estate te bevelen eiser door te betalen.

In kringen van de FTA wordt de houding van de casino-directie gezien met het oog op de onderhandelingen over een nieuwe cao waarover enige weken geleden reeds besprekingen plaats vonden. Toen zou de heer King onder meer voorgesteld hebben de salarissen met vijftien procent te verlagen en het aantal werkuren per dag van zes op acht te brengen. De heer King zou zich toen onder meer hebben uitgelaten dat als er veel problemen kwamen hij het casino dan wel zou sluiten. (Een "dreigement" dat de laatste tijd bij werkgevers nog al erg in de mode komt, redactie). In die geest wordt dan ook het "treuzelen" gezien om nu een beslissing te nemen.

FTA-voorzitter Richardson vertelde vanmorgen aan de Amigoe dat de heer Betico Croes met nadruk stelde dat hij niets gaat doen wat het werk van de landsbemiddelaar zou kunnen bemoeilijken, maar er zijn wel andere zaken, zoals vergunningen enz. die zaak van het BC zijn. Volkomen onjuist vond de heer Croes het dat op een man — de heer King — moest worden gewacht om een beslissing te nemen, vooral nu escalatie dreigt. Ook de FTA had gehoord dat twee floormen benaderd waren om de verklaring van de floorman B. mede te ondersteunen dat zij "iets" gezien hadden terwijl zij in feite niets gezien hadden. Volkomen terecht besloten deze twee floormen aan dit verzoek (is uitlokking van meineed niet strafbaar?, red.) geen medewerking te verlenen. Morgen wordt de kwartaal-bijeenkomst van het FTA-bestuur en alle shopstewards gehouden, waarbij deze casino-zaak besproken zal worden en verdere escalatie op Aruba wel mogelijk kan zijn.

MTI-keuze: 35 landen

ORANJESTAD — Het aantal landen dat de naam en andere gegevens van hun kandidaat gezonden heeft aan het organiserend comite Miss teenage intercontinental MTI) is gestegen tot 35. De MTI) verkiezing wordt van de 18e tot de 28e oktober in het Aruba Concorde hotel gehouden, dat voor de kandidaten, de internationale pers en het organiserend comite 60 kamers beschikbaar heeft gesteld.

Tijdens een informatieve avond kregen de leden van het organiserend comite, chaperonnes en leden van de veiligheidsdienst de nodige uitleg en demonstraties over etikette aan tafel door de heer Fernando Kock van de hotelvakschool. Voor wat betreft de veiligheid van de kandidaten heeft het organiserend comite medewerking gekregen van wnd commissaris van politie Zaandam, die 6 korpsleden onder leiding van agent eerste klasse Shon Pe Krozendijk ter beschikking stelde van het comite.

Als onderdeel van het programma zullen de kandidaten op 23 en 24 october een bezoek brengen aan Curacao, waarbij de Cybeco als gastheer zal optreden. Op verschillende plaatsen zijn reeds grote posters - beschikbaar gesteld door Oranjestad printing - te zien met daarop de Misses Hospitality Flavia Koolman en Anabela de Sousa die de kandidaten een hartelijk welkom toewensen.

Kerstcampagne

ORANJESTAD — De eigenaar van Dakota Shopping paradise, de heer Lorenza Arends en andere handelaren die een of meer zaken in dit steeds groeiende winkelcentrum hebben, vertelden de pers gistermorgen het een en ander over de grote Kerstcampagne. Een ieder die in welke zaak ook in dit shopping-paradise koopt voor een bepaald bedrag ontvangt een ticket waarmee men kans heeft op een van de grote zestien prijzen.

De waarde van de beschikbare prijzen, waaronder een auto, als eerste prijs, bedraagt vijftienduizend gulden, aldus de heer Arends, het hoogste bedrag dat ooit voor een Kerstcampagne beschikbaar werd gesteld.

De campagne ging reeds van start en duurt tot 29 december op welke dag de trekking zal zijn in de showroom van het winkelcentrum waarin ook de prijzen tentoongesteld zijn.

CONGRATULATIONS
to

Bank van de Nederlandse Antillen

with your new building

Pabien

Bank van de Nederlandse Antillen

bij ingebruikname van Uw nieuwe pand op Aruba.

Wij verzorgden:
- **Levering en plaatsen van staalconstructie**
- **dakbedekking**
- **Electra**
- **Loodgietersewerkzaamheden**

Airconditioning.

Hartelijke gelukwensen aan de

Bank van de Nederlandse Antillen

bij de officiële opening van haar nieuwe gebouw op Aruba

Arubaanse Bankiers Vereniging

Algemene Bank Nederland

Aruba Bank N.V.

Citybank

Pabien aan

Bank van de Nederlandse Antillen

met Uw nieuwe gebouw Veel succes!

Maneat Trading Company
Oranjestraat – Oranjestad

Pabien en Veel succes aan

Bank van de Nederlandse Antillen

in Uw nieuwe pand.

Superior Tobacco Company

Kamer van Koophandel en Nijverheid, Aruba

wenst

Bank van de Nederlandse Antillen

van harte geluk bij opening van haar eigen pand op Aruba.

PABIEN

Bank van de Nederlandse Antillen

Arubaanse Wegenbouw Mij.

Wij verzorgden parkeerplaats.

PABIEN!

Bank van de Nederlandse Antille

Met Uw nieuwe pand, waarvoor wij bouw de directie voerden en toe hielden.

ASSOCIATED ENGINEER AND PLANNERS N.V.
Paardenbaaistraat 8
Telefoon 4241

Pabien

Bank van de Nederlandse Antillen

ELECTRICITEIT MAATSCHAPPIJ ARUBA

Proficiat

Bank van de Nederlandse Antillen

met Uw nieuwe pand waarvoor wij het tapijt verzorgden.

„Holland

L.G. Smith Boulevard 116 tel. 4627 en 3

Wij bieden

de Bank van de Nederlandse Antil

gelukwensen ... officiële opening van haar nieuwe gebouw op Aruba, dat door ons ... werd, ... voor het in ons ... vertrouwen.

... en Handel Maatschappij
... OHAMA — ARUBA.

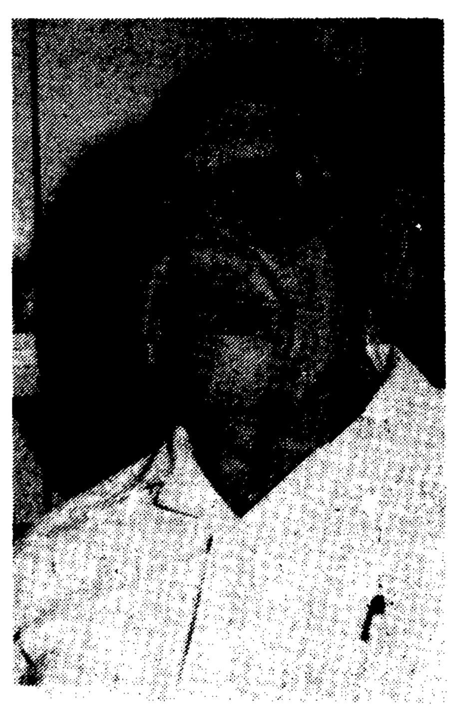
[Ka]ndidaatstelling door baseballfederatie niet geldig

[J]uan Isa weg bij NAOC

[W]ILLEMSTAD — De heer Juan Isa, jarenlang praeses van [het] Nederlands Antilliaans Olympisch Comité, treedt tijdens de [ver]gadering die vanavond wordt gehouden af en zal noch in [zijn] functie noch in een andere hoedanigheid in het nieuwe be[stuur] voor het verenigingsjaar 1978/1979 terugkeren. Weliswaar [was hij] kandidaat gesteld door de Antilliaanse Baseballfederatie, [maar] zijn kandidatuur is niet geldig. Hij is namelijk ere-voorzit[ter] van de betrokken federatie en geen lid zoals vereist wordt in [de] betrokken reglementen. Het ere-lidmaatschap geeft niet het [rech]t op verkiesbaarheid voor de vervulling van een bestuurs[fun]ctie.

[A]ls mogelijke kandidaten om [de leid]ing van het bestuur over [te n]emen, worden genoemd de [heer] Henry Prince (van de Atle[tiek] Unie) die al jaren bestuurs[lid is], en de heren Clovis Lode[wijks] (Softballfederatie) en Ben [Ada]ms (Gewichthefbond) die [...]houwd kunnen worden als [te]genwoordigers van de jon[ge] garde. De heer Max Paula, [die] een serieuze kandidaat zou [zijn] geweest op basis van het [feit] dat meerdere malen ge[bleke]n is dat hij het vertrouwen [en] steun geniet van een be[lang]rijk groot aantal federa[ties], verklaarde dat hij op dit [mom]ent de voorzittersfunctie [niet] ambieert omdat hij zich [op] de aard van zijn werk niet [zal] kunnen vrijmaken om aan [de] verplichtingen die het voor[zitt]erschap met zich meebrengt [te] beantwoorden te voldoen.

[V]olgens de reglementen [tre]den elk jaar van de 15 be[stuur]sleden 7 af alsmede de [voor]zitter. Er komen dus tel[kens] 8 funkties vrij waarvoor [dit] jaar 10 personen zich kandi[daat] hebben gesteld. Deze zijn de heren Kelly (Schietbond), Augusta (Volleyballbond), Prince (Atletiek Unie), Da Silva (Schermbond), Lodewijks (Softballfederatie), Bentura (Gewichthefbond), Snijders (Judo-federatie), Fangman (Hockeybond), Walrout (Basketball-federatie) en Paula (Tennisfederatie). De zeven leden die nog een jaar aanblijven zijn de heren Willems, Figaroa, Van Rosberg, Hofland, Brion, Van Wieringen en Elmondalek.

JUAN ISA

[Be]lgisch voetbal

[BR]USSEL — Anderlecht heeft [zijn] positie als lijstaanvoerder [in] België gehandhaafd door een [over]winning met 2-0 in de [thuis]wedstrijd tegen Standard [Lu]ik.

[De] uitslagen van de wedstrijden [die] woensdagavond in de [ze]vende ronde van de Belgische [com]petitie werden gespeeld, [zij]n: Anderlecht - Standaard [Lu]ik 2-0, Lokeren - Kortrijk 2-[1], Beerschot - Lierse 3-0, [...] - RWDM 1-1, FC [...] Berchem 3-1, Beringen - [Wat]erschei 2-2, La Louviere - [FC] Brugge 2-2, Winterslag - [Cha]rleroi 1-2.

[De] stand in de kopgroep is: 1. [And]erlecht 7-12, 2. Beerschot 7-[..], 3. Beveren 6-9, 4. Charleroi, [Wat]erschei en Waregem 7-8.

Ingezonden

SUBT-J. Colombia

Op woensdagavond brak de hel los te Vredenberg. Jong Colombia versloeg SUBT voor de zoveelste maal. Wie had kunnen vermoeden, dat de Boca-jongens die op de zesde plaats stonden naar de tweede gepromoveerd zouden worden? Niemand anders dan Robbie Visser. Robbie is een gentle sportman. Hij was het, die een waarschuwende stem had doen horen bij de come-back van de Boca-ploeg. Het is te hopen, dat hij niet dood geslagen wordt als hij kritiek uitoefent op z'n ploeg, want zijn kritiek is opbouwend en dat is wel nodig.

Op zondag a.s. zal de Boca-ploeg de strijd aanbinden tegen de ploeg van McWilliam. Wie het winnen zal is moeilijk te voorspellen, dat zou alleen Robbie kunnen doen.

Jong Colombia supporter
DON PEDRO

OOSTBERLIJN — Voor 2000 toeschouwers heeft het Oostduitse voetbalelftal voor spelers onder 21 jaar woensdag in Wusterhausen met 1-0 gewonnen van Roemenie. Jahros scoorde.

Gaan winnaars van eerste prijs in Lotto

DEN HAAG — Geen van de deelnemers van Lotto 39 van het afgelopen weekeinde heeft de juiste combinatie ingevuld. De eerste prijs gaat voor 1/5 deel naar de jackpot van Lotto 40, de rest wordt verdeeld over de prijswinnaars van Lotto 39.

Ook Toto 39 kent geen eerste-prijswinnaar. Ook deze prijs wordt opgesplitst: 1/3 deel naar de Toto van het komende weekeinde, 2/3 deel naar de tweede en derde prijs van Toto 39.

De prijzen zijn: Lotto 39 inleg: f. 3.327. 981, prijzenbedrag: f. 1.580.790,98

Eerste prijs: geen winnaar, van het bedrag van de eerste prijs gaat 1/5 deel naar de jackpot van Lotto 40 van zondag 8 oktober, 4/5 deel wordt in gelijke delen verdeeld over de tweede tot en met de vijfde prijs; tweede prijs: vier winnaars, elk bruto f. 67.183,60; derde prijs: 147 winnaars, elk bruto f. 2.365,80; vierde prijs: 8806 winnaars, elk f. 48,40; vijfde prijs: 10.131 winnaars, elk f. 542,10.

De jackpot voor Lotto 40 van aanstaande zondag bedraagt f. 110.655,36.

Toto 39: inleg: f. 648.064; prijzenbedrag: f. 307.830,40; Eerste prijs: geen winnaar, van het bedrag van de eerste prijs gaat 1/3 deel naar de jackpot van Toto 40 van 8 oktober, 2/3 deel wordt in gelijke delen verdeeld over de tweede en de derde prijs; Tweede prijs: drie winnaars, elk bruto f. 39.333,80; derde prijs: 72 winnaars, elk bruto f. 2066,40;

De jackpot voor Toto 40 van aanstaande zondag bedraagt f. 41.044,06.

BOLGNA — De Zweed Bernt Johansson heeft woensdag de 611ste Ronde van Emilia over 226,6 kilometer gewonnen. Hij eindigde in de sprint voor de Italianen Panizza. Vanni en Saronni. Felice Gimondi en Franco Bitossi namen in deze Italiaanse klassieker afscheid van de wegsport. Gimondi zal de komende winter voor de laatste keer deelnemen aan de zesdaagse van Milaan.

Zondag begint basketball

WILLEMSTAD — Zondag begint het basketballkampioenschap. Dit wordt afgewerkt op het terrein van het Shell werknemers recreatie centrum (SWRC) te Suffisant. De basketballbond, Cubafe, verzoekt alle clubs welke die avond moeten spelen om een half uur vóór de aangegeven tijd present te zijn. Het is de bedoeling dat de wedstrijden precies op tijd beginnen. Gebeurt dit niet dan loopt men de kans de wedstrijd bij default te verliezen. Aan de heren- en dames A-klasse-competitie nemen vier ploegen deel. Voor zondag staan de volgende wedstrijden op het programma: om zeven uur Amstel-Santa Maria Kings bij de heren en om negen uur bij de dames Dragons-Divi Divi.

Aan de hoofdklasse competitie nemen zes clubs deel. Deze competitie begint op dinsdag 10 oktober.

Voorzitter CBA met ontslag?

WILLEMSTAD — De voorzitter van de Curacaose baseball associatie (CBA), Aco Henriquez, heeft aangekondigd zijn conclusies te zullen trekken uit de uitslag van de arbitrage en zijn ontslag te zullen indienen. Zoals bekend heeft de arbiter bepaald dat het CBA-bestuur niet juist heeft gehandeld toen het de door Scorpions gespeelde wedstrijden (met de Dominicaanse spelers) geldig verklaarde. Deze zaak alsook de kwestie Siegfried Hato heeft het AA-klasse baseball gedurende enkele maanden volkomen lamgelegd. Het zou toch wel jammer zijn indien het zo ver mocht komen, aangezien de baseballsport in de afgelopen jaren onder de leiding van de heer Henriquez op een bijzonder progressieve manier is aangepakt waardoor ook de nodige vooruitgang kon worden geboekt qua populariteit, faciliteiten enz.

Procedure baseball-play off

WILLEMSTAD — Baseball-competitieleider Clyde Matthew heeft al bepaald hoe de beslissingsserie tussen Sta. Maria Pirates, Groot Kwartier Stars en Blue Hawks verspeeld zal worden, maar dient nog met het bestuur en de verenigingen overleg te plegen ten aanzien van de data waarop gespeeld zal worden. Zoals bekend komen genoemde clubs in aanmerking voor het spelen van een beslissingsronde om de derde en vierde plaats. Dit nadat via arbitrage de wedstrijden van Scorpions waarin de Dominicanen hebben gespeeld ongeldig werden verklaard.

In eerste instantie zal er een loting plaatsvinden waarbij één van de drie teams zich vrij kan loten. Dit wordt dan team C. Teams A en B spelen één wedstrijd tegen elkaar en de winnaar ontmoet C. De winnaar van deze laatste wedstrijd neemt als No.3 deel aan de play-off om de kampioenstitel waarvoor Wild Cats en Sta. Rosa Indians zich zoals bekend op de normale wijze reeds hebben geplaatst. De verliezer van de eerste wedstrijd komt uit tegen de verliezer van de tweede wedstrijd en de winnaar gaat als No.4 over naar de eindronde. De verliezer van deze laatste wedstrijd is geelimineerd.

Na 4-0 zege op de Phillies

Los Angeles Dodgers met eén been al in finale

WILLEMSTAD — Los Angeles Dodgers staat met één been in de finale na Philadelphia Phillies gistermiddag voor de tweede keer te hebben afgetroefd. Briljant werk van pitcher Tommy John lag ten grondslag aan de tweede play-off-zege van Dodgers. Phillies kwam in het geheel niet aan scoren toe terwijl Dodgers 4 runs produceerde. In het offensief was Davey Lopes de grote man. Hij zorgde in de vierde inning voor de eerste Dodgers-hit en -run met zijn tweede homerun in deze serie, bracht in het vijfde bedrijf net een single en in het zevende met een three-base-hit nog twee RBI's op zijn naam.

Vóór de slag van Lopes was de aanvalsmachine van Dodgers 3 innings lang volkomen stil gelegd. Philadelphia-pitcher, Dick Ruthven, had drie perfecte innings geworpen waarin geen enkele Dodger het eerste honk had kunnen bereiken en waarin hij drie batters met drie strikes had uitgeschakeld. De homerun van Lopes luidde echter het offensief van Dodgers in, dat in de vijfde episode werd voortgezet met hits van Baker, Yeager, Lopes zelf en Russel. De Dodgers-ploeg nam in dit bedrijf een 3-0 voorsprong en maakte er in de zevende episode 4-0 van. Philadelphia kreeg zijn beste kans op een rally in de lucky seven toen Maddock en Luzinski met hits openden. John demonstreerde echter zijn klasse door de twee volgende batters met een rolling te bedwingen voor een force-out en een doubleplay. Doordat praktisch alle slagen van de Phillies-batters rollings waren, kon de Dodgers-infield 3 doubleplays registreren. John legde de gehele route af en stond slechts 4 hits toe.

Phillies staat nu met de rug tegen de muur in de play-off. De ploeg moet in Los Angeles proberen driemaal achtereen te winnen om alsnog de National League-titel te pakken. Een allesbehalve gemakkelijk opgave. Hoe moeilijk dat wel is illustreert het feit dat in de 10 jaar dat deze play-offs verspeeld worden een dergelijk huzarenstukje nog nooit werd geleverd. Trouwens met de twee nederlagen thuis heeft Phillies een negatief record op zijn naam gebracht. Het heeft namelijk totnutoe zes playoff-wedstrijden thuis gespeeld en allen verloren. De play-off wordt vanavond voortgezet.

De serie tussen New York Yankees en Kansas City wordt ook vandaag (in de middagoren) vervolgd en wel te New York. De stand is zoals bekend 1-1. Gisteren hadden Yankees en Royals een rustdag.

Asiento-Dames-bridgen

WILLEMSTAD — De uitslag van de dezer dagen gespeelde wedstrijden van het Asiento-dames-bridge luidt als volgt wat het percentage betreft: 1.Meiboom-Oenes 72.44%; 2.Breusers-De Gast 58.52%; 3.V.d.Heyden-Bakker 56.53%; 4.Craane-V.d.Jagt 55.68%; 5.Silberstein-Meyer 54.54%; 6.Quast-V.Meijeren 53.69%; 7.Kanaar-Ophey 52.84%; 8.De Bruyn-De Jong 51.70%. De overige paren scoorden onder de 50%.

Ned. softballselectie tegen Pichingolo en Petromar

WILLEMSTAD — Op de doorreis naar het wereldkampioenschap in El Salvador zal de Nederlandse dames-softballselectie op 9 en 10 oktober een viertal wedstrijden spelen tegen Pichingolo en Petromar respectievelijk kampioen en sub-kampioen van Curacao. Voor de Nederlandse softbalsters is dit een laatste voorbereiding op het WK. Niet alleen in softball-technische zin, maar ook conditioneel aangezien zij gedurende hun verblijf op het eiland alvast kunnen acclimatiseren. Tevens gaat de lang gekoesterde wens van de lokale softballorganisatie om tot een uitwisseling met Nederland te komen in vervulling. De mogelijkheden van een uitwisseling op periodieke basis zullen echter nog bekeken moeten worden.

Dit verklaarde vice-voorzitter Celfried Homoet gisteravond tijdens een bijeenkomst met de pers waarbij ook aanwezig was Ton Hofstede die als kenner van de Nederlandse softballerij het een en ander had te vertellen over de selectie. Voor de vertegenwoordiging van Curacao is de voorkeur uitgegaan naar de twee topclubs aangezien de ervaring heeft geleerd dat een selectie in dergelijke wedstrijden minder presteert. Dit is onder meer gebleken tijdens het bezoek van de Californians waarbij het rendement van de club veel hoger lag dan dat van de selectie. In clubverband softbalden de speelsters toen veel gemotiveerder. Beide ploegen zullen versterkt aantreden. Pichingolo met de speelsters Norma Carolina en Eldrith Paulina en Petromar met de speelsters Vivian Clara, Norin Monk, Esther Jansen en Diana Helmund.

Nederland is immers beslist geen gemakkelijke tegenstander. In internationaal verband is het momenteel als vijfde gerangschikt. Illustratief voor de kwaliteit van het Nederlandse damessoftball zijn de resultaten die laatstelijk geboekt werden tegen de Amerikaanse nationale selectie: een overwinning van 1-0 en een nederlaag van 0-3. De heer Hofstede zag Neder[la]nd in het algemeen gesproken als favoriet om de wedstrijden te winnen. Nederland beschikt volgens hem over betere werpsters, maar de Curacaose dames hebben meer power achter hun slagen. Het veldwerk kon hij moeilijk vergelijken omdat de terreinomstandigheden hier en in Nederland zo verschillend zijn. Als mogelijke uitblinksters tipte hij: Marjan van Ginhoven en Hilde Foks voor het pitcherswerk en Els Spee en Renée van de Berg.

De delegatie bestaat uit totaal 22 personen waaronder Guus van der Heide, voorzitter van de Nederlandse Baseball en Softballbond. De gasten zullen in het Country Inn hotel worden ondergebracht.

De wedstrijden worden op 9 en 10 oktober gespeeld beginnend om 19.30 uur. Op beide dagen speelt Petromar de eerste en Pichingolo de tweede wedstrijd. Alle vrije toegangskaarten vervallen met uitzondering van die van de umpires.

[L]adies en Men's league [b]owling-competitie

[W]ILLEMSTAD — Er zit [...] een bowling op de Pacific [...]maal slechts een korte [...]chouwing over de prestaties [van de] Ladies en de Men's league. [Wat] de dames betreft het [volg]ende: Consales behaalde [een] 3-1 krappe overwinning op [Eu]roscа. De verliezers doen [het] ditmaal uitstekend. Voor de [win]naars had de hoogste Ita [...] 466 en Agatha had de [hoog]ste score: 176. bij de andere partij had Sonja de beste serie met 376 en Jette het hoogste spel: 151.

Bata won met 4-0 van Elmi. Bij de verliezers had Yvette de hoogste serie: 368 en Troy het hoogste spel: 147; bij de winnaars kwam Annie aan 423 en 154.

Sally Hansen boekte een 3-1 zege op El Siglo; bij de winnaars zorgde "Porkchop" voor de hoogste serie: 484; zij kwam ook aan een spel van 193; bij de verliezers noteerde Miss Glimlach respectievelijk 488 en 181.

Coca Cola en Zuikertuintje hielden elkaar met 2-2 in evenwicht. Bij de eerstgenoemde ploeg had Sady de hoogste serie met 494 met een mooi spel van 199, terwijl bij de tegenstandsters Bella een mooi spel had van 200, terwijl Joke de hoogste serie boekte met 520.

In de Men's league deed zich het volgende voor: Ennia boekte een 5-0 zege op Wine Cellar. Bij de winnaars had Harry de beste serie: 758 met een mooi spel van 217; Jan had bij deze ploeg een mooi spel van 202; bij de verliezers kwam Rudy aan een serie van 610 en Joop had het beste spel met 172.

Mosaicos Antillanos boekte ook een 5-0 zege en wel op Toblerone. Bij de winnaars had Wim de beste serie met 711 met een goed spel van 197; bij de verliezers noteerde Enrico de hoogste serie en het hoogste spel met 575 en 157.

ACEW bereikte ook een 5-0 zege en wel op Ferreira sales. Bij de winnaars boekte Andy de beste serie met 721 en John de hoogste score met 193, terwijl dit bij de verliezers gebeurde door Raul met 606 en 168.

Zuikertuintje boekte in deze afdeling een 3-2 overwinning op AGT. Jos had bij de winnaars de hoogste serie met 665 en een mooi spel van 204; het hoogste spel kwam op naam van S. Daou met 206. Bij de verliezers eiste Jesus deze eer voor zich op met 741 en 203.

Orfic mini world-cup-toernooi:

Drie ploegen met 4 pnt

WILLEMSTAD — In het mini world cup -toernooi van de Orfic in samenwerking met Coca Cola georganiseerd, zijn er tot heden toe drie ploegen die uit twee wedstrijden vier punten hebben weten te behalen en daarmee de volle winst boekten. Dat zijn Boca San Michiel (Argentinie) Barbouquet (Frankrijk) en Groot Kwartier (Zweden) geweest. Het toernooi wordt zaterdag weer voortgezet, wanneer de derde wedstrijd uit de eerste ronde van het toernooi wordt gespeeld.

Zoals dit het geval is bij het WK-toernooi, zullen van elke poule de twee ploegen na zaterdag een ronde verder gaan.

De acht overblijvende ploegen worden dan weer ingedeeld in twee poules.

Van de kant van Orfic wordt op de leiders een beroep gedaan om op tijd présent te zijn en ook om voor alle zekerheid een fluit mee te nemen. Het mag namelijk niet gebeuren dat er een wedstrijd moet worden uitgesteld omdat er geen scheidsrechter aanwezig is.

Na twee gespeelde wedstrijden krijgt men het volgende beeld in de verschillende poules groep A: 1 Wacawa (Iran) A: 1.Wacawa (Iran) en Mon Repos (Schotland) met 3 pnt; 3. Santa Helena (Oostenrijk) 2 pnt en Pita (Italie) 0 pnt al uitgeschakeld voor de volgende ronde.

Groep B 1 Boca Sami en Groot Kwartier: 4 pnt; 3 Santa Maria (Tunesie) en Westpunt (Hongarije) 0 pnt; Boca Sami en Hongarije hebben zich al geplaatst voor de volgende ronde.

groep C 1 Barbouquet (Frankrijk) met 4 pnt; 2 Muizenberg (Duitsland) en Marie Pompoen (Brazilie): 2 pnt en 4 Soto (Polen) 0 pnt. Barbouquet staat al met zijn ene been in de volgende ronde; Muizenberg en Marie Pompoen maken echter ook nog kans. Soto komt niet verder.

groep D: 1 Brievengat (Nederland): 3 pnt; 2 Noord Zapateer (Mexico) met 2 pnt; 3 Pannekoek (Peru): 1 pnt en 4 Montagne Abao (Spanje): 0 pnt.

Entre nos-softball

WILLEMSTAD — Het door de VLC georganiseerde Entre Nos-softball toernooi op het terrein te Semi-kock heeft zondag zijn derde wedstrijddag. Naar verwachting moeten er nog acht wedstrijddagen komen. Het programma van zondag ziet er als volgt uit: tien uur: Kroonvlag-Shell Shop; om half twaalf: Vikings-Cicoza en om één uur Quick 60-VLC. Deze laatste ontmoeting is de krachtmeting der leerkrachten omdat Quick 60 voor negentig procent ook uit leerkrachten bestaat.

WILLEMSTAD — Zoals reeds gemeld zal de nieuwe softballcompetitie op 29 oktober van start gaan met een recorddeelname van 51 clubs. De laatste datum voor inschrijving is 15 oktober.

[illegible] Betico Croes in de [illegible] Kamer wat bereikt? [illegible] lege handen op [illegible] teruggekomen of is [illegible] naar Nederland [illegible] geheel vergeefs [illegible].
[illegible] in Nederland [illegible] de Antillen zijn [illegible]. De MEP-leider zelf verklaarde na afloop van het urenlange Kamerdebat over de goedkeuring van de VN-verdragen over de politieke en burgerrechten niet ontevreden te zijn. Maar zijn tegenstanders houden vol dat Aruba van de motie van de PvdA'er Roethof (die met algemene stemmen werd aangenomen) geen greintje wijzer wordt.
Reden genoeg voor een uitvoerig gesprek met één van de ondertekenaars van die motie: het PPR-kamerlid dr Henk Waltmans, van huis uit een socioloog met grote belangstelling voor de Antillen en het volkenrecht. Maar ook een politicus met een duidelijke visie over de staatkundige toekomst van Aruba en de vijf andere eilanden van de Nederlandse Antillen.

Henk Waltmans (PPR) na Kamerdebat:

"Betico heeft winst geboekt"

(Van onze correspondent)

DEN HAAG. — „Betico Croes heeft in de Tweede Kamer een belangrijke winst geboekt". Voor Henk Waltmans staat dat als een paal boven water. „De Nederlandse regering heeft bij monde van minister Van der Stee nadrukkelijk verklaard dat alle mogelijkheden voor de staatkundige toekomst van de Antillen — tot onafhankelijkheid van Aruba toe — open staan. Door middel van een motie heeft de Tweede Kamer daarna vastgelegd dat de hele zaak open is, dat pas na het overleg in de Koninkrijkswerkgroep beslissingen over het lot van Aruba en de andere eilanden genomen zullen worden. Wie kan in gemoede volhouden dat dit geen belangrijke winstpunten voor Aruba en Betico Croes zijn?"

Dr. HENDRIK J.G. WALTMANS
... lid Tweede Kamer voor PRR ...

Is dat na het Antillen-debat van mei van dit jaar wel een stap vooruit voor Aruba? Toen heeft Van der Stee ook al verzekerd dat onafhankelijkheid van Aruba één van de mogelijke uitkomsten van het Koninkrijks overleg kan zijn.

„Wat Croes nu bereikt heeft is dat de aanvaarding van de VN-verdragen door niemand kan worden uitgelegd als een uitspraak dat de zes eilanden van de Nederlandse Antillen in de vorm waarin ze sinds de totstandkoming van het Statuut in 1954 samenwerken, koste wat kost bij elkaar moeten blijven. Dat kan Nederland niet meer zeggen, maar ook de Antilliaanse regering of de staten niet
Of de territoriale onsechendbaarheid van de Nederlandse Antillen in de toekomst gehandhaafd, blijft, hangt af van de beslissingen die na het overleg in de Koninkrijkswerkgroep genomen zullen worden.
Het VN-verdrag staat geen enkele regeling - volkenrechtelijk of staatsrechtelijk - de weg. Nou, dat vind ik een succes voor Croes".

Open doel

Dat resultaat is van des te groter belang, legt Watmans uit, omdat de meerderheid van de Tweede Kamer eigenlijk vindt dat de Antillen straks onafhankelijk moeten worden in de vorm waarin ze nu bestaan.
„Verreweg de meeste kamerfracties staan(zonder het hardop te zeggen) op het standpunt dat de eenheid behouden moet blijven. Daarom is het voor Betico Croes zo mooi dat de hele Tweede Kamer - van uiterst links tot uiterst rechts - zich zo duidelijk en zo nadrukkelijk heeft uitgesproken voor het openhouden van alle mogelijkheden. Men heeft in feite gezegd: We slaan de deur voor onafhankelijkheid van Aruba niet dicht. Die uitspraak is gedaan - en dat geeft 'm nog meer gewicht - in aanwezigheid van vijf ministers, waaronder minister-president Van Agt".
Onbegrijpelijk vindt Waltmans het dat niemand van de Antilliaanse regeringspartijen met Croes mee naar de Tweede Kamer is gekomen. „Is er nou niemand in Willemstad die van te voren heeft ingezien dat ze daarmee Betico Croes een kans voor open doel gaven? Het was toch te voorspellen dat zoiets zou gaan gebeuren? Ik begrijp niet wat de Antilliaanse regeringspartijen bezield heeft. Men weet toch hoe de omstandigheden zijn, men weet toch wie Betico Croes is en wat hij wil? Dit verliespunt - want zo zullen ze het wel opvatten - hebben ze voor een belangrijk deel aan zichzelf te wijten".
Er zijn toch geen onherstelbare dingen voor Curacao en de andere eilanden gebeurd?
„Nee, de Tweede Kamer heeft zich niet uitgesproken voor de onafhankelijkheid van Aruba", erkent Waltmans. „Maar dat was ook niet aan de orde. Het ging er slechts om of Aruba na goedkeuring van het VN-verdrag de mogelijkheid houdt om onafhankelijk te worden. Nou die garantie heeft Croes".
„Natuurlijk was niet te verwachten dat de Kamer zich voor een onafhankelijk Aruba zou uitspreken. Was dat gebeurt, dan zouden alle andere mogelijkheden zijn afgesneden. Dan hoef je immers geen Koninkrijkswerkgroep in het leven te roepen, dan hoeven de eilanden niet met elkaar om de tafel te gaan zitten. Want dan staat de uitkomst van dat overleg al bij voorbaat vast."

Misgreep

Betico Croes heeft wel geprobeerd om de Tweede Kamer volledig aan zijn kant te krijgen. „Een taktische misgreep van Croes om een motie in te dienen die neerkwam op erkenning van het Arubaanse zelfbeschikkingsrecht", meent Waltmans. „Het was van meet af aan duidelijk dat hij die motie weer moest intrekken. Op dit moment maakt dat immers geen schijn van kans".
„Die motie van Croes - dat was een complete verrassing voor de Kamer. We werden plotseling voor iets gesteld wat hooguit het resultaat kan zijn van een algemeen debat over de conclusies van de Koninkrijksgroep. Het is, denk ik, een vergissing geweest om met die motie te komen. Maar gelukkig zag Croes dat bijtijds in. Want als die motie verworpen was, had men kunnen zeggen dat het Arubaanse zelfbeschikkingsrecht door de Tweede Kamer was afgewezen".
„Betico Croes had zijn motie helemaal niet hoeven in te dienen.
Wat wil hij op dit moment en bij dit debat meer dan de eensgezinde belofte van regering en parlement dat alles - zelfs onafhankelijkheid van Aruba - mogelijk blijft? Nou, dan."
Was het eigenlijk geen laffe motie van de Tweede Kamer? Het parlement is onderling verdeeld over de staatkundige toekomst van de Antillen, houdt zich angstvallig op de vlakte, schuift de problemen af naar de Koninkrijkswerkgroep en weigert partij te kiezen in het Antilliaanse conflict.
„Natuurlijk, de Kamer is verdeeld. Maar wij hoeven geen partij te kiezen. De eilanden zijn mans genoeg om hun eigen belangen in de Koninkrijkswerkgroep te verdedigen. Daar is de Tweede Kamer niet voor.
En daar komt bij: een volk heeft pas recht op onafhankelijkheid als het bereid is daarvoor op te komen als het bereid is daarover offers te brengen. Onafhankelijkheid
krijg je nu eenmaal niet als een geschenk uit de hemel. Daar moet je iets voor doen.
Nee, het was geen laffe, maar een voorzichtige motie".

Bemiddelaar

De Tweede Kamer was bang Curacao en de andere eilanden voor het hoofd te stoten.
„Wij wilden zelfs een zweem van schijn
vermijden dat er nu al een conclusie getrokken werd. Die Koninkrijkswerkgroep willen we voorlopig z'n gang laten gaan. Dat getuigt, vind ik, van wijze terugheidenheid en wijze voorzichtigheid. Laf zou zijn geweest als de Kamer Croes had laten praten, zijn motie de grond had ingeboord en er verder het zwijgen toe had toegedaan. Dat is niet gebeurd. De Tweede Kamer heeft wel degelijk positie gekozen".
„We moeten niet de illusie hebben dat Nederland anders dan een eerlijk makelaar, een rechtvaardig bemiddelaar aan het Koninkrijksoverleg zal deelnemen. Dat betekent dat Nederland geen voorkeur moet uitspreken voor welke oplossing dan ook. En dus ook niet - spelend met de koorden van de geldbuidel - oplossingen moet forceren of tegenhouden".
Volgens Waltmans moet Nederland zich op de vlakte houden.
„Daarom is die aangenomen motie ook zo belangrijk. Nu staat zwart op wit dat Nederland niet met twee tongen kan spreken. Tegen Croes zeggen dat onafhankelijkheid van Aruba onze steun heeft en tegen Rozendal volhouden dat de Antillen volgens ons bij elkaar moeten blijven. Nee, die motie is duidelijk: alle mogelijkheden staan open".
„De enige Nederlandse voorkeur mag zijn dat de eilanden vreedzaam en op basis van vrijwilligheid banden met elkaar aangaan. De Nederlandse regering dient blindelingen de regeling waarover de zes eilanden het gezamenlijk eens worden over te nemen. Hoe die ook zal luiden. Als de eilanden overeenkomen dat ze alle zes onafhankelijk moeten worden, dan hebben wij geen stem meer. Dan moeten wij dat aanvaarden. De Antillen hebben zelf hun eigen lot te bepalen. En niet Nederland".

Vliegtuigstrip

Zijn er aanwijzingen dat Nederland zich er te veel mee zal gaan bemoeien of zelfs zal proberen haar favoriete oplossing er door te drukken?

„Ik ben er niet gerust op. Ik herinner me uitspraken van de PvdA dat de onafhankelijkheidsdatum de Antillen per aangetekende brief toegestuurd zal worden. Ik herinner me de bevoogdende kritiek van Van Zeil op wat er nisschien op een vliegtuigstrip op Aruba gebeurt. En da. zeg ik: Het zit er in Nederland Jik ingebakken om zich te bemoeien met de interne aangelegenheden van de Antillen. Alsof we maar niet los kunnen komen van ons koloniale verleden".
„En daarbij geldt dat de Antillen leven in een Caribische, bijna Zuidamerikaanse levenssfeer. Wij hebben niet het recht om onze normen - ook onze politieke normen niet - als maatgevend aan de Antillen voor te schrijven".
Volgens Waltmans is er nauwelijks twijfel mogelijk of Aruba wel terecht aanspraak maakt op het zelfbeschikkingsrecht". „Alle volken hebben volgens de VN-verdragen het recht om in alle vrijheid hun politieke status te bepalen en vrijelijk hun economische, sociale en culturele ontwikkeling na te streven", zegt hij. „Maar dit hoeft niet automatisch tot onafhankelijkheid en afscheiding te leiden. Het zelfbeschikkingsrecht heeft een interne en een externe kant.
Interne zelfbeschikking houdt in: het recht van ieder volk om zijn eigen regeringsvorm te kiezen, het recht om zichzelf te regeren en niet door een vreemde macht te worden bestuurd, het recht van ieder volk op economische rijkdom van zijn bodemschatten en het recht om zijn onafhankelijk bestaan voort te zetten. Het externe recht zelfbeschikkingsrecht is eigenlijk het recht van ieder volk om zijn eigen staat te vormen, bijvoorbeeld door afscheiding. Kijk, als Ar[...] zegt dat zelfbeschikking v[...] haar hetzelfde is als afsch[...] ding, dan is dat een polit[...] standpunt.
Dat is een politieke keus uit [...]

...MEP-leider Betico: winst geboekt...

...de Nederlandse regering [...] met maar liefst vier minist[...] vertegenwoordigd bij het de[...] over de VN-verdragen in [...] Tweede Kamer. Vlnr zitten a[...] ter de tafel Hans Wi[...] (Binnenlandse zaken), ge[...] machtigd minister voor [...] Antillen Eldred Maduro, p[...] mier mr Andries van Agt (di[...] zat als minister van Buit[...] landse zaken ad interim, a[...] gezien minister Van der Kla[...] uitlandig was), minister [...] Ruijter (Justitie) en minis[...] Fons van der Stee (Antilliaan[...] zaken)...

Van der Klaauw pleit bij Mexico voor KLM

NEW YORK — Minister Van der Klaauw heeft zijn Mexicaanse ambtgenoot Santiago Roel gevraagd de landingsrechten van de KLM in Mexico uit te breiden. Hij deed dit toen hij in de wandelgangen van de Verenigde Naties in New York met zijn Mexicaanse collega de economische betrekkingen tussen beide landen besprak.
Minister Roel legde sterk de nadruk op het bevorderen van de handel, en zou graag zien dat de — reeds aanzienlijke — Nederlandse investeringen in Mexico verder toenemen. Minister Van der Klaauw meende dat de goede betrekkingen tussen Nederland en Mexico ook zouden worden gediend indien de Mexicaanse regering zou terugkomen van haar besluit, de vijf wekelijkse frequenties van de KLM terug te brengen tot vier.

Paard breekt uit wei: een dode en 4 gewonden

DE LIER — In het Zuidhollandse De Lier is bij een botsing tussen een paard en een personenauto de Amsterdamse Jeanette van Urk om het leven gekomen en zijn vier mensen gewond geraakt, van wie twee zwaar. Het paard was uit een wei gebroken.
De zwaargewonden zijn de bestuurder van de auto en de moeder van het slachtoffer, die met nog twee kinderen allen in de auto zaten.
Het paard is afgemaakt.

"De Antilliaan niet de klos van onze haast"

vele mogelijkheden van toepassing van het zelfbeschikkingsrecht"

Op gespannen voet

Of het Arubaanse zelfbeschikkingsrecht - zoals Croes beweerd - in het verleden door de Nederlandse regering erkend is? Waltmans: „Als je de geschiedenis naloopt, kom je tot de conclusie [illegible] Aruba niet zo sterk [illegible] met dat argument. Nergens ligt zwart op wit vast: dan en dan wordt Aruba zelfstandig. Politiek-moreel staat Aruba sterker. Er zijn in de jaren vijftig van officiele Nederlandse zijde op z'n minst verwachtingen gewekt. In het Statuut is daarvan niets terug te vinden. Daarom beschouw ik die regeling als tegen haar zin aan Aruba opgelegd. Maar dat betekent wel dat Aruba nog steeds z'n zelfbeschikkingsrecht kan uitoefenen. Het heeft er nooit afstand van gedaan. De Arubanen hebben die mogelijkheden tot het moment dat de onafhankelijke staat Nederlandse Antillen erkend is door de VN.Vanaf dat moment liggen de grenzen vast".

Volgens sommige volkenrechtsdeskundigen staat Aruba's streven naar onafhankelijkheid op gespannen voet met het 'non disruption'- beginsel van de Verenigde Naties. Dat is een soort heiligverklaring van de nationale eenheid en territoriale onschendbaarheid van staten, waarbij iedere afscheidingsbeweging bij voorbaat wordt veroordeeld. Vooral onder aandrang van de Derde Wereld hebben de VN vastgelegd dat de bestaande landsgrenzen onschendbaar zijn. Met name de jonge Afrikaanse staten waren bang dat anders hun grondgebied - een koloniale erfenis met volstrekt willekeurig getrokken grenzen - in talloze stukken uiteen zou vallen, omdat iedere stam het zelfbeschikkingsrecht zou opeisen. Met het 'non disruption'-beginsel in de hand heeft Indonesie in 1960 Nederland de voet dwars gezet. De Nederlandse politiek was om de papoea's het recht op zelfbeschikking te geven en van Nieuw-Guinea (een onderdeel van het voormalige Nederlands-Indie) een onafhankelijke staat te maken. Zo kunnen de Nederlandse en Antilliaanse regering nu toch ook het Arubaanse afscheidingsstreven dwarsbomen?

Waltmans: „Het beginsel van territoriale onschendbaarheid is altijd toegepast op koloniale situaties. Vanaf de onafhankelijkheidsdag mocht niet meer aan de grenzen getornd worden. Dan gold het 'non disruption-principle' vrijwel absoluut. De kardinale vraag voor Aruba is: is de koloniale status van de Nederlandse Antillen in 1954 bij de totstandkoming van het Statuut beeindigd?" is de koloniale status van de Nederlandse Antillen in 1954 bij de totstandkoming van het Statuut beeindigd?"

"Formeel zijn de Antillen geen kolonie van Nederland meer. Ze hebben zelfbestuur. Maar ook nog geen volledige onafhankelijkheid. Nederland kan zich nog altijd inalten met de binnenlandse aangelegenheden van de Antillen."

...Betico Croes tijdens zijn toespraak in het Nederlandse parlement en tevens een blik op de voorzitterstafel met vlnr mr W.Koops, griffier van de staten, en mr Ton Kerkhofs, plaatsvervangend griffier...

Betutteling

„Er is heel duidelijk sprake van een eenzijdige betutteling en bevoogding van de Nederlandse Antillen. De Tweede Kamer houdt nog jaarlijks een debat over de Antillen. En parlementaire delegaties die zo nu en dan op bezoek komen bemoeien zich ook overal mee. Stel je voor dat Antilliaanse Statenleden zich op zo'n manier gaan bezig houden met de wegen in Friesland, gaan onderzoeken of in Limburg geen maffia-achtige praktijken plaatsvinden, of op het vliegveld Zestienhoven geen hasj wordt gesmokkeld. Of Croes komt naar Nederland om te zeggen dat wij geen kerncentrales meer moeten bouwen... Nee, maar dat doen Nederlandse kamerleden op de Antillen wel. Het is het beste bewijs dat de Antillen nog niet helemaal onafhankelijk zijn".

„Er is sinds de totstandkoming van het Statuut een soort schemertoestand ontstaan; de Nederlandse Antillen zitten ergens tussen dekolonisatie en onafhankelijkheid in. Nou, dat betekent dat - zolang het Statuut en de Grondwet van het Koninkrijk der Nederlanden gelden - de Antillen als eenheid bestaan. Zodra de rijksrelatie is beeindigd en zolang de VN nog geen onafhankelijke en verenigde Antilliaanse staat hebben erkend, staat het elk der eilanden vrij zijn eigen weg te gaan. Dat geeft ook Aruba de ruimte om voor onafhankelijkheid te ijveren. Er ligt nu immers nog niets vast voor de toekomst".

„De winst van het Kamerdebat over de VN-verdragen is dat dit duidelijk is vastgelegd. Dat wij 25 jaar na het Statuut - na 25 overgangsjaren - nu voor de toekomst definitief gaan bepalen wat de staatsrechtelijke en volkenrechtelijke positie van de Nederlandse Antillen en de afzonderlijke eilanden ten opzichte van elkaar, ten opzichte van Nederland en ten opzichte van de wereld zal zijn.

Waltmans' uitgangspunt is dat de eilanden soeverein zijn. „Dat betekent", zo verduidelijkt hij, „een volstrekte zelfstandigheid in eigen bestuur". Dat sluit evenwel niet uit dat er vrijwillige samenwerkingsvormen tussen de eilanden ontstaan.

Zijn voorliefde gaat duidelijk uit naar de Zwitserse staatsvorm: zelfstandige kantons die op tal van terreinen nauw samenwerken. „Dat is volgens mij een heel zinnig uitgangspunt voor een regeling op de Antillen. Te meer omdat het gaat om eilanden die ver van elkaar afliggen en waartussen zulke grote verschillen bestaan", zegt hij. Zo'n staatsvorm biedt de eilanden ook de mogelijkheid om de taken en bevoegdheden die ze aan het 'bondsbestuur' afstaan op elk gewenst moment weer terug te nemen. Kortom - een garantie voor de eilandelijke soevereiniteit. „Ik denk", zegt hij, „dat dit een aanknopingspunt is om in de Koninkrijkswerkgroep tot overeenstemming te komen".

...de PvdA-er Henk Molleman — geen onbekende op de Antillen — onderhoudt zich tijdens het debat met de MEP-leider...

„Als de eilanden er in die werkgroep niet uit komen, dan staat niets een eenzijdige onafhankelijkheidsverklaring van Aruba meer in de weg", meent Waltmans, die er aan toevoegt dat er dan nog altijd mogelijkheden zijn om samen te werken.

Een onafhankelijkheidsverklaring van Aruba moet Nederland volgens Waltmans „gelaten en evenwichtig" benaderen. „De Arubanen - en trouwens ook de mensen van de andere eilanden - moeten niet gestraft worden omdat ze onafhankelijk willen zijn".

Van speciale banden tussen Nederland en de eilanden - al dan niet verenigd - na de onafhankelijkheid moet Waltmans niets hebben. „Onafhankelijkheid van de Antillen brengt met zich het wegtrekken van Nederland uit het Caribisch gebied", is zijn stelling

„Nederland moet geen speciale betrekkingen met de eilanden blijven onderhouden. Hooguit de positie van een biizondere vriend. De toekomst van de Antillen ligt in het Caribisch gebied.

Nederland voorlopig ontwikkelingshulp blijft geven. We kunnen best wat terugbetalen aan de eilanden die we zo lang hebben uitgebuit. Maar verder moet onze betrekking met de Antillen dezelfde zijn als die met andere onafhankelijke landen".

Onderzeeboot

Er wordt wel eens gesuggereerd dat speciale banden tussen Nederland en de eilanden een oplossing zouden kunnen zijn van de staatkundige problemen: Nederland werkt samen met Curacao, Aruba en de andere eilanden in een soort Koninkrijk-nieuwe-stijl, een klein Gemenebest,

„Daar zie ik helemaal niets in. Dat betekent waarschijnlijk dat we voortdurend op voet van oorlog staan met de meerderheid op Curacao dan wel overhoop liggen met de andere eilanden, Aruba voorop. Nee, Nederland heeft er niets meer te zeggen. We hebben er al veel te lang gezeten".

Bovendien ziet Waltmans „enorme gevaren" uit oogpunt van vrede en veiligheid. „We wekken de suggestie dat we in staat zijn met twee Neptunes, een onderzeeboot en 250 Nederlandse mariniers de onafhankelijkheid van de eilanden te verdedigen, terwijl we met een heel leger, een vloot en een luchtmacht niet eens goed voor de verdediging van Nederland kunnen zorgen. Het is volstrekt idioot er op te vertrouwen dat wij op de Antillen voor veiligheid kunnen zorgen".

En als de Antillen het zelf nu eens willen.

„Dat verandert niets aan mijn mening. Of wij soldaten, tanks en vliegtuigen sturen, is onze zaak. Niet die van de Antillen".

Hoe moet het met de drie bovenwindse eilanden, als Nederland zich terugtrekt uit het Caribisch gebied en Curacao, Aruba en Bonaire zich niet om hun lot bekommeren?

„Ik zou er begrip voor hebben als Nederland in dat geval voor die eilandjes bleef zorgen, mits de bevolking er zelf om vraagt. Maar toch wel met de opdracht er in besloten dat die zorg geen eeuwigdurende bijstand wordt".

Dat wordt het zo goed als zeker, als je je het lot van deze kleine, arme eilanden aantrekt.

„Nederland zal dan met die eilanden in overleg moeten treden over hun staatkundige toekomst. Ik voor mij acht een soort Caribische gemeenschap de beste oplossing. Maar ik geef toe: mijn verbeeldingskracht schiet te kort hoe al die verschillende eilanden, met verschillende bevolkingen, verschillende talen, verschillende culturen, verschillende afkomst, verschillende grootte, verschillende ontwikkelingsniveaus - hoe je die allemaal op een noemer kunt brengen".

De klos

Is het niet opmerkelijk dat de PPR, die toch gekant is tegen alle vormen van kolonisatie, zo weinig haast heeft met de onafhankelijkheid van de Antillen?

„Helemaal niet. Het gekke is dat Nederland alle tijd nam toen Indonesie snel onafhankelijk wilde worden. En nu de Antillen geen haast hebben, manen verschillende partijen in Nederland ze tot spoed aan. Er is al eens gedreigd de onafhankelijkheidsdatum per aangetekende brief toe te sturen. Ik voel daar niets voor. Als de Antillen enorme haast hebben, heb ik het met hen. Willen ze nog een tijdje wachten, dan vind ik het ook best. De problemen zijn nu ook weer niet zo nijpend - noch voor Nederland, noch voor de Antillen - dat we ons niet rustig de tijd kunnen gunnen om samen naar een redelijke oplossing te zoeken. Want het kan zijn dat een oplossing die vandaag nog onbereikbaar is, volgend jaar wel mogelijk is".

„Nederland kan ook door meer haast met de onafhankelijkheid te maken dan de Antillen zelf, de zaak kapot maken. En dan zijn wij het niet die voor de gevolgen opdraaien, maar de mensen daar. De Antilliaan wordt dan de klos van onze haast. Dat wil de PPR niet".

JAN SCHINKELSHOEK

...de statendelegatie bereidde zich gezamenlijk voor op hetgeen hen te wachten stond in de Tweede Kamer. Vlnr Don Martina (Frente), waarnemend griffier der staten Orlando van Breet, Frans Figaroa (MEP), de heer Dabian (vertegenwoordiger Aruba op het Antillenhuis) en gedeputeerde John van der Kuyp, die tezelfdertijd in Nederland was als de delegatie. Net niet zichtbaar op de foto is ir Ralph Richardson...

Fraai gebouw doet instelling alle eer aan

Kantoor op Aruba van centrale bank in geheel nieuw onderkomen

ORANJESTAD — Hedenmiddag heeft de minister van Financien Max Croes in Oranjestad het nieuwe bijkantoor van de Bank van de Nederlandse Antillen voor Aruba officieel geopend. De Bohama heeft naar ontwerp van Associated Architects en met directie van de A E P in korte tijd een fraai hoogpand gebouwd.

De Unicon verzorgde de staalcontructie en een groot aantal andere onderdelen van de bouw. Voorts werden werken uitgevoerd door Bouwmaatschappij Aruba (inzetten van glas en schilderwerk).

Interior centre (vloerbedekking, tapijten en wall paper), Hollandia (meubelen) Van Dorp (meubelen vergaderzaal) Arubaanse wegenbouw (parkeerplaats). Het geheel is weer een staaltje van Arubaans vakmanschap en een aanwinst voor Oranjestad. Het voormalige gebouw van de Banco Popular is herschapen in een gebouw van twee verdiepingen dat naast onderdak aan de bank ook plaats biedt aan enige overheidsdiensten.

Ten aanzien van de plaats en taak van de BNA in onze gemeenschap was de heer Huub Driessen, die sedert 1977 de Studiedienst van de bank op Aruba leidt, bereid een en ander hierover te vertellen. Wij laten de heer Driessen nu aan het woord:

De Centrale Bank van de Nederlandse Antillen heeft haar hoofdkantoor op Curacao en twee bijkantoren, te weten op Aruba en St. Maarten. Op Bonaire is een vertegenwoordiging van de Bank gevestigd. De Bank kent de navolgende taken, die deels met elkaar verweven zijn:

1. Zij verzorgt de geldomloop in de Nederlandse Antillen, voor zover bestaande uit bankbiljetten. Daarnaast brengt zij in omloop munten en muntbiljetten, die uitgegeven worden door de minister van Financien. (staatsgeld).

2. Zij bevordert de stabiliteit van de waarde van de gulden, waarbij onderscheid wordt gemaakt tussen a. externe (de koers) en interne waarde (de binnenlandse koopkracht).

Wat punt a. betreft beheert de Bank de goud - en deviezenvoorraad van de Nederlandse Antillen en machtigt de commerciele banken op te treden als deviezenbanken. Dagelijks rapporteren deze banken aan de Centrale Bank hun transacties in buitenlandse valuta's; deze gegevens worden verwerkt en dienen als basis voor de opstelling van de external cash flow (betalingsbalans op kasbasis). In een later stadium worden deze gegevens aangevuld met gegevens van bedrijven ter opstelling van de betalingsbalans op transactiebasis. De koers (verhouding) t.o.v. de andere valuta's wordt dagelijks genoteerd, waarbij een onderscheid wordt gemaakt tussen door de Bank officieel genoteerde koersen (notering moet door de commerciele banken worden overgenomen) en niet-officieel genoteerde koersen, waarbij de banken zelf de koers dienen uit te rekenen.

Voor wat betreft de interne waarde van de gulden tracht de Centrale Bank binnen het kader van haar bevoegdheden voorwaarden te scheppen voor een zo groot mogelijke stabiliteit van de waarde van de gulden. Hiertoe heeft zij bevoegdheden gekregen ingevolge de Landsverordening Toezicht Bank - en Kredietwezen (P.B. 1972 nr. 138) Hoofdstuk 111.

DEVIEZENBANK

Door op te treden als Centrale Deviezenbank bevordert de Bank het betalingsverkeer met het buitenland. Op grond van Deviezenlandsverordening 1940 (P.B. 1941 nr. 136) worden algemene en (mondelinge of schriftelijke) bijzondere vergunningen verstrekt welke echter ook weer kunnen worden ingetrokken indien de noodzaak daartoe blijkt b.v. bij een ontoelaatbare deviezenafvloei.

Zij treedt op als bankier van de Centrale Overheid hetgeen wil zeggen dat de Bank gelden ontvangt en betalingen doet ten behoeve van de overheidsinstanties.

Zij verstrekt renteloze kasvoorschotten aan de Centrale Overheid ter voorziening van tijdelijke kasbehoeften. Doordat echter de Eilandsgebieden het deel van de direkte belastingen bestemd voor de Centrale Overheid niet afdragen heeft deze laatste enigszins noodgedwongen moeten "trekken" op de Bank. Aangezien het verschuldigde bedrag de Naf. 100 mln heeft overschreden zal op zeer korte termijn een sanering van de overheidsfinancien moeten plaatsvinden.

Zowel op eigen initiatief als op verzoek van de minister van Financien kan de Bank de regering van advies te die[illegible] hetgeen gezien de huidige mondiale monetaire situatie (loskoppelen van de Europese valuta's van de dollar) en de groei van de overheidsschuld bij de Bank de laatste tijd zeer veelvuldig voorkomt. Hierbij zij uitdrukkelijk aangetekend dat beslissingen over een doelbewuste wijziging van de geldwaarde (b.v. devaluatie of revaluatie) door de regering worden genomen en niet door de Bank, zoals door velen gedacht wordt.

Als laatste, maar niet als minste taak heeft de Bank door het vastleggen van de monetaire ontwikkelingen, hetgeen geschiedt in de kwartaal - en jaarverslagen, terwijl maandelijks op grond van de nieuwsmedia gepubliceerde artikelen en persberichten de zg nieuwsbrief wordt samengesteld die over de hele wereld wordt gezonden.

Met de officiele opening van het gebouw van het bijkantoor deze week wordt de belangrijkheid van de Bank, ook voor Aruba nogmaals onderstreept.

Dit kantoor, thans onder leiding van Maiky Croes, bestaat reeds sinds 1962 als een soort kasafdeling van de Bank, alwaar de commerciele banken hun overtollige kasmiddelen kunnen deponeren en hun kassen aanvullen. Ook worden vanuit dit kantoor dagelijks de officieel genoteerde en niet-officieel genoteerde koersen aan de Arubaanse deviezenbanken per telex doorgegeven. Tevens verleent het kantoor sinds 1975 haar bemiddeling bij de zg "clearing" van de cheques en transfers tussen de banken onderling, waarbij de bedragen worden verrekend via rekeningen die deze banken bij de Bank aanhouden.

Het ligt in de verwachting dat dit kantoor zich ook op korte termijn zal bezighouden met de daadwerkelijke geldvernietiging, welke thans nog geheel op Curacao plaatsvindt.

Met de komst begin 1977 van de Afdeling Studiedienst Aruba, onder leiding van Huub Driessen en ressorterend onder de Studiedienst van de Bank, zijn de taken van het kantoor aanzienlijk uitgebreid. Door deze Afdeling, ingesteld op verzoek van de Arubaanse banken, wordt de dagelijkse rapportage door deze banken ten behoeve van de betalingsbalans gecontroleerd op volledigheid en zonodig bij gesteld in overleg met deze banken, terwijl de Afdeling optreedt als eerste overleg-orgaan inzake de rapportage voortvloeiend uit de Landsverordening Toezicht Bank en Credietwezen.

Tevens verstrekt zij de noodzakelijke mondelinge en schriftelijke bijzondere vergunningen aan deze banken, notarissen en andere belanghebbenden, welke tot dantoe bij het hoofdkantoor op Curacao moesten worden aangevraagd. Daarnaast verzamelt de afdeling gegevens die van belang zijn voor de opstelling van de kwartaal - en jaarverslagen en andere statistieken alsmede voor de advisering aan de regering zoals de ontvangsten en uitgaven van het Eilandgebied produktiecijfers, toeristische gegevens etc. De maandelijkse "newsletter" wordt eveneens door deze afdeling opgesteld op grond van gepubliceerde gegevens zowel op de Beneden - als Bovenwindse eilanden. Van deze afdeling uit vindt tevens plaats de registratie van de financiele gegevens van de "credit unions" in de Nederlandse Antillen.

Tentoonstelling van kwetsbare onaantastbaarheid

Als de kracht van een schilderij of een wandkleed schuilt in de intensiteit waarmee ze zich in je visueel geheugen dringen, dan is van 7 tot en met 12 oktober in het Curacaos museum opmerkelijk werk te zien.

Wekenlang nadat ik de schilderijen van Ria Houwen en de wandkleden van Annie Jacobus meergenaamd van der Zande voor het eerst zag, gloeit het rood nog op mijn netvlies na. Het rood dat in de schilderijen oplicht om een negroide mond en oog; minachting hulpeloosheid, tederheid en brute kracht uitstralend.

Het rood dat in de wandkleden door paarse pijn of door een smetteloos sereen wit omgeven is.

Op het eerste oog is de combinatie van schilderijen en wandkleden van twee mensen op één tentoonstelling merkwaardig. Maar in een gesprek met de maaksters blijken er belangrijke overeenkomsten te zijn. De woorden kwestbaarheid en scheiding vallen vaak. Scheiden om te kunnen schilderen op Curacao, in het geval van Ria Houwen(voorheen Van der Mullen). Weven om een scheiding te kunnen verwerken, in het geval van Annie Jacobus meergenaamd Van der Zande (voorheen Marchena).

Het resultaat is geen zelfbeklag, maar zelfopenbaring, die pas lukte na intens werken. Annie over Ria: "Als ze op een gegeven moment een bepaalde kleur wil hebben op een mond of een borst, is het geen kwestie van een tubetje opendraaien en wam, erop duwen, nee, dan is het eindeloos met hetzelfde plekje bezig zijn, omdat de **kleur erop moet komen die ze voelt".**

Het werk van Annie en Ria mag dan overeenkomsten vertonen, het zijn anders geaarde mensen. Ria reflecteert op wat ze maakt. Van haar is ook de volgende uitspraak over Annie: "Ze is helemaal een primitief, emotioneel, intuitief gevoelsmens en helemaal niets anders. Van daaruit maakt ze haar kleden. Dat heeft ook zijn waarde. Onze cultuur waardeert het intuitieve veel te weinig. Daar kan je toch ook heel diep in gaan en veel in ontdekken?"

Onder de verschillen ligt de algemeen menselijke overeenkomst, die het onderwerp van de hele tentoonstelling is: de boeiende mengeling van kwetsbaarheid en onaantastbaarheid.

(DOOR B. JOS DE ROO)

Ria

Waarom gebruikte je de naam van je ex-man toen je begon te werken en niet je meisjesnaam?
Ik heb altijd mijn meisjesnaam gebruikt. Maar toen we hier op het eiland kwamen, was je meteen Van der Mullen. Dat moest je er gewoon bijgeven. Maar mijn schilderijen heb ik altijd gesigneerd met mijn eigen naam.

Schilderen is erg belangrijk voor je.
Voor mij is het een manier van klaarkomen met de wereld. Ik wil weten wat we hier aan het doen zijn en wat er achter zit. Als we vroeger op de academie een stilleven moesten schilderen, had ik dat al. Van een stuk touw fascineerde me de materie. Ik heb altijd de neiging gehad in het materiaal te kruipen. Ik denk dat ik het meeste ga omvatten en begrijpen door te schilderen. Dat is voor mij de manier om er doorheen te komen.

Curacao is daarbij erg belangrijk. Het peutert alles open. Wat ik nu geschilderd heb, ik wist niet dat die dingen in mij lagen. Curacao heeft dat eruit gehaald op een manier waar ik eigenlijk zelf van sta te kijken. Ik geloof dat de zon dat doet. Het licht is veel te ingrijpend.

Op Curacao moet er bij mij nog een heleboel uit. Daarom kon ik ook niet met Fons mee naar Nederland. Ik dacht: als ik dat doe, dan word ik verscheurd, dan snijd ik iets af waar ik niet van weet of het in Nederland nog helen kan. Daarom bleef ik hier. Ik koos voor schilderen, ik kan gewoon niet anders meer.

Je onderwerp van deze tentoonstelling is niet alledaags.
Iemand kan wel eens heel dichtbij komen, zo dichtbij dat hij tegelijkertijd, hoeps, weer weg is. Die dualiteit in een ontmoeting wilde ik zichtbaar maken in de karakteristiek van een kop. Vooral in een oog en een mond. Het onbekende dat er ligt in de trek om een oog, een lip, vond ik enorm geheimzinnig.

Uit je schilderijen spreekt een sterk erotische levensbenadering. Je wilt lichamelijk en geestelijk één worden met de omringende werkelijkheid.
De schilderijen zetten inderdaad het lichamelijke in het geestelijke om. Erotiek heeft te maken met droefenis, met verlangen naar het etherische, met sensualiteit, met ingekeerdheid, met dierlijkheid. In ieder schilderij heb ik bewust één aspect naar voren gebracht in de uitdrukking op het gezicht en in de kleur.

Waar associeer je de kleuren mee?
Het felle kraplak-rood met diep sensuele gevoelens, met zwaar fluweel, met wat ik op de grond van mijn hart voel zitten. Het wit met edel, met overstijgend. "De man in het witte hemd" drukt een gevoel van overgave uit. Daardoor is die man enorm kwetsbaar. Uiterste kwetsbaarheid is uiterste gevoeligheid en dan hoort wit.

Bruin is heel warm, maar ook troebel, verwarrend, aards, vastgeklonken zitten, er niet uit komen. Eerst zat ik hardstikke in het bruin. Ik vind dat het nu veel lichter is, dat er een lichtflits doorheen geslagen is.

Hoe reageren de mensen op je schilderijen?
Dezelfde mensen reageren steeds wisselend op hetzelfde schilderij. Een vrouw kwam hierbinnen en die werd helemaal wild voor "Oernacht". Ze ging voor het schilderij dansen, ze droomde er 's nachts van. De volgende dag belde ze op om te zeggen, dat ze dat schilderij hebben moest.

Wat is voor jou het andere in deze schilderijen?
Ik ben bezig geweest met machten buiten mij. Soms verschijnen de schilderijen als een persoon tussen mij en wat ik gemaakt heb. Toen ik ermee bezig was, ontstond er wel eens iets wat ik niet gewild had. Dat is gevaarlijk. Ik heb er met een geweldige energie aan gewerkt, vandaar dat de uitstraling van de schilderijen zo beweeglijk is. Ik hoop dat ik nu met de tentoonstelling wel afstand kan nemen.

Er is voor jou een eng verband tussen kunst en leven?
Kunst en leven is hetzelfde. Ik kan ontzettend nijdig worden als ik dingen zie die gemaakt zijn zonder dat ik er het leven in proef. Als ik les geef, zie ik telkens het verband tussen kunst en leven. Ik zeg tegen een leerling: "Zou je er niet wat contrast in gooien? Het is zo saai. Je moet risico's durven nemen. "Kijk, dat kan je ook op het leven toepassen. Dezelfde zinnen zeg je tegen iemand, die in een situatie vastzit.

Hoe kijk je tegen je scheiding aan?
Ik denk nou ineens dat ik helemaal niet het idee heb, dat ik gescheiden ben. Ik weet gewoon dat ik gedaan heb, wat ik moest doen: hier blijven.

Twee gescheiden vrouwen die samen een tentoonstelling houden. Een feministische daad?
Ik begrijp het feminisme niet zo goed. In mijn binnenste ben ik altijd onafhankelijk geweest. Uiterlijk worden de vrouwen wel gemanipuleerd. Dat heb ikzelf ook meegemaakt bij het schoolbestuur. Als vrouw sta je in de buitenwereld minder stabiel dan als man. Maar die dingen vind ik niet belangrijk. Ik heb nooit het idee gehad, dat ik afhing van een andere persoon. Ik vraag me af wat trouwen in wezen is.

Ik kom op die tentoonstelling gewoon naar buiten met mijn hele hebben en houwen. Kijken jullie maar. Ik heb geen enkele angst, geen enkele schaamte. Ik weet niet of dat feministisch is.

Achter welke leuzen zou je aan kunnen lopen?
Doe de dingen van binnenuit en pas je buitenvorm daarbij aan. Zoals ikzelf gedaan heb, met alle consequenties vandien.

Welke overeenkomsten zie je tussen jouw werk en dat van Annie?
We zijn met menselijke gevoelens bezig geweest. Kwestbaarheid, pijn, ingekeerdheid. Het is bij beiden helemaal vanuit de wereld van het menselijk voelen gemaakt. En de kleuren rood en wit komen overeen. Die staan voor enerzijds het lijden en anderzijds de bevrijding, het aardse en het hemelse. Het is een verlangen naar een ander soort wereld. Dat heeft Annie ook, in die cirkel.

Annie

Waarom gebruikte je de naam van je ex-man toen je begon te werken en niet je meisjesnaam?
Ik heb het gewoon gedaan, zonder erbij te denken, omdat het toen een vanzelfsprekendheid was. Maar plotseling begon ik tot mijzelf te komen. Toen ben ik mijn eigen naam gaan gebruiken. Op dezé tentoonstelling hangen nog twee doeken met A.M. (Annie Marchena), de rest is met A.J.

Weven is erg belangrijk voor je
Vroeger dacht ik: Wat wil ik voor iedereen? Nu denk ik: wat wil ik voor mezelf? Ik ben gaan begrijpen dat ik moet gaan weven en dat ik daarvoor de kinderen op een gegeven ogenblik voor een kortere periode in de steek zal moeten laten, want het is een noodzaak om te kunnen leven. Als ik een tijdlang door allerlei oorzaken niet heb kunnen weven, dan zeg ik: Er kan voor mijn part vandaag van alles gebeuren, maar ik ga weven, want ik word helemaal gek als ik niet met wol in mijn handen kan zitten. Het is net zo noodzakelijk geworden als eten. Ik moet de gevoelens die in mij liggen te bruisen in een weefwerk neer kunnen leggen.

Je weeft voornamelijk cirkels. Is dat technisch niet het moeilijkste?
Ik sta er nooit bij stil, ik begin gewoon, ik denk nooit na. Dat klinkt natuurlijk stom, maar ik krijg een bepaald gevoel en dan maak ik een schets. Als die af is, leg ik het garen klaar waarvan ik denk: dat moet het gaan worden. En dan, plotseling, weet ik het. En dan krijg ik een enorme koorts om te werken. En dan werk ik vaak als een idioot; dat vage, dat hijgerige moet eruit. Als het klaar is, hang ik het op, dan ben ik heel onrustig, maar vreselijk opgelucht en blij. Naderhand ga ik het kleed rustig bekijken, maar meestal verander ik er niets aan. Van te voren weet ik heel precies wat ik ga vertellen, maar ik kan het vaak niet vatten in een woord. Ik werk aan het ding met de gevoelens die ik had, maar het is moeilijk om die gevoelens onder een noemer te brengen.

In Europa en de States is weven erg populair. Op Curacao niet. Komt dat doordat de wol hier veel moeilijker te krijgen is?
Dat geloof ik niet. Als je graag iets doet, dan wil je daar best barre tochten voor ondernemen. Maar in Nederland koopt men ook pas de laatste jaren makkelijker een wandkleed.

Een schilderij is al eeuwen makkelijk verkocht, een wandkleed niet. Waarschijnlijk kopen Curacaose mensen het niet, omdat ze het van vroeger niet kennen. En er is nog iets. Ik heb een heleboel Curacaose mensen gehad die het ontzettend mooi vonden, maar ze vinden het coi macamba.

De kleuren zijn heel belangrijk in je doeken. Waar associeer je ze mee?
Wit is heel fijn, heel puur, heel warm. Het kan ook verdriet zijn, geen pijn-verdriet, maar fijn verdriet. Ik kan iemand zien waar ik veel van hou en dan zie ik wit. Die persoon kan dan gitzwart zijn maar ik ervaar hem als wit.

Rood kan vreselijk pijn doen, ontzettende pijn. Vooral in combinatie met zwart en paars. In het doek "pijn" gebruik ik het zo. Vreselijke pijn van binnenuit. Die pijn gaat over in paars, dan is het ergste voorbij en dan val ik in zwart. Dan zie ik het niet meer. Maar eerst ging ik door die vreselijke rode pijn en door het louterende van paars.

Hoe reageren de mensen op je doeken?
Een vriendin van me walgde van het "Ik"-kleed. Maar toch is dat het kleed dat ze uiteindelijk gekozen heeft. Vaak kopen vrienden van me een doek, ze willen dan persé iets van me hebben.

Je werk is in de loop der jaren veranderd.
Eerst maakte ik bij voorbeeld cunucu-huisjes. Dat was gewoon het houden van Curacao. Nu werk ik veel abstracter. Ik ben ook steeds meer naar de cirkel toegegaan. Die vind ik vreselijk fijn. Een cirkel geeft een gevoel van geborgenheid. Sommige mensen knelt een cirkel, maar mij niet. Ik kan hem groter en kleiner laten worden naar gelang ik wil. En nu is te zien dat mijn kleuren veranderen. Ik heb een rood-paars-zwarte periode gehad en nu ben ik in een witte periode gegleden. Die is begonnen met "Speranza", een bloem met wit, paars, rood en geel. Het maken van die bloem was eigenlijk een nieuw geboren worden. Met die uitbundige kern van meeldraden heb ik willen zeggen: Jongens, ik ben er weer. En daarna ben ik met wit begonnen.

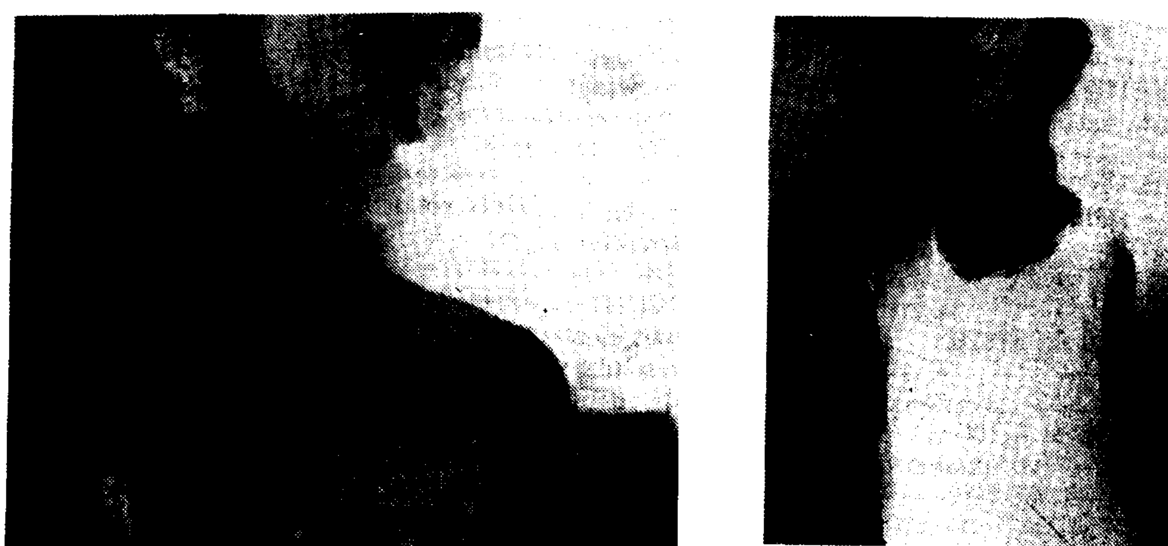
Je werkt nu meer abstract. Waarom?
Ik weet ook niet waarom. Maar als ik jou vertel dat ik eindelijk mijn verstand en mijn hart samen gebracht heb, in mijn wit-roodkleed, hoe kan ik dan een rood hart maken met daarin een wit bloemetje of zoiets? Dat is toch belachelijk?

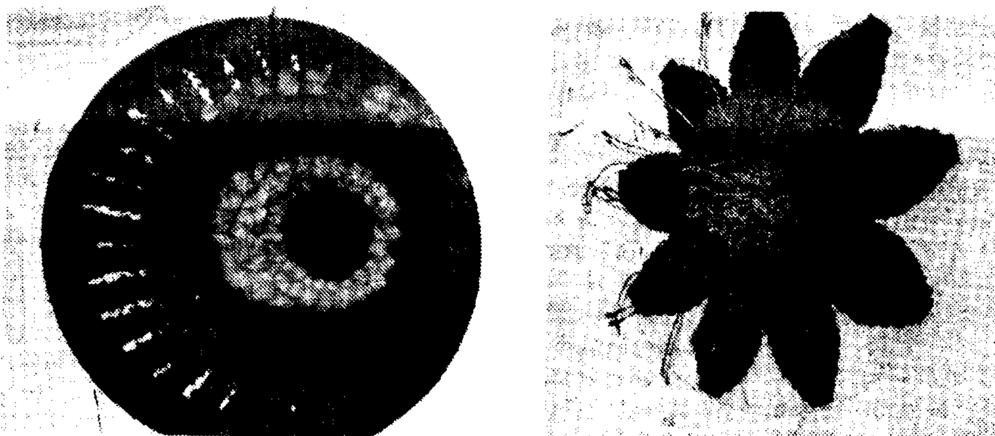
Je scheiding is erg belangrijk geweest voor je werk.
De scheiding heeft me veel pijn gedaan. Ik heb er lang over gedaan maar ik heb uiteindelijk bewust gekozen. Toe was ik ermee klaar. Ik heb een voorrouwperiode gehad. De meeste mensen beginnen pas na de scheiding te rouwen.

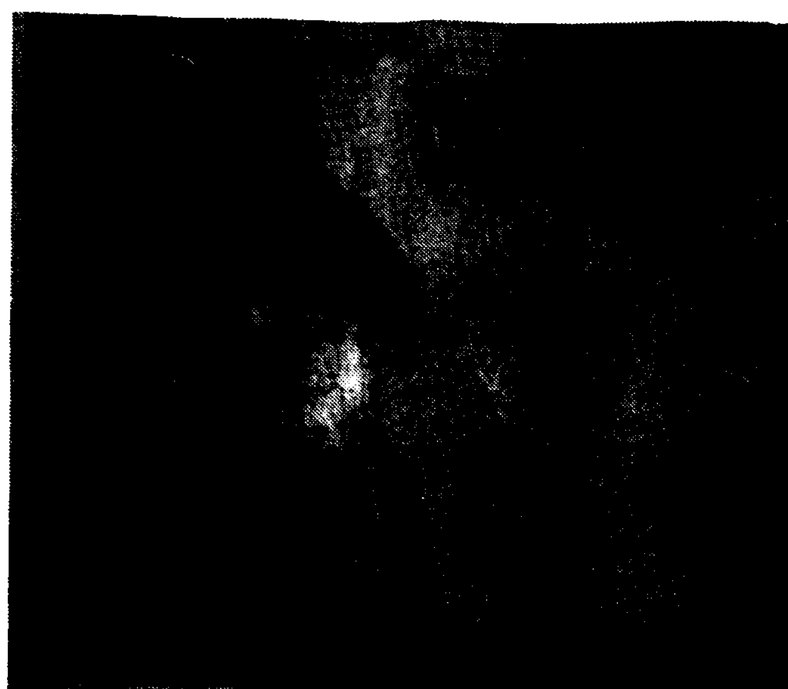
Twee gescheiden vrouwen die samen een tentoonstelling houden. Een feministische daad?
Helemaal niet. Wat in de boeken staat moet ieder maar toepassen op zijn manier. Er zijn heel veel kreten bij, maar er zijn ook fijne dingen bij. Je moet eruit halen wat op jou van toepassing is. En niet iets doen omdat een of andere tante dat staat te brullen.

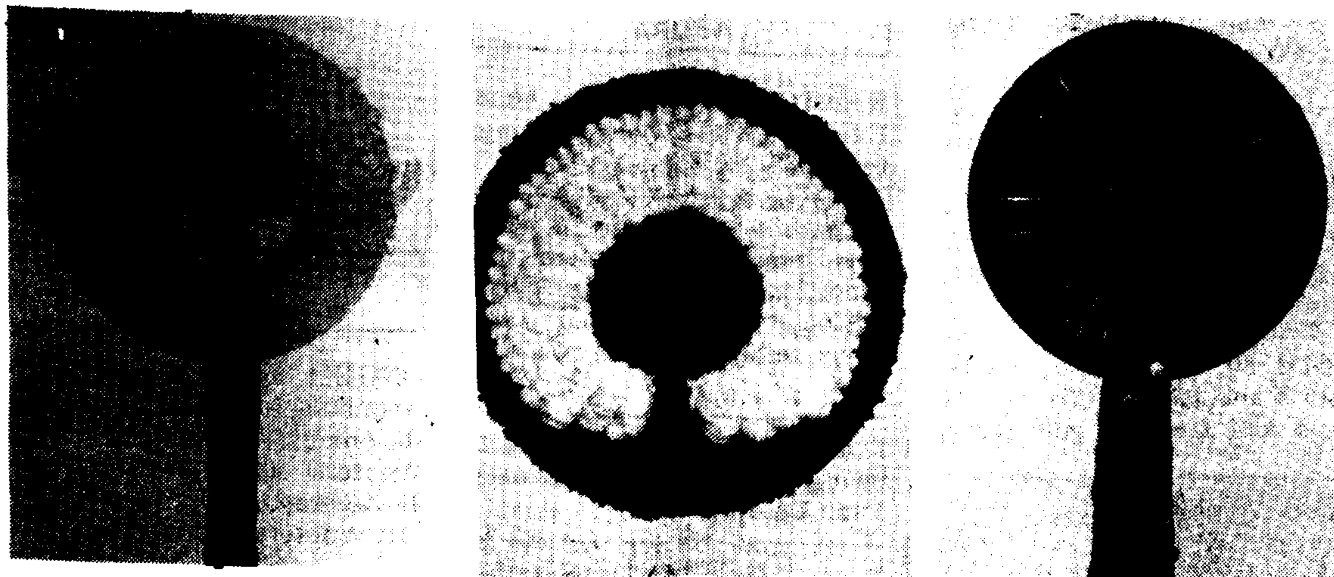
Achter welke leuzen zou je aan kunnen lopen?
Ik heb mijn eigen leuzen. Eerlijk zijn, spontaan zijn. Dat zijn voor mij belangrijke dingen.

Welke overeenkomsten zie je tussen jouw werk en dat van Ria?
De invloed van Curacao, van de kleuren en de mensen. En dat we allebei onafhankelijk van elkaar dezelfde kleuren gebruikten.

"Kijken jullie maar. Ik heb geen angst, geen schaamte"

KLM-PRODUCTIE GESTEGEN

WILLEMSTAD — De KLM heeft in de maand augustus zijn productie weer opgevoerd met drie procent. Over de periode april tot en met augustus werd een even grote productieverhoging geconstateerd.

Met tussen haakjes de corresponderende cijfers van verleden jaar krijgt men over augustus in miljoenen ton kilometers het volgende beeld: lijndiensten: passagiers: 123,5 (109,1, plus 13%), vracht: 63,2 (55,1, plus 15%), post: 2,8 (2,7, plus 4%) charters: 17,2 (20,2, min 15%) totaal vervoer: 206,7 (187,1, plus 10%), productie 318,9 (308,9) plus 3%. beladingsgraad: 64,8 (61,8 (61,6 procent).

Over de periode april tot en met augustus: lijndiensten: passagiers: 523,8 (478,4) plus 9%), vracht: 322,3 (286,4, plus 13%), post: 15,2 (13,9, plus 9%) charters: 73,6 (86,2 min 15%), totaal vervoer: 934,9 (864,9 plus 8%), productie: 1531.5 (1483,6 plus 3%) en beladingsgraad: 61,0 (58,3) procent.

CAGLIARI — Vier gemaskerde en gewapende mannen hebben woensdagavond bij Cagliari op Sicilie de 47-jarige Giancarlo Bussi, die als ingenieur verbonden is aan de Ferrari-fabrieken, ontvoerd na diens vrouw aan een bed te hebben vastgebonden.

Handelaren moeten actief zijn

Eénrichtingsverkeer Suriname en Antillen

PARAMARIBO — — Onder de kop „Handel met Antillen" schreef De Ware Tijd:

„Premier Arron heeft op Curacao besprekingen gevoerd over samenwerking tussen Suriname en de Nederlandse Antillen. Als we het SNA-bericht over lezen blijkt dat het eigenlijk neerkomt op handelsmogelijkheden tussen Suriname en de Antillen.

Dit is een van de typische zaken waarover al vaker gesproken is, zonder dat er ook werkelijk iets ondernomen wordt. Een van de problemen die erbij komt kijken, is de verbinding. Er komt maar geen goede en regelmatige scheepvaart tot stand. Produkten als rijst en asfalt en fosfaat worden niet per vliegtuig maar per boot vervoerd. Het ontbreken van een goede verbinding, staat dus het op gang komen van handel in de weg. Handel als zodanig is niet een zaak van de regering. Handel is meer een bezigheid van ondernemende particulieren, maar die kunnen ook weinig als er geen goede verbinding is.

De laatste tijd is er wel een vrij regelmatige verbinding met de Antillen. Er wordt reeds rijst geleverd en er worden ook Bruynzeel-produkten verscheept. Het is echter nog een eenrichtingverkeer, want uit de Antillen wordt er niets aan Suriname geleverd.

Handel is ook een kwestie van waar men het voordeligst koopt en verkoopt. Maar de handel blijft wel eens steken in traditionele, betrouwbare markten al zijn die niet het voordeligst. De laatste tijd zien we dat er veel suikergoed en conserven ingevoerd worden uit Trinidad, waar we ook onze asfalt en het grootste deel van onze aardolie halen.

We voeren voor Sf. 96.9 mln in uit Trinidad, maar leveren voor slechts Sf. 0.6 mln aan dat land. We importeren voor Sf. 2.5. mln uit Jamaica en leveren helemaal niets daarheen.

Aan de Nederlandse Antillen wordt voor zo een Sf. 11.9 mln geleverd terwijl de invoer uit dat land maar Sf. 0.4 miljoen bedraagt. Deze cijfers worden door de financiele nota gegeven over het handelsverkeer in 1977.

Het heeft alle zin om het handelsverkeer met de landen in onze eigen omgeving nader te bekijken. Kleine, jonge landen hebben allicht niet zoveel te bieden, maar ze kunnen elkaar helpen en uitzoeken wat ze voordelig van elkaar kunnen betrekken. De overheid kan daarbij een stoot geven, maar de handelaren moeten aktief zijn", aldus De Ware Tijd.

Het weer

WILLEMSTAD — Weersverwachting geldig tot morgenmiddag 12.00 uur. Licht tot half bewolkt met in de ochtenduren kans op een plaatselijke bui. Matige overdag vrij krachtige oostelijke wind.

Weersoverzicht: Ten oosten van Trinidad bevindt zich een tropical wave met een uitgestrekt gebied van buienaktiviteit, die langzaam in westelijke richting trekt. Hoewel de Benedenwindse eilanden nog niet direkt invloed hiervan ondervinden, kan het in de komende dagen het weer van de Benedenwindse eilanden gaan beinvloeden.

WILLEMSTAD — De Salinja Trading Corp. heeft gisteren in de Showroom Paleis Royal de nieuwe modellen - 1979 van de Chrysler -fabrieken voor het publiek tentoonsteld, welke weer de gebruikelijke laatste snufjes op het gebied van de techniek en het rij-comfort introduceren. Men kon zich dan ook intens vergapen aan de verschillende nieuwigheden, waarbij vooral de belangstelling uitging naar de grote attractie van de avond, de Chrysler Lebanon- stationwagen (zie foto), een zgn "fully equipped" vier-deursmodel.

Geboren:

BRENNA SABRINA

Gustaaf en Jeltsje Christiaan

Curaçao, 30 september 1978
Fokkerweg 38

De geschiedenis in conclaaf

ZIJN TWEE MANIEREN, om over het komende conclaaf ...chrijven: met de blik naar voor, naar de toekomst, of achter...rts kijkend naar het verleden. Die toekomstvisie houdt ...urlijk altijd iets van koffiedik-kijken, hoe goed men ook ...formeerd is en ook al heeft men twintig Vaticaanse ambte...n omgekocht. De tweede manier, de historische kijk, heeft ...voordeel van controleerbaarheid. Als iemand bijv. zou be...en, dat conclaves altijd in pais en vree verlopen zijn, dan ver...t hij onmiddellijk een stevige correctie; je kunt namelijk met ...bewijzen in de hand aantonen, dat dat een historische leugen

WILLEMSTAD — Het plotselinge overlijden van paus Johannes Paulus I betekent, dat nog geen tachtig-jarige kardinalen voor de tweede keer binnen twee maanden tijd bijeen moeten komen om een paus te kiezen. In deze aflevering van Kerk en wereld een beschouwing van prof. dr J.C.P.A. van Laarhoven, zoals deze eerder verscheen in het Brabants Dagblad. Prof. Van Laarhoven is hoogleraar in de kerkgeschiedenis aan de theologische faculteit van de Nijmeegse universiteit.

...arom niet meer kiezers ...n meer verkiezingen?

...ech heeft dit achterom ...en ook nadelen. Een verre...ker gebruik je, om dingen ...terbij te halen. Met de tele...en van de geschiedenis ...men we er inderdaad in ...en, bepaalde zaken van het ...eden wat meer nabij te ...gen. Maar niet alleen ver...dit enige techniek: de kijker ...t zuiver ingesteld, de lenzen ...en schoon gehouden te wor..., en vooral men moet leren ...en en zorgvuldig en gedul...observeren. Maar wat dan ... Zelfs als men er in zou ...gen, om in drie krantekolom...n DE geschiedenis van HET ...claaf te schetsen — een ...eloze vraag en een onmoge...e onderneming — dan zou ...n toch met een resultaat zit..., dat door velen weinig zeg...d zal zijn. Er volgt nl. niets .... Wat we in het vizier ...igen, is en blijft een beeld ...n het verleden; en het meest ...merkende ervan is, dat het ...orbij is. Wie bijv. alles zou ...ten van alle pauskeuzes uit ... geschiedenis (tegenpausen ...egerekend, zo'n kleine 300!), ...n toch nauwelijks een zinnig ...ord zeggen over de conclaven ... 1978. Men zegt wel dat ...schiedenis zich herhaalt", ...r dat is een van die ge...kkelijke leugentjes, waarmee ...j heden én verleden trachten ... overmeesteren, wanneer wij ...t tijdsgebeuren willen door...en. Gebeurtenissen zijn nooit ...ntiek met wat gebeurd is. ...ie vanuit de geschiedenis ...orspellingen wil gaan doen, ...it koffiedik in zijn kijker. Je ...t nu eenmaal geen tegenlig...n in je achteruitkijkspiegel.

...USKEUZE

Voldoende waarschuwingen ...or hetgeen hier volgt: geen ...ognoses of verwachtingen, ...ar ook geen doorlopende ge...iedenis ,,vanaf Petrus tot en ...t Johannes Paulus I"; geen ...torische moppentrommel van ...llante of pikante details en ...n zgn. grote historische lijn ... evenzeer de werkelijkheid ...n vertekenen. Drie dingen ...chts, die opvallen, als men ...uwsgierig en weetgierig gaat ...en naar dat merkwaardig ...omeen uit de pausgeschie...is dat conclaaf heet.

...Het eerste wat dan opvalt, is ... verschil tussen conclaaf en ...uskeuze. Vaste historische ...men zijn vaak aanleiding tot ...verstand. In diverse artike...

...beschouwingen van recente ...tum is wel eens de indruk ge...kt, dat die twee hetzelfde ...den zijn. Dat klopt histo...ch in elk geval niet. Het con...af is nl. veel jonger dan de ...uskeuze. Van de 264 pausen ...en gewoonlijk telt, zijn er ...aar 80 uit een echt con...te voorschijn gekomen; ...practisch allen, ook de ... tegenpausen zijn op de ...andere manier gekozen.

...INSTITUUT

In onze huidige wereld is het ...usschap, sociologisch gezien, ... van de alleroudste be...ursinstituties: het ,keizer...p is nagenoeg verdwenen, ...koningschap is op retour, ...identen en premiers zijn ...betrekkelijk jong; maar als ... over enkele dagen (of ...en?) die oude roep weer ...en horen: Habemus papam, ... besef je, dat dit oude insti... weer gecontinueerd is: ...e hebben weer een paus", de ...e in de rij (volgens een nooit ...maal zekere telling: de rij is ...lang en er is zodanig in ge...meld, dat ook historici de ...kwijtraken).

...aar het interessantste hier...n is wellicht het feit, dat dit ...tituut heeft standgehouden, ...wijl de functionaris gekozen ...rdt. Wij zijn zo gewend aan ...t woord ,,pauskeuze", dat wij ...rgeten dat het ook anders zou ...bben gekund: door eigen aan...ijzing van de opvolger bijv. ...n keer geprobeerd, door Felix ..., in 530: meteen een klein ...hisma), of op toerbeurt door ... kardinalen, of volgens an...nniteit binnen de Romeinse ...rus of desnoods door loting (helemaal niet zo ketters dit laatste: KIJK MAAR IN Hand. 1,26). Maar dat alles is niet gebeurd.

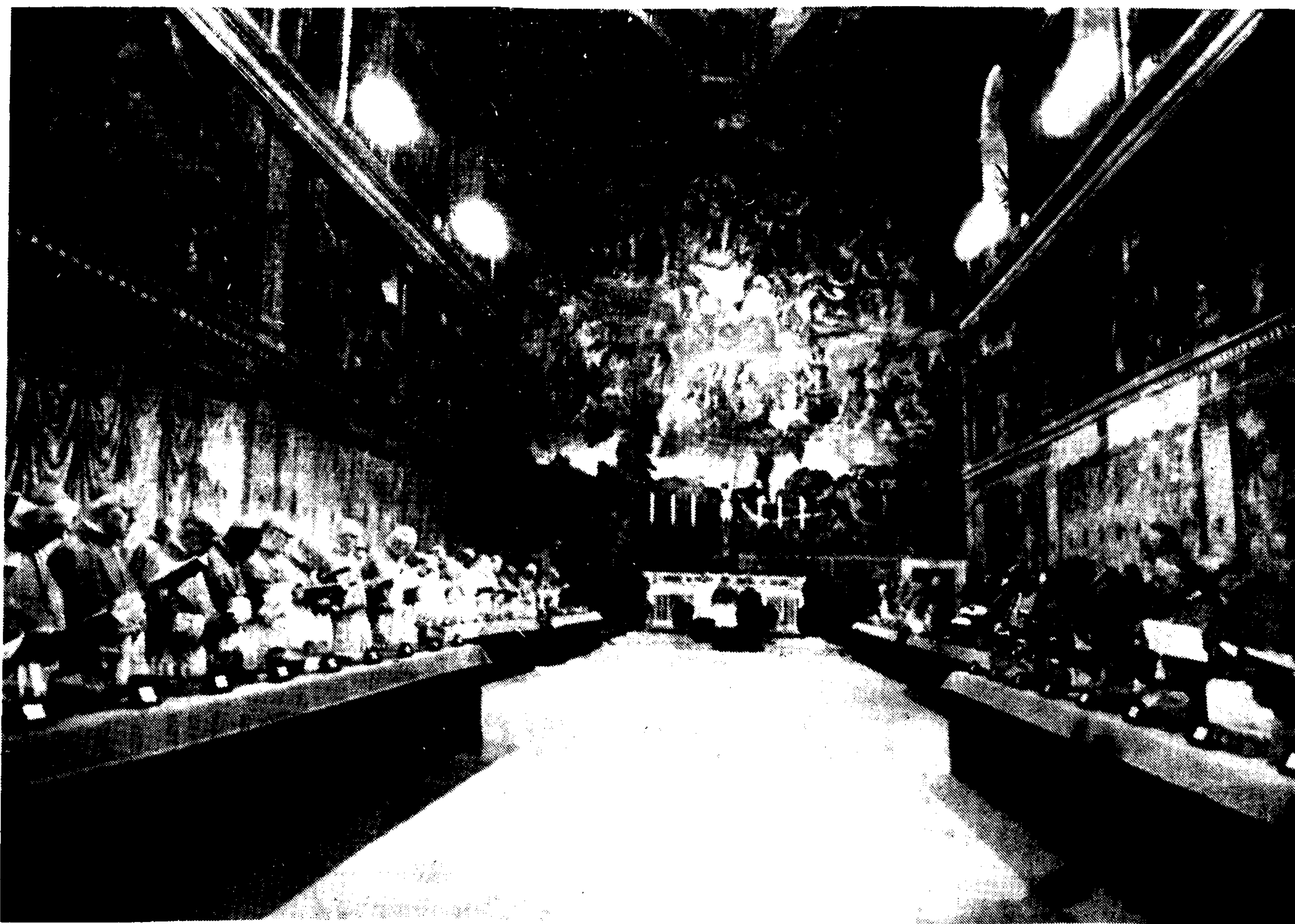
,,OUDERWETS"

Zoals elk ordentelijk bisdom kreeg ook de stad Rome haar bisschop op de enige manier die volgens de Oude Kerk passend was: door keuze. En wel zoals dat hoorde: door keuze van clerus en volk. Pauskeuze is dus van oorsprong helemaal niet typisch voor de paus. Het is precies andersom: het pausschap is gelukkig in de goede zin van het woord zo ,,ouderwets" gebleven, dat die bisschop tenminste nog gekózen wordt. (Dat wij ons, nu al enige eeuwen, bisschoppen rechtstreeks laten aanwijzen en benoemen door ,,Rome", is een ontwikkeling die de Oude Kerk nooit getolereerd zou hebben; maar dat is een ander chapiter, hoewel hoogst actueel...).

Naarmate de functie van de bisschop van Rome in betekenis toenam, en dat is steeds duidelijker het geval vanaf de vierde eeuw, groeide als vanzelf de belangstelling voor die keuze bij bepaalde belanghebbenden: zoals bijv. Byzantijnse keizers van vierde tot zesde eeuw, Karolingische vorsten van achtste en negende eeuw, keizers van het H.Roomse Rijk vanaf de elfde eeuw, en niet te vergeten de locale stadsaristocratie van het middeleeuwse Rome. Deze laatste meer of minder ,,adellijke" groep vooral, die trouwens in het algemeen niet zo'n verheven rol speelt in de geschiedenis der pausen, heeft reeds in de vroege middeleeuwen de deelname van het Romeinse volk steeds meer terug weten te dringen, tot er tenslotte niet veel meer overbleef dan een acclamatie-recht: ze mochten Evviva roepen na de keuze.

CARDINALES

In de achtste eeuw is het keuzerecht reeds officieel beperkt tot de clerus van de stad Rome; drie eeuwen later is dit practisch het exclusieve recht geworden van de voornaamste geestelijke van de Romeinse hoofdkerken (de zgn. cardines), d.i. de ,,kardinalen". In 1059 en definitief op het derde Lateraans concilie, 1179, wordt dit voor eens en voor al vastgelegd: kardinalen kiezen de paus. En dat is sindsdien zo gebleven, al wil dit niet zeggen, dat er bij die keuze door de kardinalen niet allerlei andere ,,vreemde invloeden werkzaam konden ziin. –

...de kardinalen in gebed in de Sixtijnse kapel vlak voor het begin van het conclaaf van augustus dit jaar...

CONCLAVE

In deze snelle vogelvluchtschets van 12 eeuwen pauskeuze is het woord ,,conclaaf" nog niet gevallen. Terecht, want dit duikt pas op in de 13e eeuw. Conclave is een doodgewoon klassiek Latijns woord en betekent niet meer dan: een afsluitbaar vertrek (com clave: ,,met een sleutel"). In de Italiaanse stadscommunes, en ook in de Dominicanenorde, werd deze term ook gebruikt voor de ,,besloten vergadering", waarin de Podestà, de stedelijke overheid (en bij de Dominicanen: de generaal) gekozen werd. Het eigenaardige van deze vergadering was, dat de kiezers zo lang bijeenbleven tot ze klaar waren. De kiesvergadering werd dus niet verdaagd, men delibereerde door tot men het eens was over een kandidaat. Het is deze methode die in 1274 door paus Gregorius X werd voorgesteld op het tweede concilie van Lyon: de kardinalen moesten bijeenkomen en bijeenblijven in een afgesloten ruimte; waren ze binnen drie dagen niet klaar, dan werden de maaltijden drastisch vereenvoudigd, waren ze binnen acht dagen nog niet rond, dan werden ze gerantsoeneerd, letterlijk: op water en brood (plus in Italie natuurlijk de onvermijdelijke wijn).

Kerk en wereld

MOEILIJK

Dat dit nogal rigide voorstel op het concilie werd aangenomen, overigens niet zonder moeite, was toch wel begrijpelijk na de recente ervaringen.

De pauskeuze van diezelfde Gregorius (in 1727) is een van de moeilijkste bevallingen geweest uit de bonte geschiedenis van de pauskeuzes. Twee jaar en negen maanden duurde de ruzie in Viterbo; totdat de stedelijke magistraat besloot, de kardinalen niet alleen op water en brood te zetten, maar ook de vensters van het pauspaleis dicht te metselen en het dak boven het hoofd af te breken. Eigenlijk is het voorstel van paus Gregorius X dus een nette sanctionering en reglementering van de nogal chaotische toestanden die tot zijn pauskeuze hadden geleid (Hij heeft het overigens zelf niet meegemaakt; hij was aartsdiaken in Luik, geen priester, en op het moment van zijn keuze was hij op bedevaart in het H.Land).

De strenge maatregel van Gregorius is niet zonder strubbelingen aanvaard; met name onder de kardinalen bleef er verzet leven tegen deze drastische aanpak, die het conclaaf nu niet bepaald tot een vakantieverblijf maakte. Toen de regeling kort na zijn dood al weer afgeschaft werd (1276), kwamen er weer onmiddellijk langdurige pauskeuzes (géén conclaves dus): ruim zeven maanden in 1277, zes maanden in 1281, meer dan elf maanden in 1288, en twee jaar en drie maanden vanaf 1292. De paus die toen in 1294, gekozen werd, Coelestinus V, is in twee dingen wijs geweest: hij heeft de regeling van Gregorius X weer ingevoerd en verplicht gesteld, en hij is zelf na zes maanden afgetreden. Bonifatius VIII, zijn te beruchte opvolger, heeft de conclave-methode definitief in het kerkelijk wetboek doen opnemen.

700 JAAR

Deze ruim 700 jaar oude regeling geldt eigenlijk nog steeds. Wel zijn er in de loop der eeuwen door vele pausen allerlei detailleringen aan toegevoegd (bijv. in 1621 en 1622 door Gregorius XVI over de precieze wijze van stemmen, weer verbeterd door Pius X, aangevuld door Pius XII en gepreciseerd door Paulus VI), maar de hoofdlijnen zijn hetzelfde gebleven:

-strikte beslotenheid van de bijeenkomst,

-geen inmenging van buitenaf,

-gedwongen samenleving van alle rechtstreeks betrokkenen (dat zijn: de kardinalen en een beperkt aantal assistenten).

Misschien is dat laatste nog het meest spectaculair. Wij zijn wel gewend, eindeloos te vergaderen, maar ergens in de nachtelijke uurtjes valt toch het schorsingsbesluit; we verdagen de vergadering en gaan naar huis en naar eigen bed. Feit is dat het niet zo aangename verblijf van een aantal meest niet zo jonge mannen in een toch niet zo gerieflijke accommodatie — een soort gedwongen ,,bezetting" avant la lettre — bevorderlijk heeft gewerkt voor de betrekkelijke snelheid van vaak moeilijke keuzes. Maar het wezenlijke van Gregorius' conclaafmodel lijkt toch wel: de poging, om elke rechtstreekse beinvloeding van buitenaf radicaal te elimineren, door letterlijk de deur op slot te doen en op slot te houden tot men klaar is.

Zeven eeuwen heeft deze methode thans bestaan, en het is opmerkelijk, dat zij bestand is gebleken tegen de vuurproef van grote crises: zoals in Avignon en Rome tijdens het grote Westers Schisma van de 14e eeuw, of in de woelige jaren van het Renaissance-pausschap en van de Reformatie, en in dat moeilijke conclaaf van 1800 in Venetie, waar men een opvolger moest kiezen voor de in Frankrijk in gevangenschap gestorven Pius VI, of in dat eerste primitieve conclaaf in de ,,gevangenis van het Vaticaan" in 1878 na de dood van Pius IX en na de inname van de Pauselijke Staat (men vreesde moeilijkheden van de kant van het jonge Italie, en alle maatregelen waren genomen om bij de eerste vijandelijkheden het conclaaf op te schorten en naar het buitenland uit te wijken).

Minstens twee belangrijke veranderingen zijn er in de loop der eeuwen binnengeslopen, die slechts na lange tijd als ongewenste indringers konden verwijderd worden. Hetgeen minstens betekent, dat ook dit gesloten conclaafsysteem toch niet zo waterdicht was, als vaak gesuggereerd wordt.

AKKOORD-VOORAF

De eerste inbreuk op het model van Gregorius X vormen de zgn. kiescapitulaties. Men verstaat daaronder: een afspraak van een kiescollege over een aantal punten (capitula), waaraan de gekozene zich zal dienen te houden. Het is een soort akkoord-vooraf over het profiel van de kandidaat, maar dan meestal niet in de vorm van een fraaie hooggestemde schets, maar zeer concreet in heel duidelijke, zakelijke punten: ,,Als jij gekozen wordt, doe je dit en dat, en anders kiezen we je niet". Deze poging om de vrijheid van de gekozene van te voren vast te leggen (en dus de macht van het kiescollege te vergroten en duurzamer te maken!) kwam in de middeleeuwen veelvuldig voor, met name in de zgn. geestelijke vorstendommen en adellijke abdijen; ook bij de keizerskeuze speelden dergelijke ,,capitulationes" vaak een grote rol.

Binnen het kardinalencollege vinden we dergelijke ,,afspraken" voor het eerst in de 14e eeuw (tijd van Avignon en het Schisma!), maar ze werden vooral schering en inslag in de 15e eeuw, na het grote concilie van Konstanz (1414-18). Men kan zonder meer constateren dat er zo'n 150 jaar lang een taaie strijd gevoerd is tussen paus en kardinalencollege. Telkens opnieuw stellen die laatsten, de kiezers dus, een lijst van punten op, waaraan de pauskandidaat zal moeten voldoen; telkens opnieuw ook zijn er pausen, en juist de meest krachtige het sterkst, die zich weinig of niets gelegen laten liggen aan wat er voor de keuze afgesproken was. Die afspraken kunnen varieren van zgn. ,,publieke capitulationes" (waaronder vaak hele goede) bijv. over de hervorming van de Kerk, het bijeenroepen van een concilie, het Turkengevaar e.d., tot zgn. ,,private capitulationes", privé-afspraakjes over beneficies, geldelijke steun, priveleges enz. Een vast terugkerend punt was: het aantal nieuw te benoemen kardinalen en de eis tot goedkeuring vooraf van de kandidaten door het college. Gewoon gezegd: de zittende kardinalen probeerden hardnekkig hun club zelf in de hand te houden en o.a. te zorgen dat door te veel gegadigden de spoeling niet te dun werd.

MACHTSSTRIJD

Het is een vrij onverkwikkelijke machtsstrijd geweest, die in veel opzichten ,,gewonnen" is door de pausen. Eigenlijk beklemtoont dit historisch gegeven alleen maar, welke merkwaardige positie het kardinalaat innam en inneemt in de hierarchische structuur: als kiescollege oppermachtig, is het tegenover een krachtig bestuurder feitelijk onmachtig. Want juridisch was de paus niet gebonden aan deze capitulationes (ook al werden ze tijdlang op het maandelijks consistorie voorgelezen en twee maal per jaar geevacueerd!); een krachtfiguur als Julius II verklaarde dit reeds uitdrukkelijk en ook latere pausen, tot en met Pius X nog, hebben bij herhaling gewezen op de ongeldigheid en ongeoorloofdheid van deze conclaafpraktijken.

Toch lijkt het leven sterker dan de leer. Kiezers kiezen met een kandidaat ook min of meer een program. Ook als dit bij recente pauskeuzes niet (meer) schriftelijk vastligt en niet (meer) uitdrukkelijk door pauskandidaten tevoren beloofd wordt, toch is een of andere vorm van kiescapitulaties onuitroeibaar. Men hoeft geen kardinalenkenner te zijn, om in het voorbeeld dat in Rome (en elders!) plaatsvindt, toch méér dan een schim van de oude ,,capitulationes" te ontwaren. En, mits verstandig toegepast, zouden zij niet als een soort rem kunnen fungeren op een al te autocratisch en solitair opererend pausschap (al kan men zich tevens theologisch, sociologisch en psychologisch afvragen of er geen betere controle- en samenwerkingsmodellen denkbaar zijn, ook of juist in de Kerk van Jesus Christus...)?

EEN VETO-RECHT

Een tweede insluipsel in de conclaafpraktijk stamt eigenlijk uit de tijd van vóór het officiele conclaaf, uit de vroege middeleeuwen en nog eerder. Het is het zgn. veto-recht van enkele katholieke vorsten. Inmenging van de wereldlijke overheid in kerkelijke zaken is al zo oud als Constantijn, en dat zowel in oost als in west. Een geschiedenis van de pauskeuze is niet wel denkbaar zonder bijv. de geschiedenis van het keizerschap. En dan het liefst in de goede volgorde: er zijn nl. heel wat meer pausen gekozen of afgezet door toedoen van keizers of koningen dan v.v. (al suggereert een bepaald soort geschiedschrijving wel eens het tegenovergestelde).

Aan elke rechtstreekse bemoeiing met de pauskeuze kwam, minstens officieel en formeel, een einde door de strenge conclaafregels van Gregorius X. Door de vergadering eenvoudigweg hermetisch af te sluiten, konden de wil en wensen van de buitenwereld heel wat moeilijker binnendringen. Maar in de persoon van de keizers bleven uiteraard de mogelijkheden open. Iemand die bijv. dankzij de invloed van de Franse koning kardinaal geworden was en aan diens hof resideerde, kon op zijn reis naar het conclaaf heel goed een stille boodschap meekrijgen. De kon uit vrome prevelementjes bestaan: dat het de koning zou behagen, als er een goede en heilige Stedehouder Christi zou worden gekozen; maar er kon ook bijstaan, dat het de koning zou mishagen, als Monseigneur die of die per ongeluk zou worden gekozen! En dat was dan meer dan een stille wenk: het legde die Franse kroonkardinaal de practische plicht op, te zorgen dat de persoon in kwestie niet op Petrus' stoel terecht kwam, desnoods door een openlijk verklaring in dat gesloten conclaaf, dat Frankrijk ,,tegen" was. Dan wisten de overige kiezers, dat kandidaat X als paus minstens één belangrijke katholieke vorst tegen zich zou hebben.

BEHENDIGHEID

Dit zgn. ,,recht van uitsluiting", niet meer na de keuze — is nooit een echt recht geweest, integendeel, diverse pausen hebben er tegen geprotesteerd (Pius IV in 1562, Clemens XII in 1732), maar het is in feite vier eeuwen lang een praktijk geweest, die men, terwille van het politieke belang, niet uitdrukkelijk veroordeelde, en zelfs tolereerde. Dat blijkt uit de ongeschreven regels, waar men zich tijdens het conclaaf aan hield: alleen een zgn. kroonkardinaal van de Habsburgers (Spanje, later Oostenrijk), van Napels en van Frankrijk kon voor de beslissende keuze het veto van zijn monarch laten horen, en dat maar één keer en tegen één kandidaat. Het vereiste dan ook nogal wat diplomatieke behandigheid van die kardinaal: je moest natuurlijk niet te gauw komen, want dan verspeelde je je veto-mogelijkheid tegen een kansrijker kandidaat, maar ook niet te laat, want dan kon de 2/3-meerderheid gehaald zijn, en was de kans verkeken! Bovendien moest men wat spaarzaam zijn met zijn veto's, want die kroonkardinaal verspeelde natuurlijk wel een behoorlijke dosis collegialiteit bij de groep collega's die hij dwarsboomde.

Waarschijnlijk is onze Karel V de eerste geweest, die in de 16e eeuw dit ,,recht van uitsluiting" heeft laten hanteren. Uit de zes conclaves van de 19e eeuw zijn met zekerheid vier veto's bekend, allen van Oostenrijk: twee daarvan zijn uitgesproken (1823 en 1829), twee keer was de betreffende kardinaal domweg te laat (1830 en 1846). Het beruchtste voorbeeld is van 1903, toen Franz-Joseph zijn veto liet uitspreken tegen kardinaal Rampolla (de staatssecretaris van de overleden Leo XIII), die paus werd uit dit conclaaf, heeft onmiddellijk in 1904 deze praktijk ten enenmale afgeschaft en verboden. Of er sindsdien nog kardinalen naar een conclaaf gereisd zijn met spiekbriefjes van de nationale overheid in hun toog, is niet bekend. Maar duidelijk is, dat ook hier het leven sterker zal zijn dan de leer: de politieke wereldconstellatie speelt natuurlijk, minstens indirect, een rol ook in recente pauskeuzes.

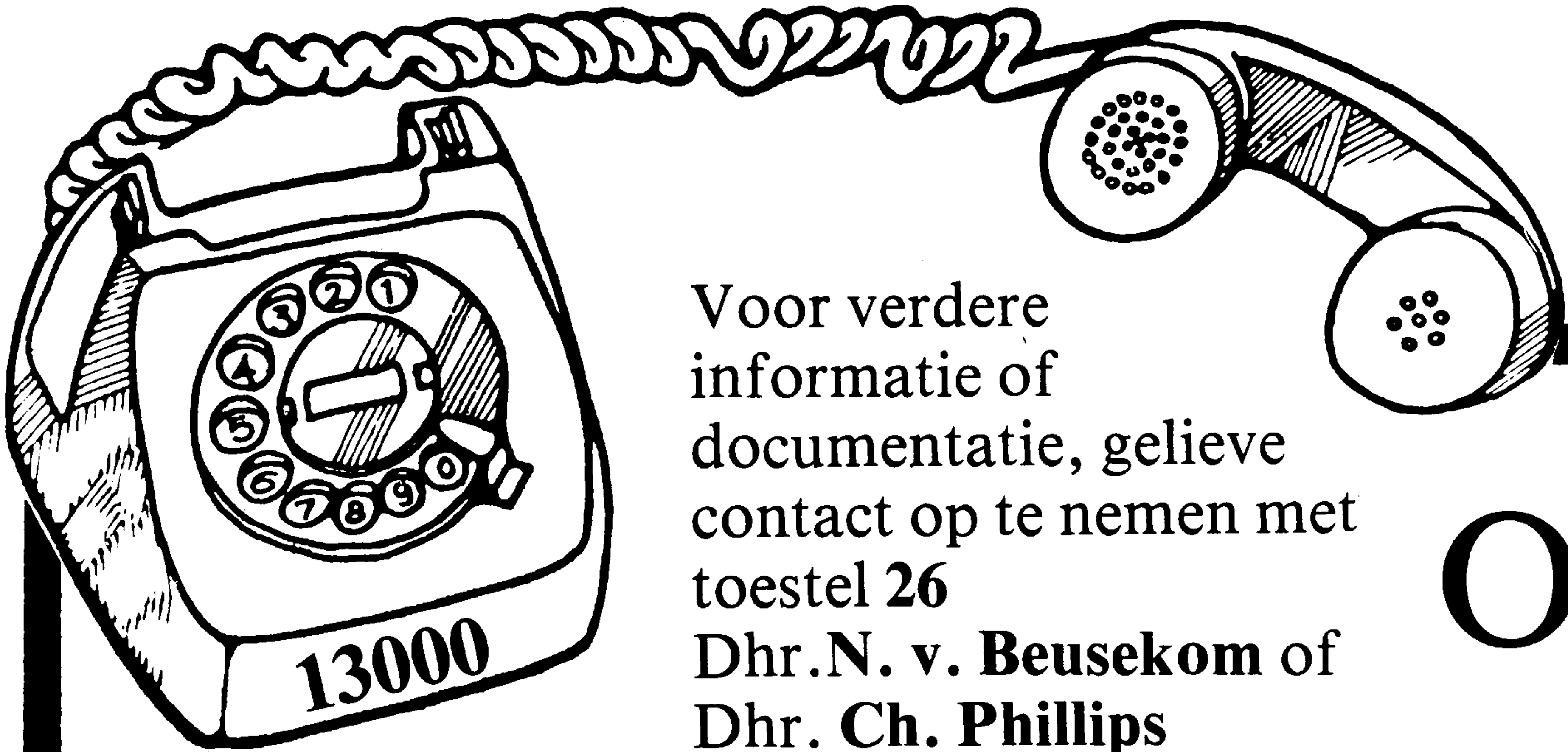
CURIEUS

Ondanks deze twee elementen, kiescapitulatie en vetorecht, die beide afbreuk deden aan de bedoelingen van de eigenlijke organisator van het conclaaf, Gregorius X, moet

Een historicus vraagt men dan ook, om naar het verleden te kijken. Als hij wensen voor de toekomst uit, klapt zijn kijker om. Toch, als deze historicus met deze geschiedenis in conclaaf gaat, dat zou hij wel niet weten, wie er paus moest worden, maar wel, wat er veranderd kon. Nee, geen kiescapitulaties en geen veto-recht, maar een uitbreiding en versterking van dat oudste en meest traditionele element uit de geschiedenis van pauskeuze en conclaaf: dat er gekózen wordt. Maar dat keuze-element zou op twee manieren onderstreept kunnen worden: door meerderen te laten kiezen, en door méér te laten kiezen. Wat dat eerste betreft: de keuze is ruim 800 jaar lang uitsluitend door kardinalen geschied; soit! Maar noem, benoem dan voortaan kardinalen: de aartsbisschop van iedere kerkprovincie. Dan zij de ,,hoofdkerken" van de wereldkerk vertegenwoordigd, om ,,de eerste onder de broeders" te kiezen. En dat tweede voorstel: laat hen méér, ik bedoel regelmatig en op vaste tijden — om de vijf of tien jaar — kiezen, en desgewenst herkiezen. Waarom zou alleen het Petrusambt in de Kerk ,,levenslang" moeten krijgen? Getuigt het niet van méér eerbied voor het pausschap, als men de drager ervan niet laat voortsukkelen ,,tot de dood er op volgt"? (Wie de geschiedenis zou schrijven van de slotjaren, de nadagen van langere pontificaten, zou een triest verhaal moeten vertellen over oude, ziekelijke mannen die onvermijdelijk de speelbal werden van hun onmiddellijke omgeving: was dát de bedoeling van Lukas 22, 32: ,,Versterk uwe broeders"?)

Nee, laten we asjeblief dat oude traditionele, bijbelse en kerkhistorische element van keuze handhaven en beklemtonen, maar het dan niet binden aan een wat willekeurig beperkt aantal gekozen kardinalen (onder wie altijd een groep curiekardinalen) en aan de toevallige afloop van het slijtageproces van een persoonlijke constitutie. Wie dit te revolutionair of te ketters vindt, bedenke, dat een zeer orthodox man als Paulus VI leeftijdsbepalingen heeft gemaakt voor pastoors, bisschoppen en kardinalen. Door welke mystificatie houdt dit op bij het pausschap? En ik zou het niet eens aan leeftijd willen binden (paus Jan was 70 toen hij begon, en Paulus VI was 69 toen hij ,,Populorum progressio" onderschreef), maar aan capaciteit en mogelijkheden van de drager van dit ambt, ter beoordeling van het wereldepiscopaat via de ,,kardinalen"-aartsbisschoppen. Maar men kan gerust zijn: het zal voorlopig wel niet gebeuren. Pausgeschiedenis is taai en leeft met lange adem, de geschiedenis van het conclaaf bewijst het. Maar die geschiedenis leert tevens, dat men niet té snel moet zeggen, dat iets niet kan, in die menselijke Kerk van onze Heer.

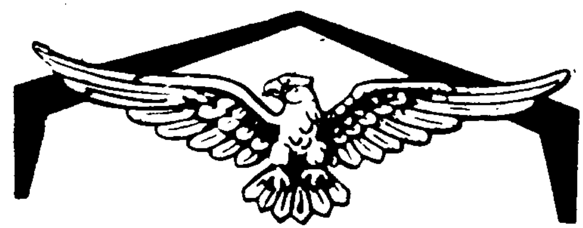
(Men leze verder op pag. 15)

Voor verdere informatie of documentatie, gelieve contact op te nemen met toestel **26**
Dhr. **N. v. Beusekom** of
Dhr. **Ch. Phillips**

OF

knip dit uit en zend het naar ons toe P.O. Box 584 met opgave van:
Naam ....
Adres ....
Bedrijf ....
Tel. ....

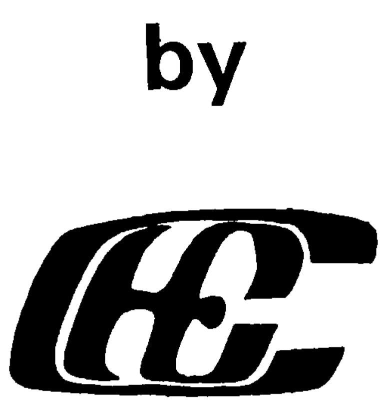
AMERICAN BUILDINGS

THE NEW WAY TO BUILD

CURAÇAO WAREHOUSE N.V.
Aannemersbedrijf Havenwerken N.V.

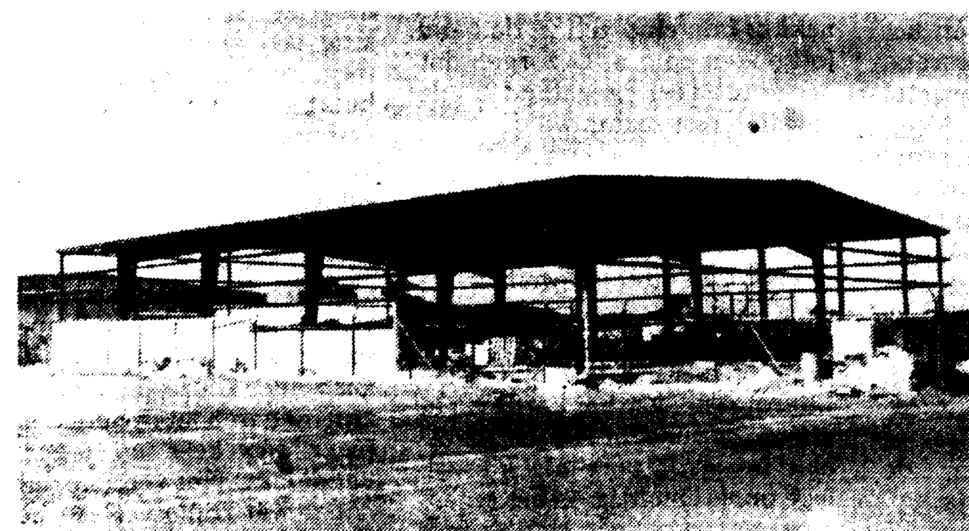
by

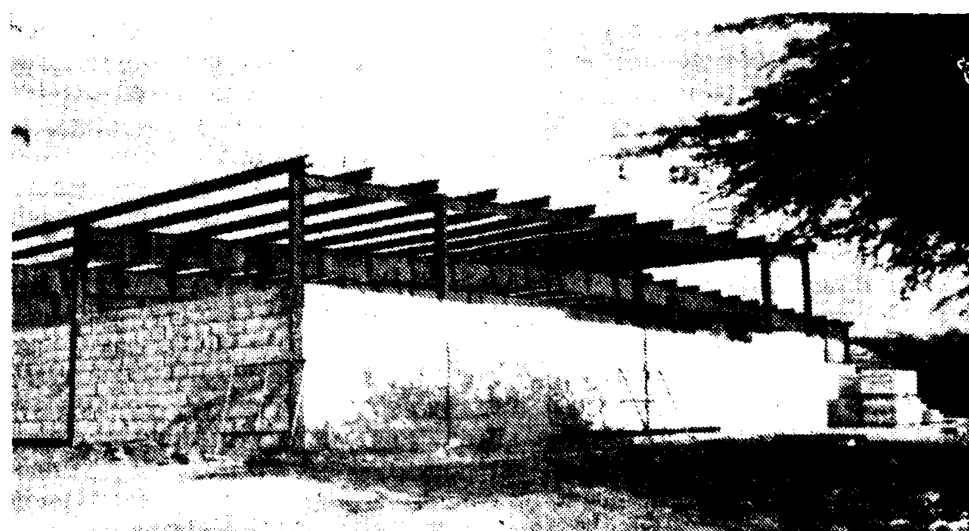

CONSALES
Aannemersbedrijf ALBO N.V.

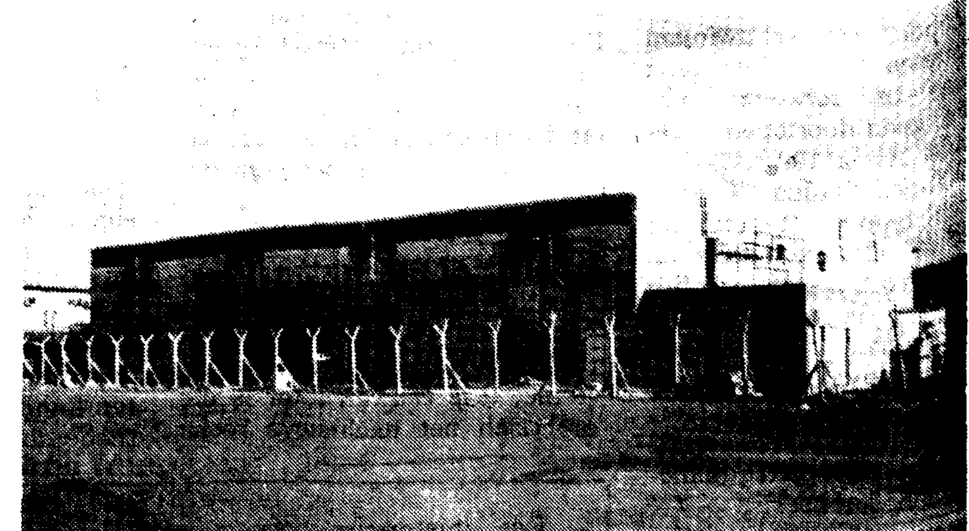
CURAÇAO HARDWARE & EQUIPMENT & CO.

GARAGE CORDIA N.V.
Aannemersbedrijf Bohama N.V.

CUR. HARDWARE & EQUIPMENT & CO.
Aannemersbedrijf Bohama N.V.

WINKELCENTRUM COLON
Aannemersbedrijf ALBO N.V.

Deze Firma's verkozen allen een American Buildings Gebouw de reden hiervoor is:

* **Goede kwaliteit**
* **Snelle leveringen**
* **Economische bouwwijze**
* **Financieringsmogelijkheden**
* **Goede after sales service**
* **Deskundig advies**
* **Gunstige verkoopprijzen**

Nos ta di fiesta
Nos ta bai **kasa**
i nos **pòtrètnan**
ta ser saká pa

Foto Studio Star
Suffisantweg **58**
telefon **43787**

Dermetica

DE VEILIGE COSMETICA

RoC

huidverzorging.

OPENBARE VERKOOP

Op donderdag, 12 oktober 1978, des voormiddags om 10.00 uur zal ten overstaan van notaris mr. G.C.A. Smeets of diens waarnemer, te zijnen kantore aan de Handelskade 26, alhier, in het openbaar aan de meest biedende worden verkocht krachtens rechterlijk bevel als bedoeld in artikel 1102 van het Burgerlijk Wetboek van de Nederlandse Antillen:

een perceel grond te PLAYA PABAO op Bonaire ter grootte van 1.500 m2, zoals nader omschreven in meetbrief no. 52 van 19 juni 1968, met al hetgeen daartoe door aard, bestemming of natrekking behoort.

De veilingscondities liggen ter inzage ten kantore van ondergetekende notaris.

Deze condities houden ondermeer in dat van iedere bieder verlangd kan worden dat hij terstond ten genoegen van de verkoper een bankgarantie of andere zekerheid stelt ter nakoming van zijn bod.

mr. G.C.A. Smeets,
notaris.

Leo Todman M.D.
neuroloog
HERVAT PRAKTIJK
uitsluitend voor consultaties volgens afspraak.
Telefoon: 37178 Aquariusweg 5

Voor onze clienten zoeken wij
WOONHUIZEN
vanaf
fl. 30.000,—
Aanbiedingen:
Rapid
Pietermaai 18
Tel. 11150
13624 12375

VLIEG UW VRACHT NU VAN EN NAAR BONAIRE

Thans elke dinsdag per ALM DC-6 vrachtvliegtuig van en naar BONAIRE

VOOR NADERE INLICHTINGEN NEEM KONTAKT MET DE ALM OF MET EEN VAN ONZE AGENTEN:

Curacao : AEROCARGO N.V. Tel: 82244
Aruba : AEROCARGO N.V. Tel: 2470/3443
Bonaire : BONAIRE TRADING Co. Tel: 8300

ALM
ANTILLIAANSE LUCHTVAART MAATSCHAPPIJ

...iebeurzen avondonderwijs

...kenning bepaald ...r behoeften ...maatschappij

...STAD — Studie-...leningen zijn moge-...opleidingsscholen ...elsmatig vast-...binnen de Neder-...len waarde hebben, ...plaats verschaffen in het arbeidsproces". Dit blijkt uit de toelichting van het BC op de dezer dagen ingediend ontwerp eilandsverordening voor de regeling van genoemde beurzen en leningen. De aanwijziging van de opleidingsscholen — eilandelijk of particulier — waarvoor zij verleend kunnen worden, gebeurt bij eilandsbesluit. Door middel van zijn aanwijzingsbevoegdheid kan de eilandelijke overheid de vakopleiding van zijn ingezetenen bevorderen op die terreinen, waarnaar er in de maatschappij behoefte bestaat. Ze wordt voorkomen, aldus de toelichting, dat de voorkeur voor bepaald vakgebieden met de voorgestelde faciliteiten leidt tot een overschot aan bepaalde vakgeschoolden. Mocht er een overschot op bepaalde vakgebieden dreigen te ontstaan, dan kan men overgaan tot beeindiging van de aanwijzing.

Voor een studiebeurs of lening komen in aanmerking "alle in het eilandgebied Curacao woonachtige Nederlanders", zoals omschreven in het wetsontwerp Toelating en uitzending "voor wie betaling van de opleidingskosten van een eilandelijke opleidingsschool onmogelijk of bezwaarlijk moet worden geacht". Geen studiebeurs of -lening wordt toegekend voor opleidingskosten van particuliere opleidingsscholen indien en voorzover er overeenkomstige eilandelijke opleidingsscholen bestaan.

In het ontwerp wordt verder een en ander nader uitgewerkt. Zo moeten de verzoekschriften worden ingediend bij het hoofd van de afdeling Onderwijs en cultuur. Duidelijk wordt ook, dat de bursaal zo spoedig mogelijk genoemd afdelingshoofd de rapporten over zijn vorderingen en zijn ijver moet doen toekomen, waarbij hij schriftelijke toelichting kan voegen. Wanneer de studie gestaakt wordt dan moet men ditzelfde hoofd ook zo spoedig mogelijk op de hoogte stellen.

...claaf

(...pag. 13)

...concluderen, dat de ...opzet al die eeu-...angetast is ge-...groepje mannen, ...de overleden paus ...van zijn voor-...in zo groot moge-...heid een opvolger; ...zijn beurt weer ...wijzen, die zijn ...kiezen.

...blijft een curieus ...merkwaardige ...van „democra-...vrijheid en een ...tteit"-mogelijk-...hebben de kie-...ch en practisch ...vrijheid, ander-...gekozene indirec-...lijke invloed op ...tige kiescollege. ...tend kardinalen ...zolang zij uitslui-...paus gekozen wor-...chiedenis, en met ...geschiedenis, pau-...en beoordelen op ...n kardinaalscrea-...mst van het paus-...nl. voor een deel ...al.

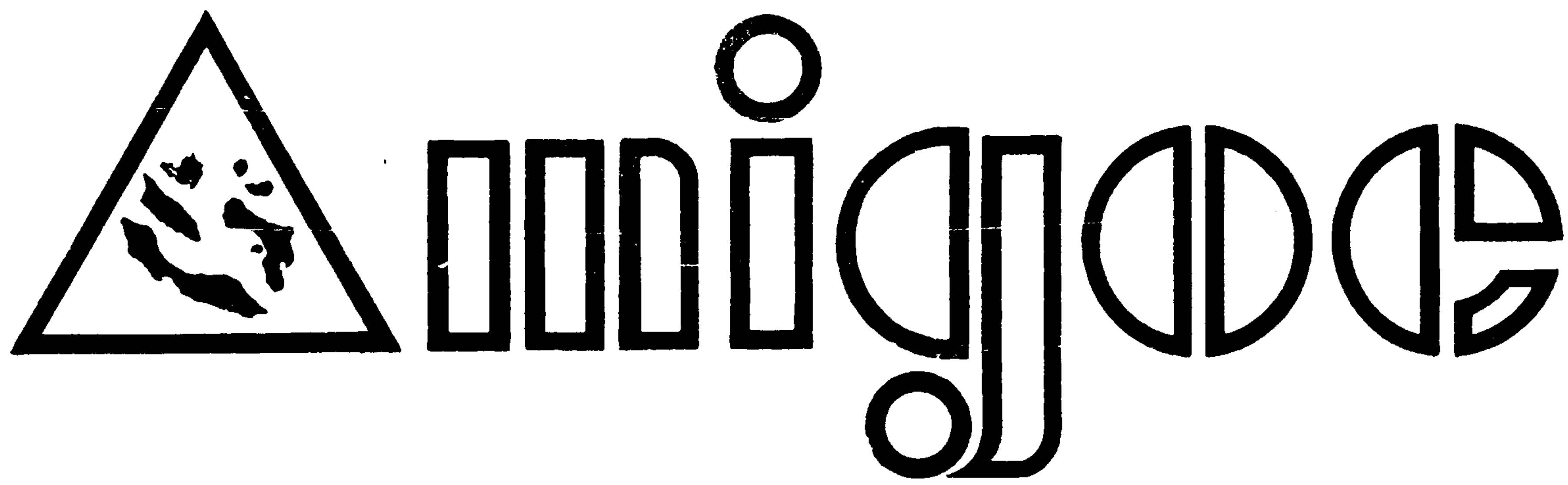
...en het geheel, de ...die bijzondere ...n pauskeuze die ...dan moet men ...dat er eigenlijk ...ofdelement is dat ...zig is. En dat is: ...Hoezeer ook bein-...ook geselecteerd, ...despoods geremd in ...vrijheid: er zijn ...een keuze doen. Dat ...steeds iemand uit ...midden hebben ge-...us VI was de ...kardinaal), en dat ...steeds iemand uit ...gekozen („de ...Adriaan VI was ...Italiaan) — een ...historisch ge-...beiden niet de ...om een van ...te herhalen! ...weg, dat alle ...kan breken met ...tities. Telkens als ...voor hun keuze ...gaat ook de ge-...claaf; pas ach-...zij te beluisteren, ...gewaaid heeft in ...

...erdrag

...De Israelische ...Buitenlandse ...ayan heeft vast ...vertrek naar de ...het voorgaan-...van de komende ...met Egypte het ...tussen Israel en ...de aspecten van ...ringkingen met ...18 oktober in ...zijn vol-...aard van de ...te en Israel ...kanten van de ...king uit de ...

...minister is niet ...situatie in ...tal zijn op ...

...dat in dit ...gesproken zal ...vraagstuk van ...Wij zullen ...over Israel ...over auto-...lijke Jordaan-...

English Companio

Jamaica investigates alleged CIA activities

KINGSTON — Deputy police commissioner C.S. Griffiths has revealed to an investigating court operations by the U.S. Central Intelligence Agency (CIA) against the Jamaican government in the period prior to the elections of December 1976.

Griffiths gave evidence to the investigating committee on corruption in the government, which is currently examining statements by Alberto Robinson, who claims that he carried out espionage work in favor of the Jamaican government.

The deputy police commissioner confirmed that Robinson worked as a police agent after the police force communicated to the government his links with the opposition Jamaican Labor Party and the CIA.

Griffiths's evidence shows that Robinson informed the security forces about his alleged conspiratorial links after learning about a plan to assassinate the president of the state council of Cuba, Fidel Castro.

In a recording presented to the commission, Robinson informed the Jamaican security forces that he had knowledge of a plan to assassinate Fidel Castro. At that time a possible official visit of the Cuban leader to Jamaica at the invitation of Prime Minister Michael Manley was announced.

According to evidence produced, Albert Robinson was contacted by opposition leader Pat Stevens, who put him in touch with the CIA official at the US. embassy, James Holt.

Holt instructed Robinson in the carrying out of espionage work against the Jamaican government in favor of the United States.

The CIA requested information on the ruling National People's party's youth organization, on several Jamaican politicans such as Anthony Spaulding, Luis Castriota and Trevor Munroe, and was interested in knowing whether Robinson knew anyone from the Cuban embassy.

At one of the meetings held, Holt told Robinson that Prime Minister Michael Manley must not know about any of these movements, because they would reveal US. meddling in Jamaica internal affairs.

For this reason Holt stopped meeting with Robinson at the US. embassy ,,on CIA higher instructions" and the alledged agent was put in touch with a US. citizen who works in the US. company Reynolds Jamaica Mines. According to Holt's instructions, the employee of the company, named Jobson, would put him in touch with Robert Marsh, leader of the JLP and that party's candidate in the 1976 elections, who was defeated.

On the other hand, Holt also stated that the CIA would prepare a sham attack on Robinson's car and atribute it to the NPP's youth organization so as to create more confusion in the country's political situation.

The CIA official ordered Robinson to distribute anti-government pamphlets and told him to get in touch with a certain Mr. Brochez, who turned out to be an official at the Canadian embassy here.

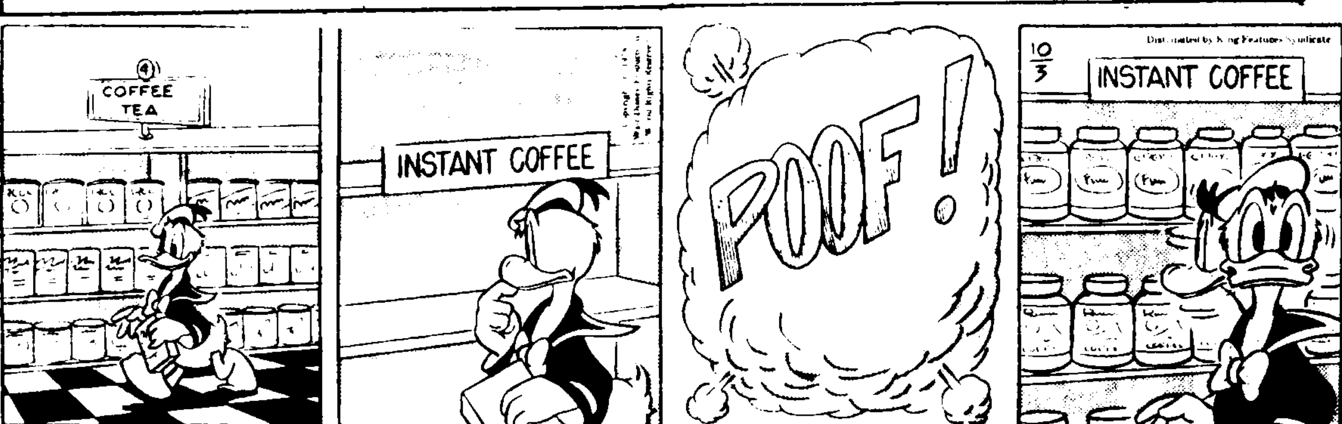
The deputy police commissioner explained in detail Robinson's contacts with opposition leaders, including the leader of the JLP, Edward Seaga. The commission is continuing its work in the midst of the commotion caused by the disclosures on CIA interference in this country and the spy agency's links with the forces opposed to Prime Minister Michael Manley.

LOS ANGELES — A plan to stage the 1984 Olympic Games in Los Angeles has cleared another hurdle. The city council was told that proposed contract with the International Olympic Committee would free the city of any financial liability.

Beetle Bailey ® **By Mort Walker**

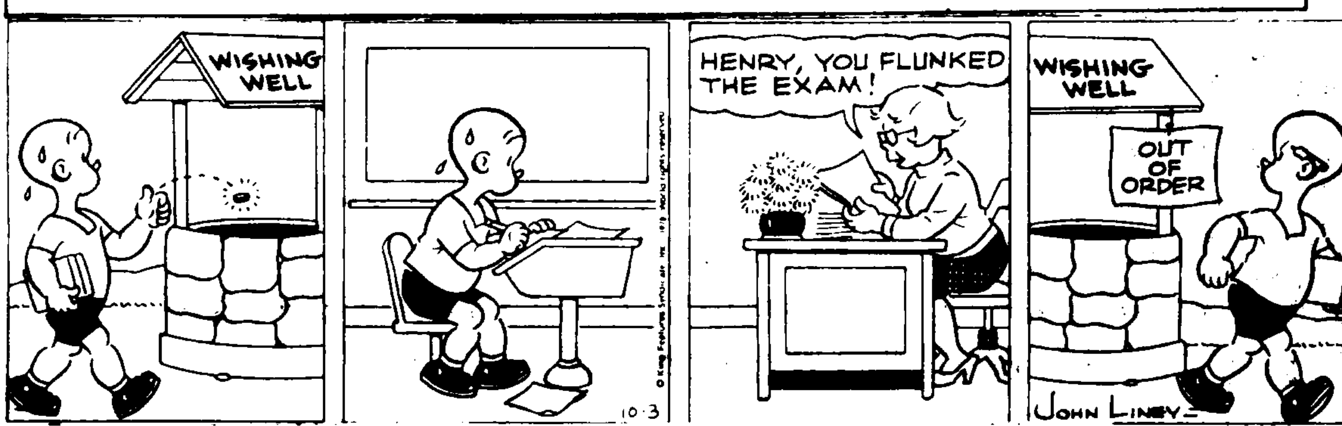
Walt Disney's DONALD DUCK ®

Archie ®

HENRY ® **By John Liney**

The world in a nutshell

UNITED NATIONS — Israeli warships shelled west Beirut for 90 minutes last night as bitter street fighting between Syrian troops and christians in the Lebanese capital threatened to spread.

Israeli said its target was a Palestinian guerrilla base but made no reference to the fighting in Beirut. The christian militia's, who have received Israeli support, said they might attack Syrian military targets with long-range artillery unless the Syrians stopped bombarding the christian sector of Beirut. President Carter sent a message to Syrian President Hafez Al-Assad saying an immediate ceasefire should be declared in Lebanon, a senior State Department official visiting the United Nations told reporters.

The official said the UN Security Council might hold an urgent meeting, possible today, if the situation in Lebanon did not improve. The Lebanese Red Cross, in a statement issued in Geneva, appealed to all world powers, the United Nations and all Red Cross societies to act to halt "the massacre of hundreds of thousands of people", in Lebanon.

LEICESTER/ENGLAND — More than 200 rioting prisoners took control of three wings of a maximum security jail in Leicestershire in the English Midlands early today.

Armed policemen and prison warders cordoned off Gartree jail, which houses some of Britain's most violent criminals, but the sound of furniture being smashed and glass broken could be clearly heard from outside the floodlit walls.

Prisoners claimed in telephone calls to London newspapers that the riot started in protest against inmates being drugged in the prison hospital to keep them quiet.

WASHINGTON — The United States and the Soviet Union are on the verge of a final agreement on a new strategic arms limitation treaty (SALT), the Washington Post reported today.

It could be signed by President Carter and Soviet President Leonid Brezhnev at a summit meeting in the US about December 1, the Post said.

NEW YORK — The latest public opinion poll on President Carter's popularity said his overall job rating from Americans had risen by ten per cent since June to 48 per cent. The poll, released by CBS News yesterday, supported the findings of other polls that Mr Carter had risen in voter's estimation since helping to arrange the Camp David peace accords between Egypt and Israel last month.

MOSCOW — Soviet President Leonid Brezhnev has backed hardline Arab efforts to oppose the Egyptian-Israeli peace accords and hinted that the Kremlin was prepared to step up military aid. Speaking at a banquet for Syrian President Hafez A-Assad, he reiterated Soviet criticism of the Camp David accords worked out last month. Describing them as "concessions to the agressor".

STOCKHOLM — Sweden's first non-socialist government in nearly half a century resigned last night over a row about nuclear energy. Premier Thorbjoern Faelldin handed in his resignation after a prolonged dispute over whether Sweden should add to more nuclear reactors to its collection of six.

GENEVA — Police throughout Europe are looking for a Brazilian woman follower of the Ananda Marga religious sect who might be planning to burn herself to death, a sect spokesman said. The Brazilian had been travelling until last week with Australian heiress Lynette Phillips, 24, who immolated herself outside the United Nations European headquarters in Geneva on Monday.

SALISBURY — Premier Ian Smith said last night his forthcoming visit to the United States was aimed at bridging a communications gap between the Rhodesian government and the American people. He told correspondents that if he found the US government was trying to impose a marxist state on Rhodesia "then we are heading for trouble".

WASHINGTON — A group of prominent black Americans have protested against the Carter administration's decision to grant Rhodesian Premier Ian Smith a visa for a visit to the US next week. The State Department said Secretary of State Cyrus Vance was ready to meet Mr Smith, and the leader of the breakaway British colony was assured of a mass audience when he speaks on how Rhodesia should be transformed into a multi-racial democracy.

WASHINGTON — Belgian Foreign Minister Henri Simonet has warned the west against trying to win back African countries which had chosen marxism. Speaking to the International Club in Washington, he said such a purely defensive reaction could only turn emerging African nations against the west.

ST LOUIS/MISSOURI — Three men have now been charged with plotting to steal a US nuclear submarine, sail it into the Atlantic Ocean and sell it to an unnamed foreign buyer after firing one of its nuclear weapons at an American East Coast city. The Pentagon said the enterprise would have been impossible to carry out.

NEW DELHI — Three doctors announced last night that the world's second test tube baby was born in Calcutta on Tuesday, the Press Trust of India (PTI) reported. The medical team, headed by Dr Saroj Kanti Bhattacharya of the Calcutta Medical College, used a technique similar to that pioneered by Dr Patrick Steptoe in Britain, where the first test tube baby was born in July.

CANBERRA — Australia has declined to reestablish diplomatic relations with Cambodia at present because of the Phnom Penh governments record on human rights, a Foreign Affairs spokesman said today. Australia was particularly concerned at the forcible movement of Phnom Penh's population and persistent reports that people were being exterminated, he said. Relations between the two countries were severed just before the communist take-over in Cambodia in 1975.

Caribbean news

US VIRGIN ISLANDS — United States President Jimmy Carter disclosed to congress last week that a proposed constitution has been constructed by a constitutional convention of more than sixty members, voted for and elected in the Virgin Islands.

The constitution for the Virgin Islands was called for by the President of the United States: A significant step towards greater local self-government. Congress now has sixty days in which to amend or approve the document drafted by the constitutional convention, and presented to President Carter on July 20 by the governor of the Virgin Islands.

The final constitution will be submitted to a referendum in the Virgin Islands in the upcoming elections. The US President, in a message to congress, said it is appropriate that the electorate of the Virgin Islands and the federal government now have the ultimate right to accept it or reject it. Carter said that the proposed document is consistent with the United States constitution, providing for a republican form of government, containing a bill of rights and setting up of a local court system.

The document will stay in congress for the full sixty days with no hearing scheduled. The people of the Virgin Islands will have the right to accept it, or reject it.

US VIRGIN ISLANDS — A twenty-four year old St. Kitts woman, who lived in the US Virgin Islands and worked for MacDonalds fastfood restaurant for two years, died of shotgun wounds on Tuesday last after a domestic quarrel in the restaurant.

In full view of horrified customers and fellow workers, a man walked into the restaurant about a quarter past one in the afternoon, came to the counter where the woman described as his girlfriend, was working. After a few loud words between the two, reportedly over the custody of a child, the man reportedly drew a thirty-two caliber gun and fired at the woman at least five times. The woman fell dead in front of her horrified co-workers, and when the realization of what had happened dawned on the witnesses, all fled. The man ran from the restaurant through a door facing the Grand Union parking lot across the street, where he was reportedly apprehended by two plain clothes policemen, who were on the scene.

The dead woman has been identified as Priscilla Dickson.

ST. JOHNS, ANTIGUA — The opposition Progressive Labour Movement Party in Antigua has said it will not give its support to the island's intended move to independence, unless the issue is decided by a referendum.

This was the reaction of the party's deputy leader - Mr. Robert Hall, who was commenting on an announcement made by the Deputy Premier and chairman of the ruling Antigua Labour Party Mr. Lestor Byrd, that Antigua would be seeking full independence from Britain by november 1 next year.

Mr. Hall recalled that while the P.L.M. sought to take Antigua into independence during the 1976 general elections, the Antigua Labour Party felt that a special referendum should be called to allow the people to decide the question. But, at a mini-convention last weekend, Mr. Byrd. He said that the next party convention in November must consider the question of independence and seek its target date.

BRIDGETOWN, BARBADOS — The Barbados house of assembly unanimously supported a government bill to incorporate the Trinidad-based Caribbean agricultural research and development institute (CARDI), as parliament reopened after the summer recess.

Both sides of the House spoke of the high importance of agriculture in national economic development and the benefits to accure from CARDI operations and in Barbados and elsewhere in the Caribbean community (Caricom).

Membership in the institute is open to all Caricom states.

Now I lay me down

IT IS MIDNIGHT. Have just finished reading the new book "Natural Sleep (How to Get Your Share)." Heve turned out the light.

Now have I remembered everything the authors told me to do? Hope so. Desper sleep. Will review list i mind:

1. Authors said not to sleeping pills.

Check. Popped no pills.

2. "Eliminate sugar your diet. It's a useless that often causes serious blems with metabolism."

Check, although I did few grains of sugar with fruit at breakfast. Stil guilty.

3. No coffee or tea less seven hours before be And cut down on salt, "can aggravate insomni raising blood pressure."

Check. No coffee. No Only pinch of salt.

4. Authors said white can also aggravate insom some people, as can tobacc

Check. Avoided white and eschewed tobacco.

5. "Many people regularly one day a week, either all until dinner, with exc results in both sleep waking."

Check. (But I fasted Monday and this is Fr Does fasting on Monday fretfulness on Friday?

Turn on light and make to ask authors.)

6. "Many insomniacs unknowingly from a defi of calcium... People who tense lives need more ca than others. Try two or calcium tablets with a gl milk before retiring."

Check. My life so tense I six calcium tablets.

7. "Warm milk seems to some people to sleep."

Damn! Drank cold milk calcium tablets! Go dow kitchen, heat milk, and Time is 12:45.

8. Depression is a noto sleep killer. The auth recommend "a good movie, concert, a walk in the woods visit with cheerful friends relatives."

Check one. Only movies my small town are "Jaw and "The Texas Chain Massacre." No concerts. local relative is ill. Friends or busy or depressed.

So took walk in woods encountered a mos convention. Get up to put anti-itch stuff on bites.

9. Authors urge "Progre Relaxation," which inv hour-long daily pra sessions.

Check. But having tro finding practice time.

10. "Many sleep experts commend naps just after or later in the day, especi yours is the type of inso that awakens your prema and unrefreshed."

Check, but couldn't nap. worried over whether I sh be using the time Progressive Relaxat practice.

11. Jogging is beneficial, authors said, because "vig exercise during the increases the amount of S IV sleep, the deepest part night's sleep."

Check. But played t instead. Turn on light and note to ask authors if t okay. Also wonder whether ever reached Stage IV sleep

12. "Take a warm bath minutes before bed."

Double damn! forgot tub ti Soak until 1:30.

13. Daytime practic Transcendental Meditati three 20-minute periods can reduce stress enough sleep.

Check, but can't do it. No to 60 minutes more into al jammed schedule that inc jogging, naps, Progressive Relaxation, good mo concerts, cheerful friends, and baths.

14. "Among the best n caps known for sleep are h teas.. like verbena, catnip, and chamomile."

Triple damn! Forgot h teas! Return to kitchen, m four teas, and drink. Apply mixture to mos bites. Seems to help. Now

15. "Of all the neg emotions that sabotage perhaps the most pernicio worry."

Spend next half hour t not to worry.

At 2:30 get up and sleeping pill.

ROBERT YOA

Wall Street

NEW YORK — Stocks scored narrow gains in moderate trading as concerns about the weekly money supply report eroded early strength.

Analysts said the market had absorbed discouraging news about wholesale prices fairly well but remained concerned about how high interest rates may go.

The D-J industrials rose two points and winners paced losers nearly three to two on turnover of 28 mln shares, up from the 25.09 mln traded on Wednesday.